

Marit Weimoth Rossmann

Barnas medbestemmelse i en egenskapt teaterforestilling

En analyse av en egenskapt teaterforestilling,
hvor barnas medbestemmelse har vært den
drivende faktoren for prosessen

Masteroppgave i Drama og teater

Veileder: Heli Aaltonen

Mai 2023

Marit Weimoth Rossmann

Barnas medbestemmelse i en egenskapt teaterforestilling

En analyse av en egenskapt teaterforestilling, hvor barnas medbestemmelse har vært den drivende faktoren for prosessen

Masteroppgave i Drama og teater
Veileder: Heli Aaltonen
Mai 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for kunst- og medievitenskap



Kunnskap for en bedre verden

Marit Weimoth Rossmann

Barnas medbestemmelse i en egenskapt teaterforestilling

En analyse av en egenskapt teaterforestilling, hvor barnas medbestemmelse har vært den drivende faktoren for prosessen



Masteroppgave i Drama og Teater
Institutt for kunst- og medievitenskap NTNU

Trondheim, 2023

Veileder: Heli Aaltonen
Antall ord: 22594

Sammendrag

I denne masteravhandlingen har jeg forsket på barnas medbestemmelse i en egenskapt teaterforestilling, der problemstillingen er: «Hvordan legge til rette for barnas medbestemmelse i prosessen mot egenskapt teaterforestilling?». Dette gjennom et praktisk-teoretisk forskningsprosjekt utført høsten 2022. Det praktisk-teoretiske forskningsprosjektet var et samarbeid mellom Lademoen Jubateater og meg, og besto av fem workshoper, hvor målet var å legge til rette for at barna skulle komme med sine meninger og ideer, gjennom ulike øvelser. Lademoen Jubateater er en barneteatergruppe i Trondheim, der alderen varierer mellom 9 og 12 år. Temaet for forestillingen var koronapandemien, og gjennom barnas medbestemmelse ble forestillingen *Garnviruset* til. Prosjektet avsluttet i begynnelsen av desember 2022, med forestillinger på Kultursenteret ISAK. Verktøy knyttet til det praktisk-teoretiske forskningsprosjektet er *Frantic Assembly*, ulike dramametodologier: slik som *Creative Dramatics*, og faser inspirert av Mermikides og Smart (2010) og Haagensen (2018) sine faser i egenskapt teater.

I denne masteravhandlingen analyserer jeg noen av sekvensene fra *Garnviruset* opp mot barnas medbestemmelse. Gjennom dette prosjektet og avhandlingen, har det vært flere metodologier som har vært essensielle for meg som forsker, slik som praksisbasert forskning og reflekterende praktiker. I denne masteravhandlingen har jeg kommet frem til at når en skal tilrettelegge for barnas medbestemmelse, er det grunnleggende å bruke ulike metoder for at barna skal kunne uttrykke seg på best mulig måte. Dette ettersom barna er forskjellige, og trenger ulike måter for å kommunisere sine tanker og ideer. Det er også gunstig, når man arbeider med medbestemmelse, å ta utgangspunkt i barna sine interesser. Dette kan både engasjere og motivere barna i arbeidet. I tillegg til dette har jeg sett at min fasiliterende rolle som teaterlærer, har vært vesentlig for barnas medbestemmelse. Dette med tanke på å skape en god relasjon, og et trygt rom, som kan bidra til å gi barna selvtillit, mot og trygghet til å komme med egne tanker og ideer.

Abstract

In this master's thesis, I have researched children's co-determination in a theatrical performance that they created and acted in, where the issue is: "How to facilitate children's co-determination in the process towards devised theater performance?". The research was carried out in several phases in the autumn of 2022. The practical-theoretical research project was a collaboration between Lademoen Jubateater and me. It consisted of five workshops, where the aim was to facilitate the children to come up with their opinions and ideas, through various exercises. Lademoen Jubateater is a children's theater group in Trondheim, where the age varies between 9 and 12 years. The theme of the play was the corona pandemic, and with the children's co-determination, the play *Garnvirket* (The Yarn-virus) was created. The project ended at the beginning of December 2022, with performances at ISAK Cultural Centre. The tools linked to the practical-theoretical research project are Frantic Assembly, various drama methodologies: such as Creative Dramatics, and phases inspired by Mermikides and Smart (2010) and Haagensen's (2018) phases in Devised Theater.

In this master's thesis, I analyse some of the sequences from *Garnvirket* against the children's co-determination. Throughout this project and the thesis, there have been several methodologies that have been essential for me as a researcher, such as practice-based research and reflective practice. In this thesis, I have concluded that when facilitating children's co-determination, it is fundamental to use different methods so that the children can express themselves in the best possible way. This is because children are different and need a variation of tools to best communicate their thoughts and ideas. It is also beneficial to use the children's interests when working with co-determination. This can both engage and motivate the children in the process. In addition to this, I have seen that my facilitating role as a theater teacher has been essential for the children's co-determination. One needed to create a safe space and encourage good relationships that in turn would help give the children self-confidence, courage and security to come up with their own thoughts and ideas.

Forord

Endelig har dagen kommet: Jeg har levert masteravhandlingen min! Det har vært en lang og krevende prosess, men det har også vært mange stunder med fryktelig mye artigheter!

Tusen takk Lademoen Jubateater og Trondheim Kommune for et supert samarbeid. Det har vært utrolig spennende å skape denne forestillingen sammen med dere. Barna i Lademoen Jubateater, dere får meg alltid i godt humør, læll på øvelser der det er fullstendig kaos. Elise, du har virkelig vært uvurderlig i dette prosjektet. Takk for alt du har hjulpet meg med. Dine tanker, støtte og morsomheter har vært til stor hjelp.

Heli, min veileder! Tusen takk for at du klarte å veilede meg i mål. Takk for alt du har delt; din kunnskap og erfaringer har vært til stor hjelp.

Master graduates of 2023 - vi klarte det! Hurra for oss! Er evig takknemlig for at jeg kom i klasse med akkurat dere. Eirin, Sofie, Eva, Magnus og Bjørnar, gode navn på gode folk! Takk for utallige timer på lesesalen, med både konsentrasjon, latter og prokrastinering. Kanelbolle-onsdag blir et stort savn!

Kristine! Takk for at du har holdt ut med dette masterhodet i så lang tid! Takk for at du har hjulpet meg med å skjønne hva jeg prøver å si, og omformulert når jeg har vært langt unna en formulering verdt å skrive i en masteravhandling. Takk for sene kvelder med motivasjon, det hadde virkelig ikke gått i havn uten deg!

Lovis og Sonja! Takk for den gleden dere har gitt meg gjennom denne prosessen. Tiden er inne for at mamma skal komme hjem #catmom.

Mamma og pappa! Selv om det er en lang kjøretur til Oslo, er dere bare en telefonsamtale unna. Dere har stått på, med gjennomlesning og motivasjon. Hadde det ikke vært for dere, hadde jeg nok ikke vært på målstreken nå.

Familie og venner! Tusen takk for at dere har heia meg frem. Takk for alle gode ord gjennom samtaler, meldinger og snap. Det betyr mye at dere heier!

Marit Weimoth Rossmann
Trondheim, 21.05.2023

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	10
1.1 Bakgrunn	10
1.2 Problemstilling	12
1.3 Samarbeid og rammer for prosjektet	12
1.4 Struktur av oppgave	13
2.0 Teoretiske rammer	15
2.1 Egenskapt teater	15
2.2 Medbestemmelse hos barn og unge	15
2.3 Teater for, av og med barn	16
2.4 Fasilitering i barneteater	17
2.5 Dramametodologier	18
2.6 Aldersgruppe 9-12 år	20
2.6.1 Eriksons psykososiale stadier - 6-12 år	20
2.7 Fysisk Teater	20
2.7.1 Frantic Assembly	21
3.0 Metodologi	22
3.1 Performativt paradigme	22
3.1.1 Praksisbasert forskning	22
3.2 Reflekterende praktiker	24
3.3 Dokumentasjon	25
3.4 Det kunstneriske arbeidet	25
3.4.1 Fase 1, Den første ideen og prosessen sin start	26
3.4.2 Fase 2, Utforskning og utvikling	27
3.4.3 Fase 3, Skape materiale	28
3.4.4 Fase 4, Forestilling	31
3.4.5 Fase 5, Refleksjon	34
4.0 Analyse	35
Scene 1: Korona kommer til Norge	35
Scene 2: Hjemmeskole	39
Scene 3: Ikke lov med nærkontakt	43
Scene 4: Korona smitter	46
Scene 5: Farvel korona	51
5.0 Funn	53
5.1 Medbestemmelse knyttet til Workshop	53

5.2 Fasilitere barneteater	55
5.3 Frantic Assembly sammen med Lademoen Jubateater	57
6.0 Sluttrefleksjon	59
Litteraturliste	61
Vedlegg:	63

1.0 Innledning

Høsten 2022, fra 29.08 frem til 6.12, jobbet jeg sammen med Lademoen Jubateater med teaterforestillingen *Garnviruset*. Lademoen Jubateater er et teater tilbud for barn som går i 4. til 7. trinn i Trondheim (Trondheim Kommune, 2022). *Garnviruset* ble spilt på Kultursenteret ISAK 5. og 6. desember.

1.1 Bakgrunn

I en alder av ti år spilte jeg min første forestilling. Dette var Peter Pan på Art Musikal- og Ballettskole i Oslo. I forestillingen spilte jeg en av de foreldreløse barna. Jeg holdt på med musikal hos Art frem til jeg var 19, og gjennom denne tiden fikk jeg spilt mange forskjellige roller. I 2016 begynte jeg på min bachelorgrad i Drama og teater-studier på NTNU, og ble i 2017 introdusert for emnet DRA2002 - Prosjektteater for ungdom. I dette emnet drar studenter ut på en ungdomsskole i Trondheim, og jobber med en spesifikk klasse med å lage en egenskapt forestilling. Forestillingen skal omhandle ungdommenes interesser og hva som skjer i deres liv. For å innhente informasjon har studentene to timer i uken med workshop sammen med ungdommene. Til sammen jobbet man åtte uker med dette prosjektet (Haagensen, 2018, s.200).

I 2018 begynte jeg som vikar for Lademoen Jubateater. Jeg møtte Lademoen Jubateater av og til gjennom årene, og fikk en instruktøransettelse våren 2021. Høsten 2021, da jeg begynte på masterstudiet, var jeg ikke helt sikker på hva jeg ville forske på, men jeg var sikker på at jeg ville ta en praksis-teoretisk master. Jeg er teaterinstruktør for tre forskjellige teatergrupper, og skrev bacheloren min om Sjiraffen Kultursenter og voksne med forskjellige funksjonsnedsettelse. Jeg har siden den gang jobbet som teaterinstruktør hos Sjiraffen Kultursenter, og har tilegnet meg viktig kunnskap ved hjelp av slagordet deres; mestring i fellesskap. Dette handler om å se muligheter, istedenfor utfordringer når det kommer forskjellige situasjoner eller mennesker man møter på veien. Dette har vært utrolig viktig læring for meg, og har vært en viktig del av min utvikling som både teaterinstruktør, teaterviter og skuespiller. Ettersom jeg skrev bacheloren min om Sjiraffen Kultursenter tenkte jeg det kunne være spennende å forske på en helt annen målgruppe, nemlig barn fra alderen 9 til 12 år.

Egenskapt teater er også en teaterform jeg siden 2017 har likt å jobbe med, og har vært med på å lage flere forskjellige teaterstykker gjennom en kollektiv samskapning. Dette begrepet kommer jeg tilbake til i teorikapitlet. Derfor valgte jeg å jobbe med denne metoden med Lademoen Jubateater. Dette er en metode jeg og Lademoen Jubateater aldri har utført sammen tidligere, og jeg syntes det ville være spennende å teste ut noe nytt med denne gruppen. Alle de forskjellige teatergruppene jeg har vært med i som skuespiller og instruktør, er med meg på måter som er viktig med tanke på tilrettelegging for de ulike deltagerne.

I 2020 da koronapandemien kom (Tjernshaugen et al., 2023), ble jeg, som mange andre, permittert fra én jobb og måtte ha hjemmekontor på en annen. Koronapandemien har vært med på å utfordre meg i teaterfeltet, og ført til at jeg gjør ting annerledes når det kommer til forskjellige aktiviteter innad i teater. Koronapandemien har påvirket meg både godt og vondt, og er fortsatt med på å styre noen av valgene jeg gjør den dag i dag. Koronapandemien har vært en sentral del av hverdagen vår, og det var derfor jeg syntes det

kunne være et spennende tema å forske mer på. Både for min egen interesse, men også ettersom det har vært en så stor del av samfunnet vårt.

Koronapandemien har vært sentral gjennom skolegangen til barna i Lademoen Jubateater siden 2020. 12.mars 2020 stengte Norge ned på grunn av koronapandemien. Ettersom dette har vært en så stor del av hverdagen til barna, tenkte jeg at dette temaet var viktig å forske på. *Utdanningsspeilet 2021* av Utdanningsdirektoratet har mye fokus på hvordan koronapandemien har påvirket hverdagen og skolegangen 2020-21 til både barn i barnehage og skole (Utdanningsdirektoratet, u.å). I denne delen av bakgrunnskapitlet kommer jeg til å gjøre et lite sammendrag av de viktigste delene som kom frem i rapporten knyttet til min masteravhandling. Den er med på å vise at det å forske på barn og koronapandemien er veldig samfunnsrelevant. Gjennom denne perioden ble barna satt i kohorter. Dette gikk utover barna sin sosiale relasjon til resten av klassen, og det gjorde at barna ikke nødvendigvis fikk den mest optimale opplæringen. Dette kan ha medført tap av faglig og sosial kompetanse hos barna. Smitten var ulik over hele landet, og det var derfor ingen fast regel på når og om skolene skulle stenges, og man var nødt til å ha hjemmeskole. Smittevernsnivået var delt inn i tre nivåer; grønt, gult og rødt. Grønt var det laveste nivået, og rødt var det høyeste. Ved rødt smitte-nivå måtte skolene stenge, og det var da man måtte ha hjemmeskole. Som regel var skolene på gult nivå. Nedstengingen fungerte slik at da hele skolen måtte stenge, var den som regel stengt i tre dager. Om det bare var et trinn som måtte stenges, og ha hjemmeskole, var trinnet som regel stengt for seks dager. I Trøndelag var det 18% av grunnskolene som måtte holdes stengt, helt eller delvis, minst én i løpet av vinteren 2021. Ettersom skolene som regel var på gult nivå, og av og til på rødt, var det strenge regler for sykdom både for elever og lærere. Dette bidro til økt fravær på skolen. I Trøndelag var det 12% andel elever som hadde minst én dag med fravær vinteren 2021. Da det først var tid for hjemmeskole, var skolehverdagen digitalisert. Det har kommet frem at det er mange av elevene som følte at det var vanskelig å finne motivasjon for skole da man var hjemme. I en undersøkelse kom det frem at halvparten følte de lærte mindre på hjemmeskole, enn det de ville gjort på ordinær skole. På den andre siden svarte 31% at de fikk likt utbytte på hjemmeskole, som på ordinær skole. Da smittevernsnivået var gult, kunne én klasse være én kohort. Men dette skapte fortsatt noen utfordringer med tanke på lærerne som måtte ha mye fokus på hygiene. Det er flere lærere som har fortalt at de følte at de måtte ha mer fokus på smitteverntiltakene enn læringsinnholdet. Under hjemmeskole følte også noen lærere at de ikke klarte å gi elevene nok variasjon på oppgavene. Det blir også fortalt at det var vanskelig å gå fra gult nivå til rødt nivå, for både lærere og elever. Det ble gjerne endringer på kort tid, som gjorde at det ikke alltid var like lett å være forberedt på hjemmeskole. Det var flere som opplevde dette som stressende. Det var vanskelig for noen å få en god rutine, ettersom endringene kunne komme hyppig. For lærerne sin del kunne det ofte være tidkrevende å måtte endre undervisningsplanen, og dette kunne føles belastende ettersom arbeidsdagene ofte ble lengre med tanke på oppfølging av elever og smittevern. Noen forskere har sett på hvordan relasjonene mellom elevene har blitt påvirket, og de har kommet frem til at pandemien har vært med på å øke en sosial forskjell mellom barna. Dette kommer frem ved at de som hadde utfordringer med hjemmeskole, ofte hadde utfordringer da det var fysisk skole. Det kommer også frem at ting barn slet med før pandemien, ble ofte sterke under pandemien på grunn av alle tiltakene (Utdanningsdirektoratet, u.å).

1.2 Problemstilling

Problemstillingen for det praktiske arbeidet lød som følger: ***Hvordan skape en egenskap teaterforestilling om barnas erfaringer under koronapandemien der barnas medbestemmelse er den sentrale drivende faktoren?***

I denne masteravhandlingen kommer til jeg til analysere forskjellige sekvenser fra masterforestillingen min *Garnviruset*. Problemstillingen for analysen av det praktiske arbeidet lyder slik: ***Hvordan legge til rette for barnas medbestemmelse i prosessen mot egenskap teaterforestilling?***

1.3 Samarbeid og rammer for prosjektet

I dette prosjektet har jeg samarbeidet med Trondheim Kommune og Kulturenheten (Vedlegg 1, Samarbeidsavtale). I avtalen er min rolle som masterstudent og ansatt avklart. Gjennom Lademoen Jubateater har jeg også hatt et tett samarbeid med Elise Hørgård Unsmo, som er ansatt som teaterinstruktør for Lademoen Jubateater, og Henrik Mortensen som var teaterassistent og ansatt hos Trondheim Kommune høsten 2022.

Jeg har også hatt et samarbeid med min hovedveileder Heli Aaltonen, medstudenter og andre veiledere på NTNU. Dette har vært et nyttig samarbeid med tanke på refleksjoner rundt masterforestilling i bruk av visningseminarer knyttet til Prosjektemnet - Praktisk master og ved hjelp av litteratur når det kom til teori og metodologi knyttet opp mot min masteravhandling.

Lademoen Jubateater er et lavterskel-teater/aktivitetstilbud for barn fra 4. til 7. klasse. Høsten 2003 ble Lademoen Jubateater, eller Lademoen Barneteater som det het da, etablert. I prosjektplanen konstruert i 2005 (Vedlegg 2, Prosjektplan Trondheim Kommune) står det hvorfor det var på Lademoen dette kulturtilbudet ble startet. Jeg kommer videre til å oppsummere det som kommer frem av interesse for denne masteravhandlingen.

I 2003 var Lademoen en av de fattigste bydelene i Trondheim, og 10% av innbyggerne som bodde på Lademoen mottok sosialhjelp og 11,3% var innvandrere. Lademoen bydel lå lavest på mange kritiske faktorer, slik som fattigdom, kriminalitet, barnevernstiltak, kommunale boliger m.m. Det kom en forespørsel fra Lademoen velforening om å få til et kultur- og fritidstilbud på Lademoen. På Buran, et område på Lademoen, hadde de begynt med et teatertilbud; BuranHus, men de trengte et bedre lokale for deres tilbud. På grunn av alt dette ble Lademoen Jubateater startet.

Det koster bare 100 kr i året å være med i denne gruppen, og alle forestillingene til Lademoen Jubateater er helt gratis å se. Den lave årskontingenten er med på å skape et tilbud for alle, og gjør det lettere for familie og venner som vil komme og se på forestillingene. I et intervju gjort i 2015 da Lademoen Jubateater nesten ble lagt ned, kunne en mor av en deltager fortelle at det ofte er vanskelig å se på aktivitetene barna er med på ettersom det ofte koster en del med billetter til forestillinger mm. Hun sa også at selv om det er billig betyr det ikke at kvaliteten er dårlig (Sunde, 2018).

Ettersom Lademoen Jubateater er en allerede eksisterende teatergruppe, var det allerede satte rammer og regler. Eksempel på disse reglene er at det ikke er lov med tyggis under øvingen. Grunnen til dette er fordi vi jobber med teater der man er i mye bevegelse, og det kan derfor være farlig å ha tyggis i munnen. En annen grunn til tyggisreglen er at vi jobber

med forestillinger, og det er derfor viktig å ikke ha noe i munnen når man skal si replikkene sine. En annen regel handler om mobilbruk under øvelser, og at det bare er lov å være på mobil i pausen. Disse rammene og reglene var jeg godt kjent med ettersom jeg allerede hadde en tilknytning til teatergruppen, og trengte derfor ikke å sette meg inn i eller lage nye rammer og regler. Øvingslokalet er Lademoen Bydelshus, hvor de har hatt øvingene sine siden 2003. Dette er et lokale barna kjenner godt, og ettersom det er på Lademoen bor de fleste i nærområdet til dette lokalet. Det er øvinger hver mandag (utenom helligdager/fellesferier) fra klokken 17.30 til klokken 19.10.

Juba junior- og barneorganisasjonen, som Lademoen Jubateater er en del av, er en organisasjon for alle barn: "I Juba er barnas beste alltid i fokus. Vi arbeider for å redusere alkohol- og narkotika i samfunnet, og lære opp barn til demokratisk deltagelse for en mer rettferdig verden." (Juba, u.å).

Lademoen Jubateater har en deltagergrense på 18 barn, men på grunn av koronapandemien har det blitt et stort frafall av deltagere. Det var derfor bare åtte deltagere i gruppen da forestillingen var klar i desember. I begynnelsen av prosjektet var det ti barn, men to falt dessverre av midt i prosessen. Alderen til deltagerne har vært mellom 10 og 12 år.

1.4 Struktur av oppgave

Denne masteravhandlingen er delt inn i seks kapitler. Det første kapitlet tar for seg innledningen som presenterer bakgrunnen for prosjektet og problemstillingen, samt hvordan rammene for den praktiske delen av masteravhandlingen ble gjennomført.

Kapittel to tar for seg de teoretiske rammene som er sentral i den praktiske delen av masteravhandlingen min. Teori som er skrevet om er egenskapteater, medbestemmelse hos barn og unge, teater for, av og med barn, fasilitering i barneteater, dramametodologier, aldersgruppen 9-12 år og fysisk teater.

Kapittel tre tar for seg metodologien som ble brukt gjennom den praktiske delen av masteravhandlingen. I denne delen kommer jeg til å gå mer inn på performativ paradigme, praksisbasert forskning, reflekterende praktiker, dokumentasjon gjort gjennom masterforestillingsprosessen og det kunstneriske arbeidet gjort for å skape forestillingen. I det kunstneriske arbeidet, har jeg valgt å dele prosessen inn i fem faser. Disse fem fasene er basert på Haagensen (2018) og Mermikides og Smart (2010) sine faser i egenskapteater.

Kapittel fire tar for seg analysen gjennom valgte sekvenser av forestillingen *Garnviruset*. Sekvensene er valgt for å vise hvor barnas medbestemmelse kom frem, og på hvilke måter barnas delaktighet ble brukt og lagt til rette for.

Kapittel fem tar for seg funnene som har blitt gjort i denne prosessen, og jeg kommer til å drøfte disse funnene organisert i overskriftene: Barnas medbestemmelse knyttet til Workshop, Fasilitere barneteater og *Frantic Assembly* sammen med Lademoen Jubateater.

I kapittel seks oppsummerer jeg arbeidet gjennom denne masteravhandlingen, og kommer med en sluttrefleksjon knyttet til dette.

2.0 Teoretiske rammer

I dette kapittelet kommer jeg til å ta for meg de teoretiske rammene som har vært med på å utforme min praktisk-teoretiske masteravhandling i drama og teater. Kapittelet består av teori om egenskapt teater, medbestemmelse hos barn og unge, teater for, av og med barn, fasilitering i barneteater, drama metoder, aldersgruppen 9-12 år og fysisk teater.

2.1 Egenskapt teater

Egenskapt teater er en norsk oversettelse av det engelske begrepet *devising*. Begrepet "devising" kan bli brukt på mange forskjellige måter. I England og Australia brukes begrepet for å beskrive en praksis. I USA brukes begrepet som regel om det å skape noe sammen med andre (Heddon & Milling, 2006, s.2). *Devising* handler om å arbeide frem noe, hvor det i denne sammenheng er snakk om et teaterprodukt. Måten man kommer frem til dette produktet er ikke samme som om man skal sette opp et kjent stykke mange har hørt om, der man velger et ferdig manus med ferdige karakterer. I en *devising*prosess går det ut på at prosessen begynner med helt blanke ark. Det eksisterer ingen skrevet manus eller andre påbegynte ideer. Dette er en prosess hvor man skal lage forestillingen fra begynnelsen, og om prosessen gjøres med en gruppe, er det gjerne gruppen som er med på denne prosessen fra start til slutt. Teksten blir utviklet etter hvert som prosessen utvikler seg, men det er ikke en klar ramme, eller regel, for når teksten skal være klar (Heddon & Milling, 2006, s.3). I det norske begrepet av *devising*; egenskapt teater, kommer denne metoden for prosessen klart frem.

Egenskapt teater betyr at man ikke lager teater ut fra et ferdig manus, men heller baserer produksjonen på deltakernes ideer, interesser og livsverden. Det refererer ikke til noen enhetlig estetisk form eller sjanger, men kan få en rekke ulike estetiske og dramaturgiske uttrykk (Haagensen, 2018, s.181).

Det handler altså om en teaterforestilling som er egenskapt. Den egenskapte teaterprosessen kan ofte deles inn i forskjellige faser. Mermikides og Smart i boken *Devising in process* (2017) og Cecilie Haagensen i boken *Teaterproduksjon* (2018) har delt prosessene inn i fire faser, dog med forskjellige navn. Mermikides og Smart har kalt sine faser for; fase 1: Den første ideen og prosessen sin start, fase 2: Utforskning og utvikling, fase 3: Skape materiale og fase 4: Forestilling og refleksjon (Mermikides & Smart, 2010, s.22-28). Haagensen har kalt sine faser for; fase 1: startpunkt og idéutvikling, fase 2: materialutvikling, fase 3: utforming og strukturering av materiale og fase 4: innøving, forestilling og refleksjon (Haagensen, 2018, s.186-196). Selv har jeg valgt å dele inn i fem faser, dette har jeg gjort ved å dele fase 4 i to, ettersom det har vært to ulike faser i mitt arbeid. Det blir dermed fase 4: forestilling, og fase 5: refleksjon.

2.2 Medbestemmelse hos barn og unge

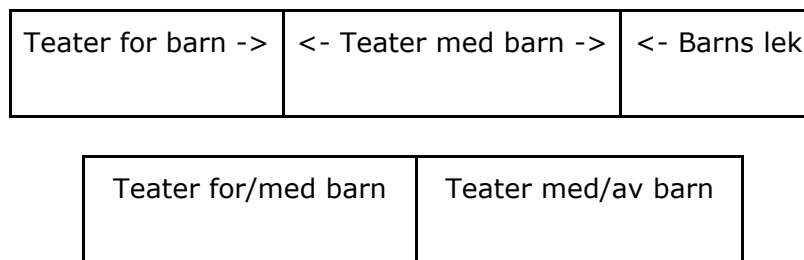
I barneloven § 31 – Barnet har rett til å være med på avgjørelser, står det at et barn som har fylt syv år, eller yngre som er i stand til å være med på å danne eget synspunkt, og skal få være med på å ta avgjørelser som handler om en selv. Etter at barnet har fylt 12 år, skal avgjørelsene som handler om barnet, legge stor vekt på det barnet mener (Barneloven,

1982, § 31). Barnekonvensjonen, vedtatt av FN generalforsamling i 1989, trådte i kraft i 1990 (Barnekonvensjonen, 1989, s.5). Fra denne konvensjonen har jeg valgt å ta med tre artikler, som har relevans for dette prosjektet. Artikkel 12 handler om at barn har rett til å uttrykke seg fritt gjennom sine egne synspunkt (Barnekonvensjonen, 1989, art.12). Artikkel 13 handler om at alle barn har rett til ytringsfrihet (Barnekonvensjonen, 1989, art.13). Artikkel 31 handler om at barn har rett til å delta på fritidsaktiviteter som passer for barnet (Barnekonvensjonen, 1989, art.31).

Medbestemmelse hos barn og unge går ut på at de skal få være med å bestemme det som angår dem. Denne avgjørelsen blir tatt med andre. Her handler det ikke om at barna skal bestemme alt selv, men gjennom samspill med barna, skal de få føle at de rundt, hører og respekterer de innspillene de kommer med, og derav føle at man selv blir hørt og respektert. Medbestemmelse er en form for medvirkning, og medvirkning i denne konteksten handler om barnet sin rett til å delta i et eller flere fellesskap. Det er viktig at vi voksne som jobber med barn tar barna sine ideer, tanker og meninger på alvor, slik at de føler at de blir lyttet til på lik linje som andre. Det er også viktig at de voksne bidrar til at alle får komme med sin ytring og blir oppfordret til å komme med sine ideer og meninger. Dette kan bidra til at barna føler seg viktige i dette fellesskapet. Gjennom å føle seg viktig i et fellesskap som et individ, lærer de seg etter hvert å tilpasse seg resten som er med i samme fellesskap. Videre kan det bidra til at barna klarer å høre på andre sine ideer og ta dem innover seg og se andre sine meninger og ikke bare sine egne meninger. Alle barn er forskjellige, og uttrykker seg ulikt. Det er de voksne sitt ansvar å oppfatte barnet sin måte å kommunisere på og tilrettelegge for at alle barn får kommunisert på sin måte. Barn kan kommunisere verbalt, med kroppsspråk eller gjennom tegninger mm. Det å få bli med på å bestemme sin egen situasjon kan være med på å at barna føler seg verdsatt, som igjen kan medføre økt selvfølelse og livskvalitet hos barna (Stai, 2021). Lise Hovik og Lisa Nagel skriver i sin bok *Deltakelse og interaktivitet i scenekunst for barn* at "medvirkning peker mot den pedagogiske diskursen omkring barnas rettigheter (Hovik & Nagel, 2017, s.18)."

2.3 Teater for, av og med barn

Lademoen Jubateater er en teatergruppe rettet mot barn og går derfor under barneteater begrepet. Ifølge Arntzen og Moi kan barneteater betegnes som forestillinger som er rettet mot barn eller teatergrupper for og med barn (Arntzen & Moi, 2023). Niels Lehmann, en teaterforsker, har kommet med en måte å se forskjellen på teater for, av og med barn. Han mener at det er mulig å kategorisere dette ved å se på barn sin relasjon til produktet gjennom deltagelse. Det finnes mange forskjellige måter å løse barn sin måte å delta på, og det er ikke noe fasit på hvordan interaktiviteten er, men man kan kategorisere barna sin deltagelse gjennom interaktivitet (Hovik & Nagel, 2017, s. 36). Flemming Mouritsen, som er en barnekulturforsker, har laget en beskrivelse av teater for, av og med barn. Han beskriver det slik "1) kultur som er produsert for barn av voksne, 2) kultur med barn og 3) barns kultur." (Hovik & Nagel, 2017, s.35). Med den siste, altså barns kultur, mener han at det er uttrykkene barna kommer med når de leker, altså deres lekekultur (Hovik & Nagel, 2017, s.35). Hovik og Nagel (2017) har med hjelp av Mouritsen og Lehmann sine beskrivelser, laget en tabell som kan beskrive forholdet mellom teater for, av og med barn.



Figur 1. Hovik og Nagel sin tabell om forholdet mellom teater for, av og med barn, Hovik & Nagel, 2017, s. 36.

Figur 1 - Hovik og Nagel sin tabell om forholdet mellom teater for, av og med barn, har Hovik og Nagel laget en tabell for å vise en oversikt over forholdet mellom barnas interaktivitet i en forestilling. Pilene i tabellen indikere at en forestilling ikke nødvendigvis er fastlåst til en kategori. Det vil si at en forestilling ikke trenger å være enten teateret for barn, teater av barn eller teater med barn, men kan skille mellom flere i samme forestilling. Dette gjerne underveis i produksjonen (Hovik & Nagel, 2017, s.36).

2.4 Fasilitering i barneteater

En av rollene mine gjennom den praktiske delen av denne masteravhandlingen, sammen med Lademoen Jubateater, var å være en fasilitator. Det er fasilitatoren sin jobb å få skuespillerne til å føle seg trygge (Johnston, 2008, s.62). Det å føle seg trygg og ha en god relasjon er vesentlig for at barna skal føle seg sett og hørt, som er grunnleggende i en medbestemmelsesprosess.

Med fasilitator har jeg valgt å se på to forskjellige roller av hvordan en fasilitator kan være. Jeg kommer til å bruke Chris Johnston sin bok *House of games* (Johnston, 2008, s.55-56). Den første fasilitator-rollen jeg har valgt er teaterlæreren. Denne type fasilitator går ut på å være i senter av det som skjer. Det handler om å ikke være den som står på utsiden og gir instruks, men heller gi instruks ved å vise med seg selv (Johnston, 2008, s.56). Denne type fasilitator tror jeg har vært viktig for å få barna med på øvelsene, og det kan da bli lettere å motivere når man selv er med på det. Det var denne fasilitator-rollen jeg hadde da vi var i første fase: workshop fasen. Den andre fasilitator-rollen er teaterregissøren. Denne type fasilitator går ut på å organisere skuespillerne slik at teaterforestillingen er forståelig for publikum (Johnstone, 2008, s.55). Dette var den fasilitatoren jeg var under øvingsprosessen, og manusarbeidet. Det var en viktig rolle å gå inn i fase 4 slik at forestillingen fikk en rød tråd, og forhåpentligvis er forståelig for publikum. Det har også vært viktig å ikke være en teaterregissør-fasilitator som står på utsiden og gir kommandoer, ettersom dette har vært en egenskapt teaterprosess. I en egenskapt teaterprosess inviterer regissøren skuespillerne til å lage sine egne karakterer, og skal være med på å bygge forestillingen gjennom improvisasjon (Johnston, 2008, s.56). Dette var noe som var viktig for prosessen gjennom de første fasene, frem til forestilling.

Viola Spolin (1994), en amerikansk skuespiller og teaterinstruktør, er godt kjent for sitt arbeid med improvisasjon og teaterarbeid med barn. Hennes bok *Improvisation for the theatre* er en håndbok for teaterpedagoger, og tar oss med på hennes erfaringer når det

kommer til teater hun har gjort med barn. Hun skriver at teateropplevelsen er en gruppeopplevelse, som er med på å la gruppen uttrykke seg samtidig, men kan også være grunnlag for at hvert individ tilegner seg kompetanse om sin egen kreativitet og ferdigheter. Det er viktig at fasilitatoren i barneteatergruppen ser alle individene i gruppen, enten om det er å fysisk prate med det ene barnet, eller å stille seg ved siden av og vise at man ser barnet (Spolin, 1999a, s.257). Det er ikke mange steder et barn får bli med på å ta valg, uten at voksne mennesker skal diktere valgene for dem. Det er viktig å la barnet bli med på å ta disse valgene, på lik linje med de voksne, når det kommer til deres arbeid i en teatersetting (Spolin, 1999a, s.256).

2.5 Dramametodologier

I denne delen kommer jeg til å se på forskjellige dramametodologier, som har vært relevante opp mot masteravhandlingen min. Den første dramametodologien er *lineære dramametoder*. Denne metodologien består av metoder som gjerne har en klar begynnelse, midt og slutt (van de Water et al., 2015, s.28). Metodene bygges opp med forskjellige sekvenser gjennom en øvelse. Disse sekvensene er delt inn i forskjellige kategorier relatert til teater, slik som å holde fokus, bruke fantasien og improvisasjon med mer (van de Water et al., 2015, s.28). Fasilitatoren i slike metoder, har en plan for hvordan øvelsen skal se ut, og underviser i forskjellige aktiviteter fra utsiden. Det er sjeldent at en fasilitator i lineær drama er med som skuespiller (van de Water et al., 2015, s.29). Winifred Ward (1975), Geraldine Siks (2005), Spolin, for å nevne noen, har vært innflytelsesrike utøvere når det kommer til denne metodologien. Spolin var med på å utvide lineære dramametoder, under forutsetningen at alle typer mennesker ville lære forskjellige livserfaringer gjennom teatermetoder (van de Water et al., 2015, s.30). Siks mente at uformelt drama/teater er like mye en kunstform innad i teater, og kan gjøres sammen med deltagerne i alle aldre. Når deltagerne jobber gjennom en dramaprosess, vil de lettere forstå produktorientert teaterpraksis, som er med på å gi bedre grunnlag til utdanning. Dette er grunnlaget for lineære dramametoder (van de Water et al., 2015, s.30).

Et begrep innen lineære dramametoder er *Creative Dramatics. Skapende dramatik*, som jeg har valgt å kalle det på norsk, er et begrep som ble introdusert av Ward på slutten av 1920-tallet. Begrepet gikk opprinnelig ut på å visualisere litteraturundervisningen (Braanaas, 2008, s.54), men på 1950-tallet fikk begrepet mer preg av personlighetsutvikling, hvor det ble tilføyd flere delmål. De delmålene som er relevante for denne oppgaven går ut på å gi barna en mulighet til å komme med egne uttrykk i en kunstart, legge til rette for barnets skapende fantasi og samarbeid, og å trygge deres selvtillit og selvstendighet, slik at de kan komme med egne tanker, uten frykt (Braanaas, 2008, s. 56).

Barneteater og *skapende dramatik* går hånd i hånd, mente Ward. Barneteater er med på å gi barna et inntrykk av hva teater er og kan bli med på å motivere til eget arbeid senere. *Skapende dramatik* er med på å stryke barna sitt uttrykksbehov, ved at de selv kan være med på å bestemme innhold, og lage teateret (Braanaas, 2008, s.53). Kjernen for hvordan man bruker *skapende dramatik* er å dramatisere. Her handler det om at barna dramatiserer sin egen tolkning av forskjellige ting læreren har presentert. Gjennom improvisasjon kommer barna frem til forskjellige situasjoner og karakterer (Braanaas, 2008, s.56). Ward mener at improvisasjon er utrolig viktig når man holder på med *skapende dramatik*, dette ettersom hun mener dramatisering er synonymet til improvisert spill. Det er viktig å huske

på at selv om dramatisering og improvisert spill går hånd i hånd, er det forskjellige rammer som gjør at denne måten å arbeide på, går fremover. Selv om premissene virker som lek og moro, gir det ikke barna frihet til å gjøre hva enn de vil. Ved denne måten å lage teater, er det akkurat samme premisser for regler og rammer, som ved alle andre teatermetoder (Braanaas, 2008, s.58). Geraldine B. Siks, en amerikansk dramapedagog og dramatiker (Braanaas, 2008, s.61), har kommet frem til noen betingelser for hva de fundamentale forutsetningene for skapende dramatikk er:

De fire fundamentale forutsetningene for creative dramatics som kunstart er en gruppe barn, en kvalifisert leder eller lærer, et rom som er stort nok til at barna kan bevege seg fritt omkring, og en idé man kan skape noe ut av (Siks i Braanaas, 2008, s.62).

Når det kommer til forestilling eller fremvisning av et produkt laget gjennom skapende dramatikk er ambisjonen at deltagerne sitter igjen med et engasjement for det de har vært med på. Fremvisningen skal helst være bygget på barnas improvisasjoner, som har blitt satt sammen gjennom dramaturgiske regler, som er med på å få en rød tråd gjennom fremvisningen. Når det er sagt, er det ikke fremvisningen som er det viktigste i en slik prosess. Det at barna får være med på prosessen gjennom deltagelse og komme med innspill til det kunstneriske, er det som er det viktigste. Når forestillingen er ferdig, og klar for å bli vist frem, er det fordelaktig at de i publikum er mennesker som deltagerne kjenner. Dette kan være alt fra foreldre/foresatte, venner, deltagerne sine klasser og andre i familien (Braanaas, 2008, s.59).

Den andre dramametodologien er prosessorientert drama. Prosessorientert drama, skiller seg fra lineære dramametoder, ved at man gjennom disse metodene skal lære seg noe spesifikt relatert til drama, og gjennom dette lære om livet. Disse metodene er mer sentrert rundt deltagerne sine meninger, der det er fokus på at alle skal utvikle forestillingen. Ved disse metodene, leder fasilitatoren øvelsene fra innsiden. Det vil si at fasilitatoren ofte er med på det som skjer av øvelser. Prosessorientert drama har fokus på prosessen, hvor forestillinger ofte ikke er målet (van de Water et al., 2015, s.50).

Barn, i aldersgruppen 9 til 13 år, som holder på med lineære dramaametoder og prosessorientert drama, får en større form for selvstendighet. Barna liker godt å si sin mening, enten om det kommer til å finne på historier, gjøre historiene komplekse, eller artikulere estetiske verdier. Barna reagerer positivt på å bli tatt på alvor. De liker godt å bruke kunnskapen sin opp mot den virkelige verden når det kommer til forestillinger, men mest av alt er det det at deres meninger blir hørt og respektert, som står i sentrum når barna skal lage teater sammen med andre (van de Water et al., 2015, s.75).

Den tredje dramametodologien er kunst gjennom *performance*. Kunst gjennom *performance* er en måte å arbeide med teater, ofte blir fremstillingen forenklet til elementene: skuespiller, publikum og handling (van de Water et al., 2015, 116). Denne metoden opp mot aldersgruppen 9 til 13 år, viser hvordan de er mer kapable til å bruke denne metoden opp mot en forestilling. Performancekunst er en relativt åpen måte å skape forestilling på, men det er viktig å minne barna på å gi positive tilbakemeldinger til hverandre. I hvert fall når det handler om deres deling av originalarbeid. Det vil som regel være noen av barna som er sjenerte, og en metode for å få disse barna inn i den delaktige prosessen, er ved å dele

barna inn i små grupper, slik at det ikke er like skummelt å dele erfaringene deres (van de Water et al., 2015, s.144).

2.6 Aldersgruppe 9-12 år

Lademoen Jubateater har en aldersgruppe fra ni til tolv år. Det kan altså variere tre år mellom barna i gruppen. For oss voksne virker ikke tre år så veldig mye, men vi kan vel huske tilbake til da vi selv var ni og følte at de som var tolv var utrolig mye eldre enn deg selv. Det kunne nesten være skummelt å skulle snakke med én som var så mye eldre enn deg. Men hva er det som egentlig gjør at aldersforskjellen føles så stor på den alderen, og er det egentlig så stor forskjell mellom det å være ni og det å være tolv? I denne delen kommer jeg til å se på aldersgruppene ni til tolv år, hvor jeg kommer til å forklare Erik H. Erikson (1994) sine psykososiale stadier knyttet til mitt masterprosjekt.

2.6.1 Eriksons psykososiale stadier - 6-12 år

Eriksons stadier går ut på menneskets utvikling fra fødsel til døden, og for å få en oversikt over utviklingen har han delt inn i forskjellige faser. Fasene er delt inn i åtte, hvor hver fase er noe mennesker går gjennom i løpet av sitt liv (Maree, 2020). Det er viktig å presisere at dette er en gjennomsnittlig inndeling. Alle mennesker er forskjellige, og det er ikke alltid slik at beskrivelsen i disse fasene kler alle. Den fasen jeg kommer til å ta for meg, er stadiet hvor han fokuserer på barn fra seks til tolv år. Fasen heter arbeidsevne eller mindreverdighet, og går ut på at barna lærer seg ny kompetanse. Gjennom ny kompetanse blir barnet flinkere til å gjøre mer komplekse oppgaver (Maree, 2020). For at barnet skal kunne innta denne nye kompetansen, trenges oppmuntring og positiv tilbakemelding som er med på å øke selvtillit (Maree, 2020). I denne fasen har barnet sitt første møte med skolen, hvor de lærer å samarbeide med andre. Barnet vil også begynne å sammenligne seg med andre, og kan ofte bli påvirket av valgene andre tar (Brønstad & Hårberg, 2022). Det er viktig at hvert barn får oppgaver på skolen som er tilpasset barnet. Dette er med på å gi barnet en mestingsfølelse, og kan utvikle barnets selvtillit i arbeidsevne og få bedre tro på seg selv når det kommer til videre oppgaver (Brønstad & Hårberg, 2022).

2.7 Fysisk Teater

Fysisk teater, beskrevet på det enkleste, går ut på teater, der det grunnleggende elementet skapes gjennom kroppen i stedet for gjennom sinnet (Callery, 2011, s.4). En gjennomgående forklaring på fysisk teater, som Murray og Keefe bruker, er body-based theatre eller kroppsbasert teater som det kan oversettes til på norsk. Begge disse forklaringene går ut på at fysisk teater handler om teater som blir utført gjennom kroppen. Fysisk teater er et relativt nytt begrep innad i teaterfeltet, og kan dateres fra 1970 og 1980 tallet (Murray & Keefe, 2007, s.14). Dette begrepet blir brukt mye rundt i moderne teaterhus og hos teaterkunstnere (Murray & Keefe, 2007, s. 12). Når man skal være fysisk i teater handler det om å være nyskapende og det kan av og til handle om å ta noen risikofylte valg når det kommer til forestillingen og prosessen rundt. Dette er en ganske annerledes måte å jobbe på enn det som kan ses på som en standard form for teater, slik som Aristotelisk teaterform. Fysisk teater knytter seg mye fra det territoriet som man assosierer med teater, og heller kan virke som en form for sport, dans eller moderne arbeid (Murray & Keefe, 2007, s.13). Begrepet kan også brukes som et samlebegrep for å beskrive

teaterkompanier som drar på turné, hvor det de viser er basert på det visuelle, og kompanier som har mye fokus på det fysiske i forestillingene sine (Callery, 2011, s.6).

2.7.1 Frantic Assembly

Frantic Assembly fikk sin start i 1994, da tre engelskmenn bestemte seg for å starte et kompani. Disse tre engelskmennene er Scott Graham, Vicki Middleton og Steven Hogget (*Frantic Assembly*, 2023a). Graham holder fortsatt til hos *Frantic Assembly* kompaniet, og er kunstnerisk leder (*Frantic Assembly*, 2023b).

Frantic Assembly handler om samarbeid og om å utvikle seg til noe bedre sammen med andre. Dette ved å fortelle historier på en annen måte, via stemmer som ikke alltid blir hørt (*Frantic Assembly*, 2023a). I 1994 da de startet *Frantic Assembly* het kompaniet *Frantic Theatre Company*. De var begge inspirert av *Volcano Theatre Company*, dette begrunner de med fordi det kompaniet jobbet alternativt, sexy og på en intelligent måte (Graham & Hogget, 2014, s.4-5). De har ikke en fast regel for hvordan de går frem for å begynne en *Frantic Assembly* prosess, for dem handler om å finne forskjellige måter å jobbe på (Graham & Hogget, 2014, s.13). *Frantic Assembly* prosessen er delt inn i steg som de kaller *building blocks*, byggeklosser på norsk. Disse byggeklossene er enkle, men robuste. De er ikke helheten, men deler av noe som skal bli en helhet. Man begynner med få klosser, for så å bygge flere og flere, helt til man har en helhet av koreografien (Graham & Hogget, 2014, s.15). Byggeklossene gjør at alle deltagerne kan starte fra samme utgangspunkt, og gir alle en lik mulighet. Byggeklossene er med på å skape et trygt og morsomt grunnlag for videre skapelse i arbeidet. De er med på å ta bort begrensninger, og er med på å skape en tilgjengelighet når det kommer til bevegelse ikke alle vet at ens kropp er i stand til (Graham, 2023).

3.0 Metodologi

I denne delen av masteravhandlingen min kommer jeg til å ta for meg forskjellige metodologier som har vært med på å gjøre masteren min mulig. Disse metodologiene går alle ut på det å forske i kunsten, og det å forske på et ordentlig produkt man har laget selv. Disse metodologiene har vært utrolig viktig fra å lage et kunstnerisk produkt, til nå å skrive om produktet og det å kunne analysere det.

3.1 Performativt paradigme

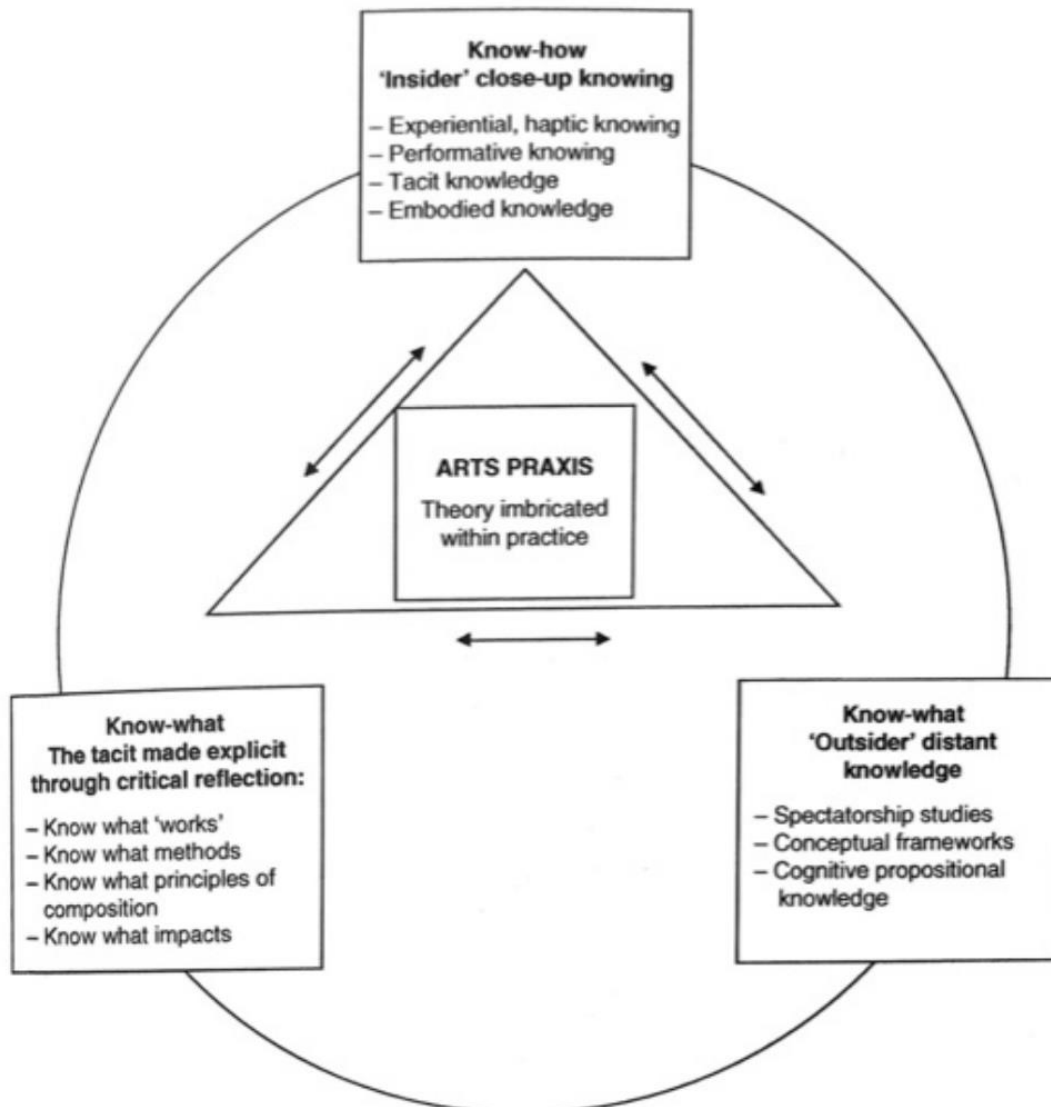
I denne delen kommer jeg til å ta for meg Brad Haseman sin artikkel *A manifesto for performative research* som ble publisert i 2006. Haseman introduserer artikkelen med å informere om at de to forskningsparadigmene, kvalitativt og kvantitativt, ikke alltid strekker til når det kommer til forskning ledet av en praksis i det kunstneriske feltet. Han vil derfor med denne artikkelen komme med en ny måte å forske på, nemlig performativ paradigme. Performativ paradigme skiller seg fra de to andre paradigmene med at materiale hentet her ikke nødvendigvis trenger å være noe som er skrevet svart på hvitt. I denne paradigmen kan materiale være video eller bilde, musikk eller lyder og viktig dokumentasjon fra praksisen (Haseman, 2006, s.103). Nedenfor kommer jeg til å ta for meg hva slags dokumentasjon jeg har brukt for innhenting av informasjon, både under praksisen og i ettertid. For dette paradigme er praksisen nøkkelen for at forskningen skal gå i havn. Det finnes mange forskjellige måter praksisbasert forskning kan bruke det performative paradigmet. Noen av disse forskjellene kan være å reflektere over praksisen, observere deltagerne, forestillings etnografi, undersøkelser enten om det er biografisk, selvbiografisk eller narrativt, med mer (Haseman, 2006, s. 104). Performativ paradigme har vært en viktig metodologi opp mot min masteravhandling, ettersom masteravhandlingen min tar for seg forskning basert på en praksis, hvor mye av materialet brukt for å kunne skrive og analysere, ikke er materiale som er skrevet svart på hvitt. Mye av materiale som blir brukt er dokumentert gjennom video, bilder og lydopptak. Denne masteravhandlingen forsker på hvordan medbestemmelse ble brukt gjennom en teaterprosess med barn som endte i en teaterforestilling. Måten jeg gikk frem for å innhente informasjon til denne forskningen var gjennom observasjon og teaterrelevante oppgaver, og derfor vil ikke kvalitative og kvantitative forskningsparadigmer være nok i mitt forskningsarbeid.

3.1.1 Praksisbasert forskning

I denne delen skal jeg gå mer i dybden på hva praksisbasert forskning er. Her kommer jeg til å ta i bruk Robin Nelson sin bok *Practice as research in the arts* utgitt 2013. Praksisbasert forskning går ut på å forske på en praksis, enten dans, musikal, forestilling, visuell utstilling med mer. Det er altså praksisen som da er et viktig element som metode for undersøkelse i forskningsarbeidet (Nelson, 2013, s.9).

Praksisbasert forskning, slik som i det performative paradigmet, er grunnlaget for denne masteravhandlingen, og det ville derfor ikke blitt noe avhandling uten den måte å forske på.

3.1.1.1 Know how, know what, know that



Figur 2 – Robin Nelson sin modell for Praksis i Praksisbasert forskning (Nelson, 2013, s.37).

I Figur 2 – Robin Nelson sin modell for Praksis i Praksisbasert forskning (Nelson, 2013, s.37), ser man tre former for hvordan man bruker og utvikler sin kunnskap gjennom og etter en praksisprosess. De tre er *Know how*, *know what*, *know that* (Nelson, 2013, s.42-47).

Know how eller *å vite hvordan* handler om vår egen tause kunnskap som man tar med seg inn i praksisen (Nelson, 2013, s.42). *Å vite hvordan* kommer frem i praksisen min gjennom min erfaring som teaterlærer. Det kommer også frem gjennom at jeg allerede hadde kjennskap til Lademoen Jubateater. Som jeg har nevnt over, tok jeg en BA hos NTNU, og her kan jeg også ta med ting fra den tiden inn i masteren. Jeg har f.eks. tatt med litt av kunnskapen min om egenskapert teater og *Frantic Assembly* med mer.

Know-what eller *å vite hva* handler om kunnskapen man tilegner seg gjennom sin egen refleksjon av arbeidet i praksisen (Nelson, 2013, s.44). *Å vite hva* er kunnskap jeg har tilegnet meg gjennom refleksjoner jeg har gjort meg både under og etter øvelsene. Dette er refleksjoner om barna sin dynamikk mellom seg og oss voksne, refleksjoner over hva slags øvelser som fungerte og ikke fungerte, og refleksjoner over forestillingene vi hadde. I tillegg har jeg reflektert over meg som fasilitator, og workshopene som ble gjort under det praktisk-teoretiske forskningsprosjektet. Jeg hadde allerede laget teaterforestillinger med Lademoen Jubateater, men aldri reflektert ordentlig over ulike situasjoner. Man lærer mye over å se andre utføre forskjellige handlinger, ved å reflektere om man er enig eller uenig i deres avgjørelser.

Know-that eller *å vite at* handler om den kunnskapen vi tilegner oss etter å ha undersøkt, enten ved å lese en bok eller å se en dokumentar (Nelson, 2013, s.45). *Å vite at* kommer frem i praksisen min, gjennom de nye kunnskapene jeg har tilegnet meg. Jeg kunne allerede litt om egenskapert teater, men etter denne masteravhandlingen sitter jeg igjen med en større kunnskap, slik som for eksempel faseinndelingen jeg har brukt i det kunstriske arbeidet. Jeg har aldri forsket på barneteater, og har hatt lite teoretisk kunnskap om dette temaet. Jeg har også hatt veldig lite teoretisk kunnskap om det å fasilitere, spesifikt fasilitere barn, og har derfor gjennom dette arbeidet, fått mer teoretisk kunnskap om nøyaktig dette.

3.2 Reflekterende praktiker

Begrepet *refleksjon* stammer fra det latinske ordet *reflectere*. *Re* betyr *tilbake* og *flectere* står for *bøye*. I en undervisningssetting blir begrepet *refleksjon* brukt mot det *å tenke* (Klemp, 2014).

Donald Schön (1997) har delt refleksjon inn i tre deler; *knowing-in-action*: vite i handling, *reflection-on-action*: refleksjon om handling, og *reflection-in-action*: refleksjon i handling. Disse oversettelsene har jeg laget selv.

Vite i handling går ut på kunnskapen lærer-kunstneren har. I boken bruker de begrepet *Teaching Artist*. I denne oppgaven kommer jeg til å bruke en norsk oversettelse av det som lærer-kunstneren. Denne kunnskapen er bygget gjennom inspirasjon, erfaring, trening mm. som er med på å styrke det lærer-kunstneren gjør under undervisningen.

Refleksjon om handling går ut på den refleksjonen lærer-kunstneren gjør etter undervisningen, hvor man reflekterer over den kunnskapen man brukte, hvordan den fungerte eller ikke, og på hva slags måter man kan justere kunnskapen sin. Her handler det om ettertanke og revisjon.

Refleksjon i handling går ut på den refleksjonen man gjør i undervisningen, altså i nuet, over noe uforventet eller overraskende om dukker opp. Her handler det om å være til stede og på, slik at man får med seg slike ting. Dette er det man kaller lærerrike, hvor ting som absolutt ikke er planlagt kommer frem og man må spontant løse situasjonen, som fører til at man kan komme seg videre (Dawson & Kelin, 2014, s.29).

3.3 Dokumentasjon

I denne delen kommer jeg til å ta for meg hva slags dokumentasjon jeg gjorde under praksisen min. Denne dokumentasjonen har vært utrolig viktig, både for å utføre praksisen og for å kunne analysere den i etterkant. Jeg brukte mye av dokumentasjonen under praksisprosessen, for å se på medbestemmelsene til barna. Gjennom dette prosjektet har det vært viktig for meg å anonymisere barnas identitet. I starten av den praktiske delen av masteravhandlingen, sendte jeg ut en mail til alle foreldrene til barna i Lademoen Jubateater, for å fortelle om prosjektet, og om hvordan jeg kom til å innhente informasjon (Vedlegget 3, Mail til foreldre). For å anonymisere barna, kommer jeg til å bruke h*n som pronomen, om jeg refererer til en spesifikk hendelse.

Den viktigste formen for dokumentasjon for min del, har vært loggføring. Etter praksisen sitter jeg med 6 sider logg. Dette ble gjort etter hver øvelse og forestilling. Her skrev jeg ned viktige refleksjoner av ting som skjedde og spesifikke ting som vi gjorde. Dette har vært utrolig viktig med tanke på at det er helt umulig for min del å huske alt som skjedde under praksisen, og det er gull verdt å se tilbake på loggen nå. Nå som jeg ser tilbake på loggføringen kunne jeg ha tatt med enda flere refleksjoner rundt forskjellige situasjoner som oppsto, og ikke fokusert så mye på det konkrete som skjedde. Det er noe jeg ville gjort annerledes. Heldigvis kan jeg nå, selv om det er ganske konkret, se tilbake på forskjellige situasjoner, og reflektere litt. Men det hadde vært lettere om jeg hadde gjort det da jeg var i selve situasjonen.

Jeg har utover dette, tatt bilder, filmer og lydopptak under øvingen. Av hver film og lydopptak der barna er med, har jeg transkribert, slik at barnas identitet er anonymisert. Disse materialene er viktige med tanke på hvor vi var i prosessen, og hva slags refleksjoner jeg kan gjøre ut ifra det materiale som kom frem.

Bildene er i tillegg viktig materiale for analysen. Bilder er for eksempel av tegninger barna har laget. En av foreldrene til barna filmet forestillingen. Dette materiale fikk jeg tilsendt, og har vært utrolig nyttig med tanke på analysekapittelet, ettersom det gjorde det vesentlig lettere å huske det som skjedde, i de ulike sekvensene gjennom forestillingen.

3.4 Det kunstneriske arbeidet

Det metodiske arbeidet i den egenkapte teaterprosessen, har vært delt inn i fem faser. Her kommer jeg til å bruke Mermikides og Smart (2010), og Haagensen (2018) sine faser i egenkapte teater. Disse fasene lyder slik; fase 1: Den første ideen og prosessen sin start, fase 2: Utforskning og utvikling, fase 3: Skape materiale og fase 4: Forestilling og refleksjon. Selv har jeg valgt å dele deres siste fase i to, ettersom de to har vært hver sin fase i mitt arbeid. Derfor blir det slik; fase 4: Forestilling og fase 5: Refleksjon. Under disse fasene er det brukt ulike metoder for å fremme barnas medbestemmelse. Dette kommer frem i fem ulike workshoper jeg har hatt sammen med barna i løpet av høsten 2022. I tillegg til at det metodiske arbeidet videre har inkludert selve forestillingen, og refleksjonen i ettertid.

(...) some of the best ideas arise by accident or out of 'left field' (Mermikides & Smart, 2010, s.24)

3.4.1 Fase 1, Den første ideen og prosessen sin start

Fase 1 handler om å etablere hvem gruppen er og finne ut av hva slags forestilling man skal lage. Dette er en åpen fase. Man velger gjerne den første dagen som prosessen sin start, men det er som regel alltid en historie bak som gjør det mulig å ha dette første møtet (Mermikides & Smart, 2010, s.22). For meg begynte denne fasen våren 2021. Det var da jeg takket ja til å bli teaterinstruktør for Lademoen Jubateater. Dette var rett før jeg bestemte meg for å ta en master i drama og teater. Fase 1 begynte for fullt da jeg høsten 2021, begynte på masterstudiet. Her ble utviklingen av hva jeg ville forske på satt i gang. Gjennom masterseminarer ble vi studenter stilt flere spørsmål som var med på å konkretisere hva vi ville forske på, og hvordan vi ville løse den praktiske delen rent fysisk med tanke på hvor, når og hvordan. Her måtte jeg ta flere av valgene før jeg kunne begynne prosessen med Lademoen Jubateater. Det var under et av de første masterseminarene jeg fant ut at jeg ville forske på barnas medbestemmelse, ettersom jeg hadde lite erfaring med det og syntes det ville være spennende å bli bedre kjent med å arbeide slik at barna fikk være med på å bestemme hvordan forestillingen skulle se ut. Videre måtte jeg ta et valg om hva forestillingen skulle være om. Jeg fant ut av at forestillingen skulle handle om koronapandemien. Dette var et valg jeg tok med tanke på at alle har en ny kjennskap til koronapandemien, og vil derfor være noe alle barna kunne ta del i. Beslutningen for å ha koronapandemien som tema hadde mye med medbestemmelse å gjøre, ettersom jeg tenkte at med dette temaet, hadde alle en erfaring som ville gjøre det mulig å delta i prosessen for å skape teaterforestillingen vår. Vi hadde to workshoper hvor fokuset var idéutvikling.

Workshop 1: Brainstorming (Vedlegg 4, Brainstorming).

Dette var barnas første møte med temaet *korona*. Under brainstormingen hadde jeg på lydopptak, og lydopptaket varer nesten 24 minutter. I etterkant har jeg funnet ut at denne workshopen var en av de viktigste workshopene i denne prosessen. Det var i denne workshopen barna begynte tankeprosessen sin for hva de ville ha med, og hva som var viktig for forestillingen. Barna kom med konkrete situasjoner de hadde opplevd og ideer til forskjellige scener som kunne være med til forestillingen. Under denne workshopen var det ingen faste rammer eller regler for hvordan barna skulle løse oppgaven de hadde fått. Her var det fri flyt, noe som jeg tror var viktig for prosessen og oppgaven. Oppgaven barna hadde fått, var å svare på forskjellige spørsmål knyttet til koronapandemien. Her skulle de svare det første som falt inn, uten å tenke på om det var riktig eller feil.

Workshop 2: Tegne hva korona er for deg (Vedlegg 5, Tegne hva korona er for deg).

Førrige workshop handlet om å bruke ord for å svare på oppgaven, og derfor tenkte jeg det ville være fint at barna fikk uttrykke seg på en annen måte. Derfor valgte jeg at barna skulle få tegne hva korona var for dem. Måten vi løste denne oppgaven på var at jeg hadde med A4-ark og mange forskjellige fargestifter. For at det skulle være rettferdig for alle, fikk alle velge seg tre farger å starte med, men man kunne bytte etter hvert. Målet med det var at alle skulle ha noen farger hver, og at det ikke oppsto en situasjon hvor noen hadde mange farger og andre hadde få eller ingen. Dette var en oppgave som fungerte utrolig godt. Jeg hadde satt av 15 minutter til å tegne, ettersom jeg var vant til at barna fort ble ferdige, eller lei. Det viste seg at 15 minutter var for kort tid, og til slutt brukte vi 30

minutter på denne oppgaven. Videre viste alle frem tegningene sine, og forklarte hvorfor den var relevant for koronapandemien.

3.4.2 Fase 2, Utforskning og utvikling

Fase 2 handler om å utforske temaet man har, gjerne gjennom lek. Dette kan være lek gjennom improvisasjon (Mermikides & Smart, 2010, s.23). I denne fasen var det viktig for meg at barna var med på å skape forskjellige scenarioer som kunne brukes til manuset via forskjellige oppgaver.

Workshop 3: Miniforestillinger (Vedlegg 6, Miniforestillinger).

Denne workshopen gikk ut på å lage en miniforestilling ut ifra ord vi allerede hadde vært innom i de to forrige workshopene. Barna ble delt inn i tre grupper. Hver gruppe skulle velge tre ord som enten skulle bli sagt, eller vist i forestillingen deres. Før øvingen delte vi instruktører barna inn i tre grupper, ut ifra hvordan vi mener barna kom til å jobbe mest effektivt. Slik som det står i vedlegget om logg (Vedlegg 7, Loggføring), ble de opprinnelige gruppene vi hadde satt opp omrokkert, på grunn av uforutsette hendelser. Dette hadde trolig lite å si for resultatet av workshopen. Det ble laget tre forskjellige miniforestillinger. Jeg har i ettertid reflektert over at teater gjennom improvisasjon og lek, hvor barna har frie tøyler, er en viktig måte å få inkludert barna i medbestemmelsesprosessen, hvor de kan komme med materiale til forestillingen. I denne workshopen var det få rammer for hvordan forestillingen skulle se ut, noe som var med på at barna kunne lage akkurat den forestillingen de ville lage om temaet.

Workshop 4: Reaksjon på tematikk om korona (Vedlegg 8, Reaksjon på tematikk).

I denne workshopen var målet mitt å se om jeg hadde forstått barnas følelser knyttet til korona. Under workshopen hadde jeg plassert barna på en rekke. Jeg filmet reaksjonene deres, så det var derfor gunstig at de var nære hverandre. Etter å ha plassert barna i en rekke, leste jeg opp en setning eller ord knyttet til koronapandemien. Dette kunne for eksempel være: "Reaksjon på at skolene ble stengt ned" eller "lærere på zoom". Barna skulle da komme med en spontanreaksjon med deres følelser knyttet til dette. Dette kunne være alt fra å vise med kroppen, lyder eller setninger.

Workshop 5: Frantic Assembly

Under denne workshopen introduserte jeg Frantic Assembly (Graham og Hogget, 2014) for Lademoen Jubateater. Her hadde jeg valgt ut tre forskjellige Frantic Assembly metoder; *Chair Duets*, *Fluff* og *Round/By/Through*). En av grunnene til at jeg valgte å bruke Frantic Assembly var fordi barna selv har mye energi, og har på tidligere øvinger turnet, og gitt uttrykk for å ha ønske om å bevege seg mer. Målet med denne workshopen var å instruere i en fysisk teaterform, som skulle ende med at barna valgte én av disse metodene. Det endte med at de valgte to: *Round/By/Through* og *Fluff*. For å best instruere denne metoden, instruerte jeg ved å vise hvordan man kan gjøre det, ved å bruke meg selv (Johnston, 2008, s.56). Jeg og min med-instruktør viste hvordan man kan utføre disse bevegelsene på forskjellige måter.

Round, rundt på norsk, går ut på at man skal bevege seg rundt partneren sin kropp. *By*, ved siden av på norsk, går ut på at man skal tette igjen den avstanden man eventuelt har med

partneren sin. Man skal altså stille seg ved siden av partneren, helt inntil kroppen. Through, gjennom på norsk, går ut på at man skal bevege seg gjennom forskjellige kroppsdelar til partneren. Slik som mellom bena eller gjennom/under armen (Graham & Hogget, 2014, s.126). Etter å ha vist hvordan *Round/By/Through* kan utføres delte parene seg inn i person A og person B. Person A skal begynne å lage tre bevegelser med *round, by* eller *through*. Når Person A har laget tre bevegelser, er det person B sin tur til å lage tre bevegelser (Graham & Hogget, 2014, s.126-127). Parene laget til sammen tolv bevegelser, for så å vise det frem for hverandre.

Fluff går ut på å plukke imaginær lo, støv eller rette på den andre personen sine klær, hår eller briller. I begynnelsen av arbeidet med *Fluff* skal man gjøre det så enkelt som mulig. Man skal starte med at den ene parten lager fem bevegelser, uten å tenke alt for mye over det man gjør. Videre skal den andre personen lage fem bevegelser, igjen uten å ha fokus på hvordan man gjør bevegelsen eller hvorfor. Når disse ti bevegelsene er laget, kan man begynne å putte følelser og handling bak. Hva føler jeg når jeg plukker dette støvet av deg? Er jeg sint, glad? Gjør jeg bevegelsen fort, sakte, mykt eller hardt? Det er i dette stadiet av den koreografiske skapelsen, at meningen bak koreografien kommer frem (Graham & Hogget, 2014, s.146-148).

Chair Duets begynner med å dele seg inn i to og to. Parene skal sette seg på stoler. Stolene skal være ved siden av hverandre. Her kan man også dele partnerne inn i person A og person B. Person A begynner med å lage tre bevegelser. Disse bevegelsene kan variere fra å legge hånden sin på skulderen til person B, eller fysisk bevege en av kroppsdelene til person B. Når person A har laget tre bevegelser, er det person B sin tur til å lage tre bevegelser fra den posisjonen person A avsluttet sin bevegelser. Det er viktig å ikke lage for vanskelig bevegelser, ettersom man skal bygge på flere. 12 til 20 bevegelser til sammen holder. Når alle bevegelsene er laget, kan man begynne å putte følelser og mening i bevegelsene (Graham & Hogget, 2014, s.137-138).

Måten vi viste koreografiene frem på, var at jeg som instruktør, valgte en sang de skulle fremføre bevegelsene til. Denne sangen hadde en klar sinnsstemning. Målet med dette var å vise hvordan musikk kan påvirke koreografien.

3.4.3 Fase 3, Skape materiale

Fasen 3 handler om å ferdigstille forestillingen, med bruk av det materialet man har innhentet gjennom de to forrige fasene. Det er i denne fasen man går fra åpen til lukket fase (Haagensen, 2018, s.192). For min del var denne fasen både åpen og lukket. Den ble lukket for mer informasjonsinnhenting med tanke på materialet, men barnas medbestemmelse opp mot forestillingen var fremdeles åpen.

I denne fasen står forestillingens helhet og dramaturgi sentralt, og arbeidet preges av dette. Det er en ryddefase, der man leter etter en rød tråd og strukturering av materialet på en måte som gir en dramaturgisk ønsket effekt (Haagensen, 2018, s.192).

I denne fasen ble manuset ferdigstilt, og det var i denne fasen barna fikk sitt første møte med det ferdige produktet. Måten jeg kom frem til hvilke deler som skulle være med i manuset var gjerne ved å se på ting som flere hadde nevnt eller ting som hadde blitt nevnt over tid. For meg virket disse tingene som de viktigste tingene. Den vanskeligste delen for manuset, etter min mening, var å sette replikkene. I barnas første møte med manuset var fasen fortsatt åpen, ettersom de fikk komme med forslag om endringer. Her fant også barna på tittelen til stykket, *Garnviruset*.

En metode jeg gjorde for å konkretisere forestillingen for barna, var å lage en oversikt over nøyaktig hva hvert barn skulle gjøre under forestillingen.

Scener:	Scene 1	Scene 2	Scene 3	Scene 4	Scene 5
Replikker:	Erika: Å, herre har æ venta hele livet mitt på! Erika: Håpe ikke at vi lære så lite at vi blir helt dum da... Erika: Jaja, hver sine interessa.		Erika: Dem e overalt.	Alle: Jaaa!	
Video:	Nyhetsklipp 1: korona har kommet til Norge, skoler og barnehager stenger	Lærer på zoom	Nyhetsklipp 2: Lov å dra på skolen igjen	Garn	Nyhetsklipp 3: Norge åpner igjen
Stemning:	Korona kommer til Norge, men det går bra fordi nå skal vi endelig ha hjemmeskole	Det har blitt skikkelig kjedelig med hjemmeskole	Endelig kan vi være på skolen igjen, men åååå det er jo ikke noe artig når vi ikke kan være nær hverandre	Det er skikkelig gøy å leke sura, men det er også skikkelig skummelt fordi korona er overalt	Endelig er korona ferdig, og vi kan leve som normalt igjen. HIPP HURRA
Bevegelser:	Round/By/Through A: Round Round By B: Round By Through A: By Through Round B: Round Round Through A: Through By Through B: By Round Through	4 bevegelser på hjemmeskole 1. Kjede seg 2. se på mobil 3. se på klokka, 4. gå til mamma og spørre om når det er mat	Fluff/Mirroring	Sura i tempo 7, maske i tempo 2 Fire bevegelser der man viser det verste med korona	Round/By/Through A: Round Round By B: Round By Through A: By Through Round B: Round Round Through A: Through By Through B: By Round Through

Bilde 1 - Oversikt over forestillingen for karakteren Erika.

Scener:	Scene 1	Scene 2	Scene 3	Scene 4	Scene 5
Replikker:	Nils: La hu vær i fred da, ikke alle som like å få sånt spredt rundt sæ.	Nils: Åh, det e så kjedelig med hjemmeskole.	Nils: Skjønne det. Men det e vel bedre å ha sår i hendern enn Corona.	Alle: Jaaa!	
Video:	Nyhetsklipp 1: korona har kommet til Norge, skoler og barnehager stenger	Lærer på zoom	Nyhetsklipp 2: Lov å dra på skolen igjen	Garn	Nyhetsklipp 3: Norge åpner igjen
Stemning:	Korona kommer til Norge, men det går bra fordi nå skal vi endelig ha hjemmeskole	Det har blitt skikkelig kjedelig med hjemmeskole	Endelig kan vi være på skolen igjen, men åååå det er jo ikke noe artig når vi ikke kan være nær hverandre	Det er skikkelig gøy å leke sura, men det er også skikkelig skummelt fordi korona er overalt	Endelig er korona ferdig, og vi kan leve som normalt igjen. HIPP HURRA
Bevegelser:	Round/By/Through A: Round through round B: Through By By A: Through Through By B: Round By Through A: By Trough By B: Round By By	4 bevegelser på hjemmeskole 1. Tøye bena 2. rulle på kroppen 3. rulle på hodet 4. se seg rundt, hoppe i kryss	Fluff/Mirroring	Sura i tempo 7, fire bevegelser der man viser det verste med koroan	Round/By/Through A: Round through round B: Through By By A: Through Through By B: Round By Through A: By Trough By B: Round By By

Bilde 2 – Oversikt over forestillingen for karakteren Nils.

Bilde 1 - Oversikt over forestillingen for karakteren Erika og Bilde 2 - Oversikt over forestillingen for karakteren Nils, viser hvordan jeg delte inn oversikten som skulle være med på å gjøre det lettere for barna med tanke på å lære seg replikkene sine, hva slags bevegelser de skulle gjøre og hva slags følelser som skulle være i fokus. Hvert barn fikk sin egen oversikt sammen med manuset. Barna fikk hver inndeling sammen med manuset, slik at manuset og inndelingen skulle være sammen. Oversikten er delt inn i fem linjer vannrett og seks linjer loddrett. Den loddrette linjen er delt inn i scenen som er med i forestillingen, og den vannrette er delt inn i replikkene, hva slags videomateriale som spilles, hva slags stemning scenen har, og hva slags koreografisk sekvens som skal gjøres. I den øverste loddrette linjen, scene-inndelingen, hadde jeg tatt med tegninger som illustrerte hva scenen handlet om.

Under barna sitt første møte med manuset var det viktig for meg at barna fikk en forståelse av hva forestillingen handlet om, og hvor materialet stammet fra. Måten jeg gjorde dette på var å dele ut tegningene de hadde tegnet under Workshop 2. Selv hadde jeg tegnet én tegning til hver scene. Dette skulle være med som en visuell guide både for å konkretisere hva som skjedde i hver scene, men også som en hjelp for barna med tanke på oppgaven de fikk. Oppgaven var å fordele tegningene sine inn i hver scene.



Bilde 2 - Hvor hører tegningen min inn i forestillingen?

På Bilde 2 - Hvor hører tegningen min inn i forestillingen?, ser vi at barna puttet tegningene sine i scene 1, 2, 4 og 5. Tre av tegningene som er med er tegnet av instruktørene, og er derfor ikke tatt med under i analysen for innhenting av materiale i de forskjellige sekvensene.

3.4.4 Fase 4, Forestilling

Fase 4 går ut på øvingsperioden og forestillingene. I denne fasen skal man øve på forestillingen, og tilpasse strukturen til spillestedet forestillingen skal spilles. Man skal flytte forestillingen fra øvingslokalet, og til spillestedet (Haagensen, 2018, s.194). Denne fasen er helt lukket, ettersom fokuset i denne fasen er å jobbe med det materiale som er i forestillingen. Vi hadde seks øvinger på Lademoen Bydelshus og to øvelser på Kultursenteret ISAK. Øvelsene på Kultursenteret ISAK var lengre enn våre vanlige øvelser. En egenskapert teaterforestilling er aldri helt ferdig utviklet (Mermikides & Smart, 2010, s.27). Barnas medbestemmelse kom frem i denne fasen gjennom å høre på deres ideer og forslag til hvordan lysene skulle se ut og hva slags musikk som skulle være med i forestillingen.

De fikk også være med på å bestemme hva slags leker de ville gjøre før en øving eller når vi var på Kultursenteret ISAK.



Bilde 3 - Barnas masker

I denne fasen ble maskene barna brukte under forestillingen laget. *Bilde 3 - Barnas masker*, viser alle de åtte maskene som var med i forestillingen. Det var ingen spesifikke regler for hvordan maskene skulle lages, bare hva slags materiale de kunne bruke. Jeg hadde kjøpt inn tre forskjellige farger; rød, oransje og sølv. Det var ikke et krav om at man måtte bruke alle fargene, men det var disse fargene de hadde til rådighet. Et krav som de måtte ha på maskene sine var garn. Ettersom garn var det som symboliserte korona, og maskene skulle symbolisere at man hadde fått korona, måtte dette kombineres. Det var ingen krav på hvordan garnet skulle være på masken, eller hvor mye eller lite garn de skulle bruke.



Bilde 4 - Hva handler scenene om ifølge barna?

På en av de siste øvelsene på Lademoen Bydelshus fikk jeg tips fra veilederen min om at det kunne være lurt å få barna til å tegne hva hver scene handlet om. På *Bilde 4 - Hva handler scenen om ifølge barna?*, ser vi de tre forskjellige tegningene barna laget for å vise hva forestillingen handlet om. De fikk utdelt et A4-ark, for så å dele arket inn i fem ruter, hvor hver rute symboliserte scenen i forestillingen, og de skulle i hver rute tegne hva scenen handlet om. Denne metoden var med på å vise at barna hadde en forståelse over det som foregikk i forestillingen. Om de var usikre var dette en fin måte å snakke om hva scenen handlet om, som dermed gjorde dem klare til forestillingen. Når alle gruppene var klare, samlet vi oss i en ring på gulvet, og alle barna fikk fortelle hva de hadde tegnet og hvordan dette kunne trekkes til scenene. På *Bilde 4 - Hva handler scenene om ifølge barna?*, har alle fokusert på garnet som blir kastet rundt i Scene 1. I Scene 2 har alle barna tegnet hjemmeskole, hvor noen av barna har tegnet en lærer som underviser på skjerm, en misfornøyd elev som sitter foran pc-skjermen, og mange som er spredt rundt på forskjellige skjermer. Fokuset til barna i Scene 3, var enten den sekvensen der to av barna var på veg til å gi hverandre en klem og én annen stoppet dem, eller det at man var tilbake på skolen fysisk. Scene 4 har de fleste barna tegnet sekvensen som viser hvor fort korona sprer seg. Mange har tegnet figurer med masker, og garn i hendene. Én av tegningene har fokusert på sekvensen der Erna og Trump er tilstede. Tegningene av Scene 5 handler om enten å kunne ha fysisk kontakt igjen, eller om nyhetsreporteren som forteller om at Norge har åpnet igjen.

3.4.5 Fase 5, Refleksjon

Denne fasen er en gjennomgående fase gjennom hele prosessen. For utviklingen av teaterprosessen er det viktig å reflektere gjennom alle fasene (Mermikides & Smart, 2010, s.27). En viktig dokumentasjon for meg for denne fasen har vært å loggføre, det var noe jeg gjorde etter hver øving. I loggføringen skrev jeg det vi hadde gjort på øvingene, mine tanker om dette og om det var noen utfordringer eller andre merknader som var viktig for øvelsen. I etterkant av forestillingen har jeg gjort et lite intervju med barna i Lademoen Jubateater (Vedlegg 10, Intervju etter forestilling), hvor jeg stilte spørsmål knyttet til prosessen og forestillingen knyttet til deres medbestemmelse. I intervjuet kommer det frem at det er delte meninger når det kommer til barnas medbestemmelse, og hvordan de synes det var å lage egenskapt teater. Under har jeg tatt med et lite utdrag fra intervjuet fra da to av barna begynte å intervju hverandre:

- *Hva syns du om Garnviruset?*
- *Jeg syns Garnviruset var gøy! Greia med Garnviruset er at vi har laget noe på egen greie, vi har brukt vår fantasi og Marit og Elise er forfatteren og illustrasjonsting. Jeg vet ikke en gang hva jeg sier, men ja fordi Garnviruset var gøy fordi vi hadde funnet på noe helt selv, og at vi hadde liksom sånne masker. Det var gøy med masker. Det var gøy å lage sånn egne ting. Man skjønnte ikke hvem som var hvem. Og det var bra med tråd, nei det heter garn = Garnviruset. Det var min favorittscene. Nå er det din tur!*
- *Min favorittscene var da pandemien gikk, da det kom mange som var i masker og det var røykmaskin, det var min favorittscene. Men det jeg likte aller best var det, det var helt sikkert, på slutten da Erna Solberg kom. Var det noe mer du skulle si?*
- *Det jeg synes er at jeg liker teater, men ikke når man bare sitter på en stol.*
- *Takk for oss!*
- *Jeg trykker på knappen! Jeg trykker på stopp!*
- *Hadeeeee! Tuddeluuu! Ææææ! (08.05.23)*

I utdraget snakker to av barna om hva de likte med forestillingen Garnviruset, og deres favorittscener. Grunnen til at jeg har med dette utdraget, er fordi jeg syns den viser fint hvordan tankeprosessen til barna er. Det er også en artig del av intervjuet, ettersom barna intervjuer hverandre.

4.0 Analyse

I analysen kommer jeg til å ta for meg noen utdrag fra manuset, og peke på hvor barnas medbestemmelse kommer frem. Jeg har delt forskjellige deler inn i sekvenser fra hver scene. Disse sekvensene som er tatt med, har vært viktige områder, hvor barnas medbestemmelse har stått sentralt. Jeg kommer til å dele dette inn i tre fokusområder: beskrive hva som skjer i sekvensene fra manuset, en analyse av referansegruppearbeidet; der jeg viser til hvilke workshop materialet kom fra, og tolkning av sekvensene opp mot barnas medbestemmelse. Manuset er det jeg og Hørgård Unsmo, instruktør på Lademoen Jubateater, som har laget sammen. Jeg har hatt ansvaret for det dramaturgiske i forestillingen, og sammen med Hørgård Unsmo, har jeg laget replikkene. Under hele arbeidet med forestillingen har barnas medbestemmelse vært sentral. Før vi skrev manuset, hadde jeg hatt fem workshoper sammen med barna. Her har det blitt gitt rom for at de skal komme med sine tanker og ideer knyttet til koronapandemien. De ulike workshopene har blitt gjennomført på forskjellige måter, for å kunne legge til rette for at barna kan kommunisere sine tanker på ulike måter. Barn er forskjellige i måten de tenker og kommuniserer på, og derfor var det viktig å gjennomføre flere ulike workshoper, for å sikre at alle barna hadde mulighet å formidle sine tanker på best mulig måte.

Children can make an honest and exciting contribution to the theatre if allowed the personal freedom to experience (Spolin, 1999a, s.255).

Scene 1: Korona kommer til Norge

Sekvens 1

Det er 11.mars, dagen før restriksjonene i Norge kom. Barna er på skolen, og det er en helt vanlig dag. Folk tuller. Dytter litt på hverandre. Round/By/Through-sekvens.

Beskrivelse av sekvensen:

Anslaget til Scene 1 er en koreografisk sekvens, inspirert av *Frantic Assembly*-metoden *Round/By/Through* (Graham & Hogget, 2014, s.125-128). Koreografien gjøres til sangen Peachy av half.cool. Sangen er i sjangeren elektronisk dansemusikk, og stemningen er lys. Lyset som er med på denne scenen kan minne om lys som brukes til festlige anledninger. Lyset er gult, rødt, blått, grønt og lilla, og danser som forskjellige objekter på gulvet, slik som rundinger, firkanter, stjerne osv. Alle de åtte barna er med i denne koreografien. De er delt inn i par, der hvert par har hver sin koreografi. Anslaget begynner med at alle gjør koreografien sin samtidig. Når alle har gjort koreografien sin to ganger, skal hvert par vise frem sin koreografi for hverandre. Anslaget slutter igjen med at alle gjør koreografien sin samtidig.

Analyse av referansegruppearbeid:

Det var i Workshop 5 - *Frantic Assembly*, at barna ble introdusert for *Frantic Assembly*. *Round/By/Through* går ut på at to og to skal være paret sammen. Vi begynte med å dele alle inn i par, for så å forklare praktisk hvordan *Round/By/Through* fungerer.

Tolkning av sekvensen når det kommer til barnas medbestemmelse:

Round/By/Through er én av *Frantic Assembly*-metodene barna valgte å ha med i forestillingen. Jeg har lenge observert at barna liker å holde på med dans eller turn, og på de fleste øvingene har barna vært opptatt av at de vil vise frem en dans, eller et nytt turntriks de har lært. På grunn av dette tenkte jeg at det kunne være spennende å teste ut en fysisk teatermetode sammen med barna. Selv har jeg ikke veldig mye erfaring med fysisk teater, men jeg hadde litt kunnskap om *Frantic Assembly* fra tidligere arbeid, slik som Prosjektteater for ungdom og Bacheloroppgaven min. Min kunnskap om *Frantic Assembly* tok jeg med inn i prosjektet som en av mine tause kunnskaper, eller å vite hvordan som Nelson ville kalt det (Nelson, 2013, s.42). Min kunnskap om *Frantic Assembly* kom også til lys gjennom min rolle som reflekterende praktiker, der jeg tok med kunnskap jeg allerede hadde lært gjennom erfaring (Dawson & Kelin, 2014, s.29). Ved å bruke en fysisk teaterform, ønsket jeg å ivareta barnas interesse for dans og turn, samt å aktivt forsøke å bruke denne interessen i teaterarbeidet. Dette for å kunne legge til rette for deres medbestemmelse, ettersom dette er områder barna ofte kommer med ideer og tanker om (Stai, 2021). Barnas medbestemmelse i denne sekvensen kommer også frem med tanke på at koreografien som ble brukt i denne sekvensen, er laget av barna helt selv, sammen med den personen de var parett med.

Sekvens 2

Nyhetsklipp 1: Korona Pandemien har kommet til Norge. Skole og barnehager stenges.

Beskrivelse av sekvensen:

Videre i scene 1 blir vi introdusert for nyhetsklipp. Nyhetsklippene blir brukt tre ganger gjennom forestillingen, og er forestillingen sin røde tråd når det kommer til koronapandemiens utvikling i Norge. I dette nyhetsklippet er det reporter Tom Nilssen for NRK som forteller at skoler og barnehager i Norge blir stengt, som følge av tiltak som ble gjort for å begrense spredning av koronaviruset. Klippet blir vist på et lerret som er 8 meter høyt og 5 meter bredt. Barna er fremdeles på scenen, og snur seg for å se på nyhetsklippet.

Analyse av referansegruppearbeid:

Nyhetsklippet er materiale som kom frem under Workshop 1, 2 og 3.

I Workshop 1 – Brainstorming, spurte jeg barna spesifikt om hva som måtte være med i forestillingen. Under har jeg tatt med et utdrag fra brainstormingen, som er relevant for denne sekvensen. Spørsmålene jeg stilte under workshopen er markert i fet skrift.

Hva tenker dere når dere ser dette nyhetsklippet?

-Mye korona på nyhetene

-Pappa, fordi han ser på sånt

Så dere mer på nyheter da korona kom?

-Jaa!

-Jeg gidder ikke høre på den bulshitten deres

Hva må man ha med i en forestilling om korona?

-Folk i nyhetene som sier at smitten har gått opp

I utdraget fra brainstormingen kommer et av barna med et konkret forslag om å ha med nyheter om smittesituasjonen. Jeg viste barna nyhetsklippet, som var med i denne scenen, og fikk deres respons på det de så og hørte. Det var mye respons på nettopp det å se på nyheter, om at foreldrene så mer på nyhetene under pandemien, og hva nyhetsreporteren sa.

I Workshop 2 – Tegn hva korona er for deg, var det flere av barna som tegnet noe med nyhetene. Under, på *Bilde 5 - Tegning som omhandler nyheter*, ser man tegningene som ble brukt som inspirasjon opp mot nyhetssekvensene.



Bilde 5 - Tegninger som omhandler nyheter

På Bilde 5 - Tegninger som omhandler nyheter, har tre av tegningene med nyhetsreportere, som snakker om koronaviruset, og én tegning som viser korona på TV-en.

Workshop 3 – Miniforestillinger, hadde to av tre grupper nyhetene med i forestillingen sin. Under har jeg med en kort beskrivelse av hva disse to gruppene gjorde i forestillingen.

Gruppe 1: Erna Solberg på nyheter/tv. Erna snakker om det nye utbruddet av korona. Viser frem munnbind, som folk skal ha på. Ikke lov med 60-års dag med sushi. Så kan hele Norge samle seg i gruppe, men ikke ved siden av hverandre. Så

kan vi få stoppet denne smitten, slik at ikke alle blir syke. Bruk dette nye munnbindet. Erna ut. De som ser på tv sier: vi burde høre på Erna Solberg. Putter på munnbind.

Gruppe 3: Velkommen til nyhetene 2020, 21.mars, vi har dessverre begrensninger. Korona angriper nyhetsreporteren. Over til hjemmeskole, der det er en lærer over zoom og en elev som sitter hjemme og kjeder seg og er lei av det læreren sier. Lærer underviser i korona. Tilbake på skolen, korona løper etter deg og tar deg.

Tolkning av sekvensen når det kommer til barnas medbestemmelse:

Vi kan ut ifra dette se at nyhetsklipp har blitt tatt opp av barna, ved flere anledninger. Det virker å være en sentral del av barnas forståelse og beskrivelse av korona-tiden, og derfor var det vesentlig å ha dette med i teaterforestillingen. For å ivareta barnas medbestemmelse når det kom til dette, skrev jeg inn i manuset ulike sekvenser med bruk av nyhetsklipp. Disse nyhetsklippene ble brukt som et dramaturgisk virkemiddel, for å vise hvor i koronapandemien man befinner seg. På denne måten ble barna sine ideer og tanker, sett og hørt (Stai, 2021), samtidig som det kunne brukes som en relevant oppbygning for forestillingens dramaturgi.

Sekvens 3

Erika: Å, herre har æ venta hele livet mitt på!

Daria: Det ska bli så godt å få chille litt.

Erika: Håpe ikke at vi lære så lite at vi blir helt dum da...

Ole: Nei, slutt da, Erika! Det blir skikkelig deilig. No ska æ game mens vi har skole, faktisk!

Erika: Jaja, hver sine interessa.

Beskrivelse av sekvensen:

På slutten av scene 1 reagerer barna på hva de har fått høre på nyhetene. Noen av barna er bekymret for hvordan det skal bli med hjemmeskole, men de fleste gleder seg til denne nye hverdagen. Navnene er fiksjon, og er roller barna fikk til denne forestillingen.

Analyse av referansegruppearbeid:

Sekvens 3 er basert på informasjon fra Workshop 1 - Brainstorming, og Workshop 4 - Reaksjon på tematikk om korona.

Utdrag fra Workshop 1 som omhandler barnas første reaksjon på å ha hjemmeskole:

-Første tanke: jippi

-Var nice i starten

Utdrag fra Workshop 4 - Reaksjon på tematikk om korona som omhandler barnas første reaksjon på å ha hjemmeskole:

Reaksjon når skolene ble stengt ned?

*-Hurra, sjokk, smil, sur, lei seg, bryr seg ikke, sover på gulvet, tommel opp, skepsis,
-Tommel ned*

Hjemmeskole?

*-Jaaaa, woohooo, neeeei, buuuu, no more karen, jeg satt og sov, mye data skjerm
og skriving på data, var i sengen, lå på magen*

Denne sekvensen fra Scene 1 har hatt mye fokus på barna sin måte å snakke på. Når vi skriver replikker er det viktig at vi skriver det på trøndersk, slik at de lærer seg replikkene sine på sin egen dialekt. Det har vært tilfeller der replikkene har stått på bokmål, og barna har da lært seg replikkene på østlandsk. Ved at jeg allerede har laget teater med Lademoen Jubateater, har jeg gjort meg en erfaring om viktigheten av å skrive replikkene på deres dialekt. Dette kan begrunnes i refleksjon om handling (Dawson & Kelin, 2014, s.29), som er beskrevet tidligere i metodologi-kapitlet. Dette er med på å gjøre replikkene mer egne for barna, og lettere å lære seg ettersom det er noe som faller lett av tunga.

Tolkning av sekvensen når det kommer til barnas medbestemmelse:

Barnas reaksjoner til nyhetsklippet kommer fra Workshop 1 og 4, hvor mange formidlet at de i starten av pandemien syntes det var positivt med hjemmeskole. Det var flere som sa at de syntes det var deilig med hjemmeskole i begynnelsen, blant annet å kunne sitte hjemme foran skjermen i sengen, om de ville, og gjøre skolearbeid derfra. Barnas medbestemmelse i denne sekvensen handler om deres faktiske følelser og tanker (Stai, 2021) om korona, da de først fikk høre om det, og endringene dette førte med seg, med tanke på skolesituasjonen. Det er barnas egne ord og beskrivelser, som er grunnlaget for replikkene i denne sekvensen.

Scene 2: Hjemmeskole

Sekvens 4

Alle sitter spredt rundt på scenen. Dette symboliserer at alle er hver for seg, i sitt eget hjem. Projiserer lærer på zoom – hjemmeskole.

Iver: Ka skjer a, Ole? Fått runna spillet ditt eller?

Ole: Ja, klart det. Men æ har itj nånn fler igjen no. Sykt kjedelig.

Sunniva: Har du prøvd Roblox, da?

Ole: Ja, runna det og.

Thea: Det går jo ikke an

Nils: Åh, det e så kjedelig med hjemmeskole.

Nora: Åh, æ savne dokker, æ.

Læreren bryter så inn og starter timen. Timen begynner med at alle følger med, så en koreografisk sekvens med fire bevegelser

Beskrivelse av sekvensen:

Scene 2 begynner med at alle barna kommer ut på scenen med en skrivebok i hånda. På scenen er det åtte lyssirkler, hvor hvert barn setter seg i hver sin lyssirkel. Lyssirkler er sirkler på scenen som er laget av lys. Dette skal illustrere at de sitter hver for seg, og har hjemmeskole sammen med de andre elevene, fra hvert sitt hjem. De har nettopp «logget seg inn» på zoom. Det projiseres et zoom-ikon på lerretet, men læreren har enda ikke kommet på. Barna småsnakker med hverandre om spill, og om hvor kjedelig det er å ha hjemmeskole. Læreren kommer på skjermen (lerretet), og begynner undervisningen med noe teknisk krøll, og opprop av alle elevene. Læreren forteller at dagens undervisning skal omhandle matte, hvor barna har en lite entusiastisk respons. Videre forteller læreren at de skal slå opp på side 23 i boken, for så å starte på oppgavene. Læreren spør elevene om de har noen spørsmål til oppgavene, hvor alle barna rekker opp hånda, men læreren får ikke med seg en eneste hånd og overser at det er spørsmål fra elevene. Etter dette kommer sangen Immortal av NEFFEX på. Dette er en alternativ punk-sang, med mye bass og rytme. Til denne sangen gjør barna fire bevegelser som de har laget selv, som er med på å vise og symbolisere hvor repetitivt og kjedelig det var under hjemmeskole. Noen eksempler på bevegelsene er; å være på mobilen, sove, spise mat, gjøre lekser osv. Den fire-bevegelses-sequensen begynte med at alle gjorde bevegelsene sine samtidig. Deretter var det to og to som gjorde det, før det endte med en samlet gjeng som gjorde bevegelsene sine samtidig igjen.

Analyse av referansegruppearbeid:

Denne sekvensen av scene 2 er basert på informasjon som kom frem i Workshop 1 – Brainstorming, Workshop 3 - Miniforestillinger, Workshop 4 – Reaksjon på tematikk om korona, og gjennomlesing av manus 17.10.22.

Utdrag fra Workshop 1 - Brainstorming, som omhandler kjedsomhet med hjemmeskole:

Online skole var noe dritt, det var dritt fordi jeg måtte stå opp bare for å gå på sånn greier, vi måtte sitte og gjøre lekser mens læreren sa sånn "ja, hvor langt har dere kommet da?",

Var det digg med hjemmeskole? Nei. Var nice i starten, også ble det kjedelig.

Workshop 3 – Miniforestillinger, som omhandler kjedsomhet med hjemmeskole:

I miniforestillingene barna hadde laget selv, hadde gruppe 3 med en lærer-karakter som hadde undervisning via zoom, og en elev-karakter som sitter hjemme og hører på hva læreren underviser. Eleven er lei av det som blir sagt, og kjeder seg. Denne miniforestillingen er nærmere beskrevet i sekvens 2.

Utdrag fra Workshop 4 - Reaksjon på tematikk om korona, som omhandler kjedsomhet med hjemmeskole:

*Skepsis, tommel ned, buuuu,
kjedelig å ha hjemmeskole.*

Begge disse utdragene fra Workshop 1 - Brainstorming og Workshop 4 -Reaksjon på tematikk, ble brukt som inspirasjon inn mot denne sekvensen i forestillingen vår. Disse utdragene viser konkret at barna sa at det var kjedelig. Lærer- karakteren er også inspirert av kommentaren om læreren i utdraget fra Workshop 1 – Brainstorming. I tillegg til at det er en lærer-karakter som underviser via zoom i en av gruppenes miniforestilling fra Workshop 3. I denne forestillingen er det også en elev som er lei av det som blir sagt, og som kjeder seg. Dette er tanker og ideer om ulike karakterer som kom fra barna, og hvor deres medbestemmelse har vært sentral.

I dialogen med barna blir det nevnt et spill. Dette er et spill vi har hørt barna snakke mye om, og det er et spill de selv spiller hjemme, eller med venner. Spillet ble også nevnt i Workshop 1 – Brainstorming. Dette er et spill jeg aldri har prøvd, og jeg hadde ingen kunnskap om hvordan det fungerer. Derfor hadde jeg glettet meg frem til at det var et spill med nivåer og noe man etter hvert kunne spille ferdig, slik som noen av de andre spillene jeg har hørt at barna snakker om. I manuset hadde jeg og Elise skrevet at et av barna hadde rundet spillet. Når barna leste det, kom det en enstemmig "det er feil, det går ikke an!" Det viser seg at spillet er et langvarig spill, som det ikke er mulig å fullføre. Et av barna kom så med et forslag om å tilføye en replikk: «Det går jo ikke an!», og denne replikken ble deretter en del av manuset.

Tolkning av sekvensen når det kommer til barnas medbestemmelse:

Hjemmeskole var en stor del av barna sine liv da korona var på sitt verste. I intervjuet jeg hadde med barna etter at forestillingen vår var ferdig, var det hjemmeskole de fleste nevnte, da vi snakket om hva som var likt mellom forestillingen og deres personlige korona-erfaringer. Jeg tror derfor at denne sekvensen var en av de viktigste når det kommer til barnas virkelige oppfatning av koronapandemien, og derav et område det var viktig å legge til rette for barnas medbestemmelse. For å vise kjedsomhet valgte jeg å ta med at barna skulle gjøre fire forskjellige bevegelser hver. Disse bevegelsene laget barna helt selv. Jeg tror det er viktig at barna er med på å lage bevegelsene sine, i hvert fall med tanke på at vi ikke hadde veldig mye tid på å øve på forestillingen. Dette mener jeg gjør det lettere for barna å huske bevegelsene sine, samt at de får et eierforhold til dem. Som nevnt tidligere er flere av barna glade i å være i bevegelse, og derfor så jeg på det som naturlig at barna skulle få bruke denne interessen i forestillingen. Ved å bruke barnas interesse, vil barna ha lettere for å være motivert mot arbeidet (Stai, 2021). En utfordring når det kom til disse bevegelsene, var at det er ofte øvinger der ikke alle barna er til stede. Det var tilfellet da vi skulle lage bevegelsene, og det ble derfor brukt tid på de andre øvelsene, til å sette bevegelsene til de barna som ikke var der da de første bevegelsene ble laget. Dette var med på å minske øvingstiden mot forestilling. Derav kan det være lurt å ikke ha alt for mange fysiske bevegelser med i et teaterstykke. Disse bevegelsene i hver sin lyssirkel skulle være med på å underbygge barnas tanker om kjedsomheten ved hjemmeskole, ved at det var ensomt og kjedelig.

Sekvens 5

Bursdagssang over zoom.

Lærer: Ja, fint dokk. Sist, men ikke minst! Daria, reis dæ opp. No ska du få bursdagssang! Koss vil du ha?

Daria: Eehm, okei. Hurra, kanskje?

Hele klassen synger en litt mindre sjarmerende flerstemt "Hurra for deg" til Daria. Elevene er litt utilpass, men synger bursdagssang.

Beskrivelse av sekvensen:

Scene 2 avsluttes med at læreren "trekker" en av elevene frem, og man ser at denne eleven reiser seg opp i lyssirkelen. Eleven har bursdag og skal få bursdagssang fra klassen over zoom. Læreren, som er på lerretet, spør Daria hvilken bursdagssang hun vil ha. Når eleven har valgt, kommer det en lydfil på av alle som synger bursdagssangen. Denne bursdagssangen er en zoom-variant. Det vil si at ingen synger samtidig. Det er ca. 2 sekunder mellom alle sammen. Resten av barna sitter på de samme plassene sine, i hver sin lyssirkel. De, resten av barna, synger med, og viser med kroppsspråk og ansiktsuttrykk at det ikke var den fineste bursdagssangen de har hørt.

Analyse av referansegruppearbeid:

Denne sekvensen kommer frem under Workshop 1 – Brainstorming og Workshop 4 – Reaksjon på tematikk om korona. I disse workshopene kommer det frem at det var artig med bursdagsang over zoom, ettersom det alltid ble så dårlig på grunn av "laggingen" som skjer over internett. Dette synes jeg var en veldig artig del, som vi måtte få inkludert inn i forestillingen vår.

Utdrag fra Workshop 1 – Brainstorming som omhandler bursdagssang og dårlig wifi:

*dårlig bursdagssang
dårlig wifi
jeg hadde bursdag og så skulle klassen syngje bursdagssang og det hørtes
sånn....skurrete ut*

Utdrag fra Workshop 4 – Reaksjon på tematikk om korona som omhandler bursdagssang og dårlig wifi:

*Dårlig wifi.
Bursdagssang med dårlig wifi.
Hakkete.*

Tolkning av sekvensen når det kommer til barnas medbestemmelse:

Bursdagssang over zoom var en komisk sekvens i forestillingen vår. Dette var en sekvens barna likte godt, da vi jobbet med å lage lydfilen den 24.10.22. Måten lydfilen ble laget, var at jeg tok ut to og to barn ut på kjøkkenet på Lademoen Bydelshus, for å spille inn bursdagssangen. Etter innspillingen tok jeg alle lydfilene inn på GarageBand, og la dem inn i forskjellige lydspor. På denne måten kunne jeg justere lydfilene i forhold til hverandre, slik at jeg kunne spille dem av med noen sekunders mellomrom. Dette for å prøve å få det så realistisk og autentisk som mulig, sammenlignet med en bursdagssang på zoom. Når jeg hadde lagt alle lydfilene sammen, med mellomrom mellom avspillingene, viste jeg det frem til barna. Barna hadde mange kommentarer til hvordan gjøre lydfilen bedre, slik som å ha enda lengre mellomrom mellom lydfilene, og forsterke lyden på de man ikke hørte så godt. Bursdagssang har barna erfart gjennom mange timer med zoomundervisning, og det var derfor en viktig sekvens å ha med opp mot barna sin ekte erfaring (van de Water et al., 2015, s.75). Det var også tydelig at de syntes det var morsomt å høre seg selv, og viktig at sluttverket ble bra og morsomt. Denne sekvensen tror jeg har vært viktig med tanke på å utforske de morsomme elementene som skjedde under koronapandemien for barna. Barnas medbestemmelse i denne sekvensen, er i første omgang med tanke på at vi har tatt utgangspunkt til denne sekvensen, på grunn av at bursdagssang på zoom ble tatt opp av flere av barna på Workshop 1 - Brainstorming og Workshop 4 – Reaksjon på tematikk. Deretter fikk barna komme med tilbakemeldinger på hva de syntes om det første utkastet av bursdagssangen, hvor disse tilbakemeldingene var med på videre justering av bursdagssangen. Deres meninger og tanker om hvordan bursdagssangen skulle være, var viktig for sluttproduktet.

Scene 3: Ikke lov med nærkontakt

Sekvens 6

Nora: Yes, endelig kan vi fæe på skolen igjen!

Ole: Wohoo! Endelig kan æ gi dæ en high five!

Bryter imellom og stopper de.

Thea: Ehm, no tror æ dokk har misforstått litt. Vi har ikke lov te å ha nærkontakt.

På skolen igjen, men det er mange restriksjoner, slik som at man må holde avstand.

Fluff/mirroring-sekvens.

Beskrivelse av sekvensen:

Scene 3 handler om at 5. Klasse og oppover kan komme tilbake på skolen igjen, for å ha fysisk undervisning. Dette blir barna veldig glade for. Nora og Ole er så glade for å komme tilbake på skolen at de vil gi hverandre en high-five, men det minner Thea dem om at de ikke kan. Det er mange restriksjoner på skolen som gjør at de ikke får være borte i hverandre. Dette synes alle er skikkelig kjipt, noe vi viser gjennom en koreografisk-sekvens inspirert av Frantic Assembly metoden *Fluff* (Graham & Hogget, 2014, s.144-148) og Speilet (Spolin, 1999b, s.20). Scenelyset skiftes til blått, og barna stiller seg i en halvsirkel på scenen. De gjør bevegelsene sine sakte, og viser på ansiktet at det er kjipt å være på

samme sted, men ikke kunne være sammen slik de vil. Koreografien gjøres til sangen Lament of the ancients av Asher Fulero. Denne sangen har en trist stemning, med en ambient sjanger. Sangen er med på å forsterke den kjipe følelsen barna har mot det å måtte holde avstand til vennene sine.

Analyse av referansegruppearbeid:

Denne sekvensen er materiale hentet fra Workshop 1 - Brainstorming og Workshop 4 - Reaksjon på tematikk om korona.

Utdrag fra Workshop 1 – Brainstorming, som omhandler å være tilbake på skolen, men må holde avstand:

*Når vi kom tilbake til skolen var det kohorter, og så kunne man ikke gå overalt på skolegården, det var verre enn hjemmeskole, hadde så lite space for alle 20 ungene, det var bare nei, jeg likte det ikke. Vi måtte være på samme sted hver dag, og gjøre det samme hvert eneste friminutt
Jeg kunne ikke være med vennene mine
Fleste synes det var kjipt å bli splittet fra venner*

Utdrag fra Workshop 4 – Reaksjon på tematikk om korona, som omhandler å være tilbake på skolen, men må holde avstand:

*Dere kan komme tilbake på skolen, men må holde avstand?
Meeeeee, ikke noe artig. Skikkelig kjedelig. Tommel ned. Lei seg munn. Sinne.
Gråter.*

I Workshop 5 – *Frantic Assembly*, var målet at barna skulle velge hvilken metode de ville ha med i forestillingen. I denne workshopen bestemte de at de ville ha med *Fluff* (Graham & Hogget, 2014, s.146-148). Vi begynte med å dele gruppen i to og to. I denne sekvensen prøver vi å vise avstanden barna måtte ha med vennene sine, selv om de fikk være sammen på skolen. Gjennom denne sekvensen, får vi et innblikk i hvordan det var for barna å komme tilbake på skolen. Dette ved en erfaring barna har hatt (van de Water et al., 2015, s.75). Denne sekvensen handler om å gjøre *Fluff* med en partner, uten å fysisk ta på hverandre. På denne måten styrker man avstanden som barna har fortalt om. Istedenfor å "plukke støvet" av den andre, skal de bevege den andre sin kropp, ved å bevege den andre med en av sin egen kroppsdel. Dette er inspirert av øvelsen speilet. Speilet går ut på at to og to skal stå ansikt til ansikt. Den ene personen skal gjøre bevegelser, og den andre skal følge, eller "speile" disse bevegelsene. Det handler om å ha fokus på hva den andre gjør, og prøve å være så synkronisert som overhodet mulig (Spolin, 1999b, s.20) Et eksempel på hvordan vi utførte *Fluff* med speil er at person A viser med hånden sin at de beveger beinet til partneren sin. Her er det da viktig å vise at man tar noe som er lengre nede, enn for eksempel hodet. Når vi skulle koreografere denne sekvensen, begynte vi med å ha partnerne sammen. Dette gjorde at de kunne lage koreografien sin uten å tenke på de andre som var til stede i rommet. Når de hadde laget koreografien flyttet vi partnerne lengre og

lengre fra hverandre, og til slutt endte det med at de sto i en halvsirkel. Regien på halvsirkelen kom på plass på første møte med Kultursenteret ISAK, 21.11.22.

Tolkning av sekvensen når det kommer til barnas medbestemmelse:

Medbestemmelsen til barna knyttet til denne sekvensen, handler om barnas opplevelse av å komme tilbake på skolen, når det fortsatt var restriksjoner. Barna var opptatt av at det var ordentlig kjipt å komme tilbake på skolen, og ikke å kunne henge med vennene sine på skolen. Barna hadde i tillegg valgt ut, blant flere ulike metoder, at de ønsket å ha med *Fluff* i forestillingen. Dette ble det lagt til rette for, og *Fluff* virket som en vesentlig metode å bruke for å få frem barnas tanker om det kjipe med å være tilbake på skolen, uten å kunne være i nærheten av hverandre. I intervjuet jeg hadde med barna etter at forestillingen var ferdig, var det mange av barna som nevnte at de ikke likte *Fluff* så godt. Det var flere av barna som syntes at det var en kjedelig måte å jobbe på. Et av barna reflekterte over at selv om det var en kjedelig metode å ha med, passet *Fluff* veldig bra til den stemningen vi ville vise. Det var også et av barna som mente at det heller ville vært bedre om alle hadde den samme koreografien, for det hadde vært mer artig. Det er flere av barna som går på dans, og er vant til å jobbe med koreografi på den måten.

Sekvens 7

Dialog om restriksjonsplakatene, og hvor kjedelig det er å ikke kunne gjøre som man vil på skolen.

Sunniva: Åh, æ får snart mareritt av derre plakatan der snart!

Erika: Dem e overalt.

Daria: Æ e så lei av å vask hendern, dæm blir helt sår.

Nils: Skjønne det. Men det e vel bedre å ha sår i hendern enn Corona.

Beskrivelse av sekvensen:

På lerretet er restriksjonsplakaten projisert. Barna ser opp på den, og har en dialog om hvor frustrerende plakaten er. De snakker om at plakaten er over alt på skolen, og at det ikke er noe bra for hendene å vaske dem like mye som de har gjort.

Analyse av referansegruppearbeid:

Restriksjonsplakaten stammer fra materiale som kom frem i Workshop 1 - Brainstorming og Workshop 4 - Reaksjon på tematikk om korona.

Utdrag fra Workshop 1 – Brainstorming som omhandler restriksjonsplakaten:

Den sto over vaskene våre, den var over alt, den er fortsatt rundt omkring på skolen, den var litt stygg, de hengte en sånn på plassen min, de fant ut at det var det perfekte stedet i et hjørnet, tenker irriterende, dritt, spille roblux, alle har sett den, den er over alt, kjeder seg veldig, jeg tenker at han gutten burde dra hjem når han driver å snyter seg rundt og nyser, drit kjedelige regler, at hver gang etter

friminuttet sto læreren over vasken for å se at alle sammen hadde vasket fingrene sine og det tok skikkelig lang tid

Utdrag fra Workshop 4 – Reaksjon på tematikk om korona som omhandler restriksjonsplakaten:

Æsj, æææææææ, ikke igjen, det er jeg ferdig med, brekker seg, kjedelig, det er overalt på skolen, måtte vaske hendene, lærerne sto over og passet på at alle vasket hendene

Tolkning av sekvensen når det kommer til barnas medbestemmelse:

Restriksjonsplakaten var et stort irritasjonsmoment for barna, og derfor tenkte jeg det var en sekvens som måtte være med i forestillingen. I denne sekvensen har jeg prøvd å få frem hvor irriterende det var for barna, og hvor mye plakaten hang rundt om på skolen. Det var flere av barna som syntes det var irriterende når lærerne fortalte dem at de måtte vaske hendene, og at den mengden med håndvask førte til tørre og vonde hender. Noe som igjen ikke var noe artig når man måtte ta på antibac, ettersom det svir når man får det på sår. Dette er også en sekvens som omhandler det å komme tilbake på skolen etter å ha hatt hjemmeskole, og hva slags restriksjoner barna hadde på denne tiden. Under workshopene kan man se at barna hadde mange reaksjoner og kommentarer til dette, og jeg var derfor opptatt av å få dette frem i selve manuset. Barnas medbestemmelse i denne sekvensen handler om å underbygge deres faktiske reaksjoner og følelser knyttet til denne restriksjonsplakaten (van de Water et al., 2015, s.75). For barna ble denne plakaten en konstant påminnelse om den kjedelige situasjonen de var i, med tanke på korona. Den minnet de om regler som måtte følges, slik som å vaske hendene flere ganger i løpet av en skoledag. I ettertid er dette en plakat som fremdeles er hos dem som et negativt minne, noe vi kan se fra workshopene, hvor de kaller den stygg, dritt, irriterende og æsj. Dette var derfor følelser jeg syntes det var viktig å basere seg på, da manuset skulle skrives, både for barnas medbestemmelse, og stykkets autenticitet.

Scene 4: Korona smitter

Sekvens 8

Et garnnøste kommer rullende inn på scenen. Thea plukker det forsiktig opp, ser undrende på det. Kaster det ned på bakken, ser på publikum og går ut. Alle utenom Thea kommer inn på scenen med en munter stemning.

Nora: La oss leik, sura. Æ kan start!

Alle: Jaaa!

De leker (i tempo 7) så kommer Thea inn med maske og garnnøste og "tar" de andre barna (når man har på maske går man i tempo 2). Barna prøver å unngå å treffe trådene som legger seg på gulvet. Daria og Sunniva treffer garnet. Går av. Kommer på med maske. Nora og Ole treffer så tråden, går av og kommer på med maske. Erika og Iver treffer tråden, går av og kommer inn med maske. Plutselig er det bare

Nils som er igjen i leken. Alle prøver å ta Nils. Nils blir redd og prøver å komme seg unna.

Beskrivelse av sekvensen:

Et garnnøste kommer inn på scenen. Thea står der helt alene, plukker det opp, for så å skjønne at det ikke var så smart. Hun har nemlig nå fått korona. Thea løper av scenen, mens resten av barna kommer på. De er blide og fornøyde, og klare for å leke. Nora foreslår at de skal leke sura, og resten er enige med det. De leker, og plutselig kommer Thea inn. Hun har på seg maske, og går veldig sakte. Det kommer røyk ut fra røykmaskinen. I hendene har hun et garnnøste. Thea går mot resten av gjengen, mens drar hun tråden ut av garnnøstet. Dette viser, med tråden, hvor hun har gått. De andre barna prøver å unngå tråden og Thea, men de fortsetter å leke uten å tenke alt for mye over det som skjer. Plutselig kommer det to til garnnøster inn på scenen. Garnnøstene treffer Daria og Sunniva. De stopper opp, for så å løpe av scenen. Resten av barna og Thea fortsetter slik de allerede gjorde. Daria og Sunniva kommer nå inn på scenen igjen, påført maske og garnnøste i hånda. De gjør det samme som Thea. Resten av barna fortsetter å leke sura, men de begynner å bli litt bekymret for de tre med maske. Det kommer tre garnnøster til, og Nora og Ole blir truffet. De gjør det samme som Daria og Sunniva, da de ble truffet. Nå er det fem stykker med masker og garnnøster. Det kommer to garnnøster til på scenen, Erika og Iver blir truffet. Nå har alle, utenom Nils, maske og garnnøste. Alle prøver å ta Nils. Nils løper rundt på scenen og prøver å unngå alle med masker og alt garnet som nå ligger på scenen. På lerretet er det projisert garnnøster som ruller, og over musikkanlegget spilles sangen Nightmare av Jimena Contreras som etter hvert går over til sangen Alpha Mission av samme artist. Nightmare har mørk stemning, med en filmatisk sjanger. Alpha Mission har en sint stemning, med samme sjanger. Det er rødt lys, og masse røyk som fyller scenen.

Analyse av referansegruppearbeid:

Denne sekvensen kommer fra min observasjon av barna og en idé direkte fra et av barna. Sura, også kalt sisten, er en lek barna er veldig glade i å gjøre under oppvarmingen. De er veldig glade i å løpe etter hverandre, og å være i fysisk aktivitet. Det er vanligvis hvert fall ett forslag om å leke sura under en øving, og jeg tenkte derfor det kunne være artig å ha med det i forestillingen, noe barna har gitt uttrykk for å være enig i. For å ivareta barnas interesser syntes jeg det kunne være gøy å legge til rette for å ha med denne leken i forestillingen vår. Den er i tillegg med på å gi denne sekvensen en morsom start, før det blir alvorlig og nesten litt skummelt.

Det var i Workshop 1 - Brainstorming, ideen om å vise hvor fort korona sprer seg, kom.

Utdrag fra Workshop 1 – Brainstorming som omhandler hvor raskt korona sprer seg:

To bestevenner, der en har korona. Og da har den personen f.eks maling på hendene, så tar de et håndtrykk, og så får den andre grønn på hånda (maling) og så går personen ut så får den grønn maling i ansiktet så ser man at den personen også har korona (for å vise hvor lett det var å smitte)

Dette var en idé jeg syntes var utrolig spennende, og visste at vi måtte, på en eller annen måte, ha denne idéen i forestillingen. Jeg grublet lenge på hvordan vi best skulle iscenesette dette. Jeg ble advart mot å bruke maling fra veiledere, ettersom det ofte kan bli veldig sølete med maling. I tillegg måtte det da kjøpes mye kostymer, ettersom de i så fall måtte ha nye etter hver forestilling. En annen grunn til at maling hadde vært vanskelig å bruke er fordi det ikke er så lett å øve med. Jeg konkluderte fort med at maling og barn, hvor vi ikke har mange timer fra én forestilling til den neste, ikke var så lurt. Derfor byttet jeg ut maling med refleksvester. Hver vest hadde en bokstav på ryggen. Disse bokstavene ble til sammen KORONA. Under Workshop 4, etter at vi hadde gjort "Reaksjon på tematikk om korona", testet vi ut denne ideen. Dessverre hadde jeg ikke kjøpt inn refleksvester, så istedenfor brukte vi papirlapper for å symbolisere vestene. Det var en scene som fungerte fint, men jeg synes logistikken for denne utføringen kom til å bli vanskelig og derfor var jeg ikke helt fornøyd med hvordan den ble løst. Til slutt endte det med at garnnøstene symboliserte korona-viruset.

Tolkning av sekvensen når det kommer til barnas medbestemmelse:

Denne sekvensen var en av de viktigste sekvensene knyttet mot barnas medbestemmelse, ettersom ideen om hvor fort korona sprer seg kom fullt og helt fra et av barn. Det var viktig for meg å presisere at denne ideen kom fra dette barnet, når vi jobbet med denne sekvensen. Denne anerkjennelsen er vesentlig for at barnet skal føle seg sett, hørt, som igjen er viktig for barnets videre utvikling (Stai, 2021). I intervjuet jeg hadde med barna etter at forestillingen var ferdig, snakket jeg og det barnet om akkurat denne sekvensen. Barnet sa at h*n følte seg heldig for at denne ideen ble iscenesatt, og at det var veldig kult. Maskene barna har på seg, er masker de har malt på selv, og valgt hvordan de skulle se ut. I samme intervju, var det flere som nevnte at de syntes det var veldig artig å lage disse maskene. Grunnen til dette var fordi det var noe annet enn det vi pleide å gjøre, og fordi det var gøy å kunne lage noe selv. I denne sekvensen var det mange av barna som improviserte frem forskjellige bevegelser, og de lekte mye med røyken som var på scenen. Et eksempel på improvisert bevegelse fra et av barna var en som gikk i bro midt i røyken og kom frem slik på scenen. Dette så skikkelig skummelt og grøssende ut, og vi har fått mange tilbakemeldinger i ettertid at dette var skikkelig kult. I denne sekvensen fikk barna prøve seg frem, og utfolde sin fantasi (Braanaas, 2008, s. 56). Deres medbestemmelse er knyttet til at de laget hver sin maske, som de selv fikk bestemme hvordan skulle se ut. Det ble også lagt til rette for at de kunne bevege seg som de ville på scenen, hvor de fikk positive tilbakemeldinger og anerkjennelse på dette. Dette er viktig for å skape en trygg arena for barna, for at de skal ha muligheten til å utfolde seg, i samskaping med de andre barna. Det er grunnleggende at en som voksen lytter til barnas ideer og tanker, slik at barnet kan føle seg viktig i fellesskapet. Videre bidrar dette til at barna tilpasser seg de andre i fellesskapet (Stai, 2021).

Sekvens 9

Etter disse bevegelsene har blitt gjort, og det er ganske skummelt, kommer to stykker kledd fra topp til tå i vernedrakter inn på scenen, det kommer røyk, så hører vi stemmen til Erna Solberg og Donald Trump.

Musikk i bakgrunn. Erna og Donald tar en dans. Musikk: Rasputin.

Beskrivelse av sekvensen:

Det står seks barn på scenen, fem av dem er iført masker. Det kommer to vesener inn, iført vernedrakter og masker. De kommer gående inn til Lyden av Erna Solberg og Donald Trump som snakker om koronapandemien. Denne lydfilen skal representere at de skapningene kledd i vernedrakt, er Erna Solberg og Donald Trump. Plutselig begynner sangen Rasputin av Boney M. å spille, og de to kledde i vernedrakt begynner å danse, mens resten av barna står helt stille. Lyset skifter mellom blått og rødt. Det er fortsatt mye røyk på scenen. Når sangen kommer til refrenget begynner alle å danse freestyle. Det er åtte barn på scenen, der alle har på maskene sine, og to har på vernedrakter.

Analyse av referansegruppearbeid:

Materialet om å ha med Erna Solberg og Donald Trump kom frem i tre av Workshopene; 1 - Brainstorming, 2 - Tegne hva korona er for deg, og 3 - Miniforestillinger.

Utdrag fra Workshop 1 - Brainstorming, som omhandler Erna Solberg og Donald Trump, samt at vernedraktene får person til å se mystisk ut:

Erna Solberg x2

Donald Trump x3

Vernedrakter slik at man ser ut som romvesen

Utdrag fra Workshop 2 - Tegne hva korona er for deg, som omhandler Donald Trump:



Bilde 6 - Tegning av Donald Trump

Bilde 6 - Tegning av Donald Trump, har et av barna tegnet. På bilde har barnet tegnet en mann, og skrevet at personen på bilde er Donald Trump.

Utdrag fra Workshop 3 - Miniforestillinger, som omhandler Erna Solberg:

Gruppe 1: Erna Solberg på nyheter/tv. Erna snakker om det nye utbruddet av korona. Viser frem munnbind, som folk skal ha på. Ikke lov med 60-års dag med sushi. Så kan hele Norge samle seg i gruppe, men ikke ved siden av hverandre. Så kan vi få stoppet denne smitten, slik at ikke alle blir syke. Bruk dette nye munnbindet. Erna ut. De som er på tv: vi burde høre på Erna Solberg. Putter på munnbind.

Tolkning av sekvensen når det kommer til barnas medbestemmelse:

Barnas medbestemmelse er veldig sentral i denne sekvensen. Helt på slutten av scenen kommer to figurer kledd i vernedrakt inn på scenen. Grunnlaget for dette er fordi barna snakket mye om folk i vernedrakt, og at de nesten så ut som romvesen. Dette var derfor naturlig å ta med i selve forestillingen. Vi får vite etter hvert at det er Erna Solberg og Donald Trump. Dette er to personer som barna har nevnt på ulike måter, i tre av workshopene, og det var derfor en selvfølge å inkludere dem i forestillingen. Det å vise

barna at jeg hører, og tar med deres meninger og ideer, er viktig for videre arbeid (Stai, 2021). Sangen de danser til er det også barna som har bestemt. I denne sekvensen kommer barnas humoristiske syn på korona tydelig frem. Dette ettersom det viser seg at det er Erna Solberg og Donald Trump som er utkledd verneutstyr, for at de så begynner å danse rundt på scenen. Målet med dette var å få opp stemningen igjen etter en litt skummel sekvens. Sekvensen kan virke noe absurd, men samtidig er den et symbol på barnas kreative tanker og sammenkoblinger. Det at dansen i denne sekvensen er improvisert og freestyle, fører til at barna føler seg fri til å bestemme selv hvordan de vil bevege seg, og er en vesentlig del for deres medvirkning og medbestemmelse.

Scene 5: Farvel korona

Sekvens 10

Nyhetsklipp 3: Norge åpner igjen, nå trenger vi ikke forholde oss til restriksjoner. Thea og Daria kommer frem på scenen. Musikk spilles og Thea står på høyre side og Daria står på venstre side - de klipper seg innover mot midten. Når alle tråden er klippet opp, samler de to seg i midten og tar en high five.

Daria: Heeey! Alle sammen, nå e det endelig trygt for oss å kun møtes igjen.

Thea: Æ e så glad for at korona ikke lengre kan styr hverdagen min.

Alle kommer inn. Avslutter med Round/By/Through, samme koreografi som på scene 1. Musikk.

Beskrivelse av sekvensen:

Det siste nyhetsklippet blir vist på lerretet. Denne gangen er det Jøte Toftaker som er nyhetsreporter. I nyhetsklippet får vi vite at Norge gjenåpner og at de fleste restriksjonene oppheves. Daria og Thea kommer frem etter nyhetsklippet, fra bak lerretet. De er kjempeglade for at Norge åpner igjen, og de trenger ikke å leve etter restriksjonene. De roper på resten slik at de skal komme ut på scenen. Alle kommer på, og er kjempeglade. Sangen Peachy av half.cool kommer på, og barna gjør den samme koreografien som de gjorde i sekvens 1.

Analyse av referansegruppearbeid:

Denne sekvensen var en sekvens jeg visste jeg ville ha med for å få en dramaturgisk avslutning på forestillingen. Derfor valgte jeg å ha med et utsagn om når korona var ferdig, og Norge åpnet igjen.

Utdrag fra Workshop 4 - Reaksjon på tematikk om korona, om når Norge åpnet igjen:

*Korona er ferdig, og Norge åpna igjen:
Jaaaaa, hurra. Danser av glede. Gir hverandre klem. Deilig at Norge åpna. Trenger ikke forholde seg til restriksjoner. Best å kunne klemme igjen. Deilig å slippe munnbind. Slippe å vaske hendene.*

Tolkning av sekvensen når det kommer til barnas medbestemmelse:

Scene 5, som er den siste scenen, begynner med et til nyhetsklipp. I dette nyhetsklippet får vi vite at koronapandemien er ferdig og at de fleste restriksjonene oppheves. Gleden for at pandemien var ferdig var en av reaksjonene barna kom med i Workshop 4. Det å bruke barnas reaksjon i denne workshopen, var med på å underbygge barnas medbestemmelse, samt at det ga en troverdig følelse i sluttscenen. Gleden av å slippe å tenke over avstand til mennesker, slippe å være i karantene om man har vært i kontakt med noen som har fått påvist korona, vaske og sprite hendene. De fleste sekvensene gjennom forestillingen har på sett og vis vært barnas tanker basert på deres virkelighet (van de Water et al., 2015, s.75), men for å ha en positiv slutt ble det brukt et nyhetsklipp som viste at koronapandemien var ferdig, noe den dessverre ikke var da dette nyhetsklippet ble publisert. Nyhetsklippet som var brukt i denne scenen ble publisert 24.09.21. Skulle vi holde oss til virkeligheten hadde forestillingen holdt på i flere timer til. Forestillingen er på sett og vis ganske virkelighetsbasert, men med noen fiksjons-tilnærminger som er med på å stryke virkeligheten.

5.0 Funn

Problemstillingen for denne oppgaven er: "Hvordan legge til rette for barnas medbestemmelse i prosessen mot egenskapt teaterforestilling?". I dette arbeidet har jeg gjennomført ulike workshoper med barna, og i analysedelen har jeg drøftet de valgene jeg har tatt, og vist hvordan medbestemmelsen kommer frem, i ulike sekvenser i manuset. I denne delen kommer jeg til å skrive om de funnene jeg har gjort gjennom denne forskningsprosessen. Dette innebærer at jeg skal løfte frem resultatet, eller funnene, og videre drøfte dette opp imot teorien. Jeg har delt mine funn inn i ulike temaer, hvor medbestemmelse er knyttet opp imot disse.

5.1 Medbestemmelse knyttet til Workshop

I arbeidet med forberedelsene og utformingen av teaterforestillingen, har jeg gjennomført fem ulike workshoper med barna. Disse workshopene er nærmere forklart under "Det kunstneriske arbeidet" i metodologi-kapitlet. Workshopene var selve grunnlaget for barnas medbestemmelse i arbeidet med forestillingen. Gjennom workshopene fikk barna komme med sine tanker, ideer og følelser knyttet opp mot koronapandemien. I denne perioden planla jeg hver øving, med en oppgave som barna skulle være med på å svare på, slik at deres forståelse for korona kom frem, og kunne brukes i forestillingen (Vedlegg 11, Plan for dagen). Planen laget jeg opp mot fremdriftsplanen, som jeg laget før det første møtet med barna (Vedlegg 12, Framdriftsplan). Barnas tanker, refleksjoner og følelser knyttet til korona, har vært med på å legge grunnlaget for hva som skulle være med i forestillingen. Da jeg skulle utforme planen for de ulike workshopene jeg ville ta med meg inn i prosjektet, hadde jeg fokus på variasjon. Barn er ulike, ved at de har forskjellige behov, samt at de kommuniserer på ulike måter (Stai, 2021). Ved å legge opp til fem forskjellige workshoper, prøvde jeg å legge til rette for at alle barna skulle få kommunisert sine tanker og følelser, på en måte som svarte til deres interesser og forutsetninger. Erfaringene jeg har gjort meg ut i fra dette, er at barna har uttrykt seg forskjellig i de ulike workshopene. Det er ikke nødvendigvis de samme barna som har hatt flest ideer og tanker i samtlige workshoper, men heller at ulike barn har utpekt seg i ulike workshoper. Derav virker det som at valget med å bruke flere workshoper, som hadde ulike kommunikasjonsformer, var fordelaktig for å legge til rette for samtlige av barnas medbestemmelse.

Gjennom dette arbeidet hadde jeg fokus på delmålene knyttet til *skapende dramatik*, som blant annet innebærer å gi barna muligheten til å uttrykke seg gjennom en kunstart, legge til rette for barnets skapende fantasi, og gi barna selvtilit til å komme med egne tanker og ideer (Braanaas, 2008, s. 56). I ettertid har jeg gjennom *å vite hva*, kunnskap tilegnet gjennom refleksjoner (Nelson, 2013, s.44), reflektert over at det var to workshoper som ble mer sentrale mot arbeidet frem til å lage en forestilling. Disse to workshopene var Workshop 1 - Brainstorming og Workshop 4- Reaksjon på tematikk. Som man kan se i analysekapitlet, har samtlige sekvenser tatt utgangspunkt i disse to workshopene. Grunnen til at jeg tror at Workshop 1 - Brainstorming ga større resultater, er på grunn av at barna får komme med assosiasjoner knyttet til korona, uten begrensninger. I denne sammenhengen var det få rammer som lå til grunne for gjennomføringen, hvor barna fikk komme med sine spontane tanker og assosiasjoner, uten at noe var feil. Grunnen til at jeg mener at Workshop 4 - Reaksjon på tematikk, var mer sentral for arbeidet med å lage forestilling, er ettersom den på mange måter er en oppsummering av de foregående

workshopene. I denne workshopen handlet det om at jeg ville undersøke om jeg hadde forstått barnas tanker rett. Derfor kom jeg med ulik tematikk knyttet til korona, hvor barna skulle komme med sin spontane reaksjon på det jeg sa. Ut ifra dette fikk jeg enten en bekreftelse på det jeg tidligere hadde tolket, eller eventuelt en ny forståelse. I denne workshopen måtte jeg reflektere i handling, refleksjon som gjøres underveis i arbeidet (Dawson & Kelin, 2014, s.29), ettersom workshopen i utgangspunktet ikke fungerte slik jeg hadde sett for meg. Jeg hadde i forkant sett for meg at barna skulle reagere med kroppen sin, men i stedet reagerte de med ord. Grunnen til at det ble slik, kan komme av at jeg ikke var tydelig i forklaringen, at barna ble påvirket av hverandres reaksjoner, eller fordi de ikke hadde nok plass å bevege seg på. Dette kan knyttes opp mot *refleksjon om handling*, som handler om reflekteringen som finner sted etter undervisningen (Dawson & Kelin, 2014, s.29). Likevel kan det være at resultatet av denne workshopen ble mer relevant opp i mot forestillingen, enn det den hadde blitt om de responderte slik jeg i utgangspunktet hadde tenkt. Videre i de resterende workshopene er det likevel funn knyttet til barnas medbestemmelse, selv om de ikke nødvendigvis er like fremtredende. I Workshop 2 - Tegn hva korona er for deg, fikk barna uttrykke seg gjennom tegning. Dette var en metode for å få frem alle barna sine meninger, med minst mulig påvirkning av hverandre. Under denne workshopen var det ikke nødvendigvis de som var mest utadvendte, eller som ropte høyest, som hadde flest ideer. Denne workshopen la til rette for at de som var sjenerte eller rolige, ble gitt tid og rom til å vise sine tanker og ideer. Grunnen til at det ikke var mest som kom ut denne workshopen, tror jeg er fordi det er begrenset med hvor mye en får plass til på et A4-ark. Workshop 3 -Minifestillinger, var en metode for å få barna sin fantasi i gang. Gjennom improvisasjon vil barna skape situasjoner, og dette er med på å styrke barna sitt behov for å uttrykke seg (Braanaas, 2008, s.53,56). Denne måten å arbeide på virket å være positiv for barna, sett ut i fra deres motivasjon for å lage disse minifestillingene. En bevisst tanke jeg hadde gjort meg før denne workshopen, var at gruppeinndelingen var vesentlig for resultatet. Denne aldersgruppen blir gjerne lett påvirket av hverandre (Brønstad & Hårberg, 2022), og med tiden har det formet seg en gruppedynamikk, hvor det er én klar leder. De andre i gruppen ble fort påvirket av det dette barnets ønsker, og fikk gjerne en negativ innstilling til aktiviteter vi skulle gjøre. Selv om de tidligere har gitt uttrykk for at dette har vært aktiviteter eller øvelser de har likt å gjøre. Som fasilitator var det derfor viktig å separere barna, slik at alle kunne komme med sine ideer og ønsker, uten å føle et press om å opprettholde *lederen* sine ønsker. Utover dette er det gunstig å dele gruppen inn i små grupper, slik at de som eventuelt synes det er skummelt å dele sine ideer og ønsker høyt foran alle, kan få dele sine erfaringer i mindre grupper. Dette blir bekreftet under metoden performancekunst, som er nærmere beskrevet i teorikapittelet (van de Water, 2015, s.144). Grunnen til at denne workshopen ikke ble brukt like mye, er trolig på grunn av det konkrete materiale som kom ut av minifestillingene, som det ikke nødvendigvis var fordelaktig å bruke direkte inn i vår forestilling. Likevel var det mulig å hente inspirasjon, og bruke deler av dette i materialet til forestillingen. Samtidig var det en vesentlig metode å bruke for å legge til rette for barnas medbestemmelse, ettersom den appellerte til deres interesser, og bidro til engasjement. Barn er i tillegg opptatt av å bruke kunnskapen sin når det kommer til å lage forestillinger, men også å bli sett og respektert når de skal lage teater sammen med andre (van de Water, 2015, s.75). Som fasilitator var jeg derfor opptatt av å komme med positive tilbakemeldinger og respons, for å utvikle deres selvtillit og bidra til mestringsfølelse (Brønstad & Hårberg, 2022). I Workshop 5 - *Frantic*

Assembly, var målet at barna skulle velge selv hvilken metode de ville bruke i forestillingen. I denne workshopen tok jeg utgangspunkt i barnas interesser, som er vesentlig for deres medbestemmelse (Stai, 2021). Det er mulig at *Frantic Assembly* la begrensninger for barnas utfoldelse. Dette kommer jeg nærmere tilbake til, under delkapittelet: *Frantic Assembly* sammen med Lademoen Jubateater. Avslutningsvis har alle disse fem workshopene bidratt til det ferdige resultatet, som i dette tilfellet er *Garnviruset*, en forestilling for, med og av barn. Dette kan sees i sammenheng med Hovik og Nagel sin tabell, om forholdet mellom teater for, av og med barn, hvor de indikerer at en produksjon nødvendigvis ikke er fastlåst til en av disse kategoriene (Hovik & Nagel, 2017, s.36). Forestillingen *Garnviruset*, mener jeg, skiller mellom alle disse forholdene, ettersom den er laget av barn, hvor barn er skuespillerne, og forestillingens målgruppe er barn i samme alder.

5.2 Fasilitere barneteater

I teorikapittelet om fasilitator, nevnes to forskjellige roller innad i det å være fasilitator, som har vært relevant for teaterprosessen. Disse to rollene er teaterlæreren og teaterregissøren (Johnston, 2008, s.55-56). Begge rollene har vært kritisk for fremgangen i prosjektet. Som teaterlæreren i workshop-fasen, var det viktig å være *hands-on*, for å få mest mulig ut av øvelsene. Med *hands-on* mener jeg at jeg selv var delaktig i det som foregikk, så langt det var mulig (Johnston, 2008, s.56). Dette mener jeg skaper en trygghet mellom fasilitator og deltagerne, ettersom det viser at jeg som fasilitator, er med på det som skal gjøres. I tillegg mener jeg det er med på å ta bort det kleine rundt en lek eller øvelse, og er med på å skape en trygghet rundt øvelsen. Fasilitator i teaterregissør-rollen har jeg reflektert mye over, *refleksjon om handling* (Dawson & Kelin, 2014, s.29), og kommet frem til at jeg ikke hadde nok fokus på denne rollen. Jeg hadde jeg mye fokus på workshop-fasen, der medbestemmelse var sentralt. I teaterregissør-rollen var det fortsatt mye fokus på at barna skulle få komme med sine ideer, fremfor å øve mot forestillingen. Under selve forestillingen skulle jeg styre noe av det tekniske, musikk og videoprojeksjon, og gi suffli. Min erfaring som sufflør i denne barneteatergruppen, har vært at man må være ganske *hands on*. På dette har jeg både fått positiv og negativ tilbakemelding. Noen mener at det var litt i overkant, og at det kan ha gjort barna mindre trygge da de stod på scenen. Andre mener det motsatte, med at det ga barna en trygghet og at det var fint å se at jeg var så med og til stede. Slike motstridende tilbakemeldinger, har ført til en viss usikkerhet hos meg. Sett i ettertid, ser jeg at min tilstedeværelse som sufflør, kan virke å være i overkant, spesielt med tanke på hvordan kroppen min var i bevegelse. Men i utgangspunktet, tror jeg dette handler mer om min nervøsitet, med tanke på at det var min eksamensforestilling.

Utover dette har jeg reflektert over at det virker å være en nødvendighet å være så *hand-on*, med tanke på erfaringene jeg har gjort meg med denne teatergruppa, og dens kompleksitet, samt hvor liten tid vi hadde. En annen ting jeg har tenkt, som kunne vært en bedre måte å trygge barna på, kunne være om jeg selv var med på scenen og spilte en rolle. I ettertid har jeg reflektert over hvordan forestillingen kunne vært bundet mer sammen, og kanskje lettere å følge. Om jeg skulle gjort denne eksamensforestillingen nå, tror jeg kanskje jeg skulle laget fortellerteater, hvor jeg var fortelleren. Da ville det trolig vært lettere for både publikum og barna, å være med på det som skjer i forestillingen. Dette kan også være med på å skape en trygghet for skuespillerne. Jeg var ganske fokusert på at det ikke var jeg som skulle være skuespiller, men barna. Det er kanskje derfor denne

tanken kom til meg først etter prosessen var ferdig. Det kan virke som om at barna var nesten seg selv i forestillingen, og ikke spilte noen roller. Men her tenker jeg også det er viktig å tenke på hva slags barneteater Lademoen Jubateater er. For å friske opp, det er en fritidsaktivitet der det handler om å ha et møtepunkt for barna på Lademoen og omegn, der vi sammen skal lage og spille teater, og leke. I denne gruppen handler det ikke om å få barna til å se ut som profesjonelle skuespillere, men vise at det å spille teater er gøy og at vi sammen har det trygt. For meg har det vært mange tanker rundt utfordringene som oppstår når man er fasilitator i en barneteatergruppe. En av utfordringene har vært at fire av barna sluttet under teaterprosessen, hvor tre av dem sluttet etter manuset var ferdig. Dette har jeg forstått at ikke er uvanlig i en barneteatergruppe, men det er fremdeles utfordrende. Fire frafall virker ikke nødvendigvis som mange, men når det allerede er en liten gruppe, kan dette antallet ha stor påvirkning. De gjenværende barna håndterte denne utfordringen på en god måte, selv om de til slutt bare ble åtte barn på scenen.

En annen utfordring har vært tydeligheten, når det kommer til å arbeide med barn. Medbestemmelse handler ikke om at hvert barn skal bestemme alt selv, men at de skal få være med på å ta avgjørelsene mot forestillingen, sammen med de andre barna, gjennom forskjellige øvelser. Dette var noe jeg skulle forklart tydeligere under barnas første møte med dette prosjektet. Det oppstod situasjoner, hvor barna ga uttrykk for misnøye med forskjellige ting, slik som for eksempel tema for forestillingen. Hadde prosessen vart lengre kunne vi begynt med at barna var med på å lage tema for forestillingen, men i dette prosjektet var det viktig at tema allerede var klart, slik at vi kunne ha fokus på å lage forestilling. Det virket som om barna hadde forstått begrepet medbestemmelse, som at de hadde siste ordet i avgjørelser. Min rolle som fasilitator var da å prøve å fasilitere dem, ved å høre på deres forslag, men også formidle på hvilken måte vi i denne teaterprosessen brukte medbestemmelse. Knyttet til medbestemmelse, har fokuset mitt i denne sammenhengen, vært å bygge videre på den relasjonen jeg har med barna. Dette har vært viktig for å skape en trygg arena, som er vesentlig for barnas medbestemmelse (Stai, 2021). Som teaterlæreren hadde jeg mye fokus på tilstedeværelse, og å være *hands-on*. Dette for å trygge barna, og bidra til at de skulle føle seg anerkjent, sett og hørt. Denne anerkjennelsen, samt positive tilbakemeldinger, er grunnleggende for at barna skal kunne tro på seg selv, og egne prestasjoner (Brønstad & Hårberg, 2022). I tillegg har oppmuntring og positive tilbakemeldinger vært viktig for å legge til rette for utvikling av barnas selvtillit. Dette igjen er vesentlig for at barna skal kunne tilegne seg ny kompetanse, slik at de kan gjennomføre mer komplekse oppgaver (Maree, 2020). I dette arbeidet har jeg oppfordret, og utfordret barna til å komme med egne meninger og tanker. Målet med dette har vært at barna skal føle seg viktige, som individer i et fellesskap, og at de etterhvert lærer seg å tilpasse seg de andre i fellesskapet (Stai, 2021). Jeg la til rette for at barna skulle bestemme leker som de skulle gjøre på øvinger i denne teaterprosessen. Dette for å bygge opp under barnas selvfølelse, ved at de kunne oppleve anerkjennelse for de forslagene og valgene de tok. Dette skulle igjen være med på å trygge dem i situasjoner, hvor de skulle komme med egne tanker, ideer og refleksjoner (Stai, 2021).

Jeg har erfart gjennom dette arbeidet, at den relasjonen jeg har med barna, har vært vesentlig for vår teaterlærer-deltager-relasjon. Barna på Lademoen Jubateater er forskjellige på mange ulike måter. Hos noen har denne relasjonen bidratt til å sette rammer, og en

felles forståelse for arbeidet, mens den for andre har bidratt til at de skal føle seg tryggere, og få mot til å komme med egne tanker og ideer. På den andre siden kunne det være vanskelig å finne linjen mellom det å være en teaterlærer som hadde fokus på medbestemmelse, og en teaterregissør som ønsket effektivitet og fremgang, på grunn av begrensninger knyttet til tid. Ut ifra dette har jeg reflektert over at tid og ambisjoner er vesentlige elementer, når en skal forske på barnas medbestemmelse. Det er viktig at det er samsvar mellom disse, for at barnas medbestemmelse skal kunne ivaretas på best mulig måte. Samtidig, sett ut ifra arbeid knyttet til skapende dramatikk, er det ikke sluttresultatet som er viktigst, men prosessen underveis, og det at barna har fått komme med sine innspill (Braanaas, 2008, s.59).

5.3 Frantic Assembly sammen med Lademoen Jubateater

På mange måter tror jeg *Frantic Assembly* er en god metodologi innen fysisk teater å gjøre sammen med barn. Det er mange forskjellige metoder innad i *Frantic Assembly*, og de fleste av dem er ganske konkrete når det kommer til hva man skal gjøre. Når det er sagt, tror jeg ikke at det nødvendigvis er fordelaktig å bygge hele forestillingen på denne metodologien. De to metodene vi hadde med i forestillingen vår var *Round/By/Through* og *Fluff*. Begge disse forteller ganske konkret i tittelen hva metoden går ut på. I korte trekk handler *Round/By/Through*, eller rundt/ved siden av/gjennom, som jeg har valgt å kalle det på norsk, akkurat som det navnet tilsier. Man skal enten gå rundt, stille seg ved siden av eller gå gjennom partneren, for så å lage koreografi ut ifra dette. I *Fluff*, som betyr lo eller støv på norsk, skal man også lage koreografi ut fra det ordet. Man skal rett og slett lage bevegelser der man på sett og vis fjerner lo eller støv fra partneren sin. *Frantic Assembly* blir laget frem gjennom byggeklosser, det vil altså si at den skapes gjennom små steg, og at man ikke fortsetter prosessen, før man er klar til å fortsette (Graham & Hogget, 2014, s.15). På grunn av dette går prosessen i et tempo, som blir tilpasset den gruppen man jobber med. Derfor mener jeg denne måten å jobbe på fungerer fint med barn, ettersom det ikke er et fast tempo på hvor fort man skal bevege seg i prosessen.

Det som kan være vanskelig, er når man har begrenset med tid, hvor prosjektet har en fastsatt ende med en forestilling. Det som kunne vært fordelaktig, hadde vært å introdusere denne metodologien for barna før masterprosjektet fant sted. Det at forestillingsdatoene nærmet seg, bidro til at barna ikke fikk nok tid til å lære seg koreografiene sine ordentlig. Planen var også at det bare skulle være én metode fra *Frantic Assembly* med i forestillingen, men ettersom barnas medbestemmelse var med på å bestemme hvilke metoder vi hadde med, ble det to av dem. Derav gikk mer tid enn planlagt til å arbeide med *Frantic Assembly*. En annen utfordring som kom av at barna ikke kjente koreografiene sine godt nok, var energien de hadde i sekvensene. Energi er en viktig kobling mellom kunstneren og publikum når det kommer mellom det som skjer på scenen, og de som sitter og ser på. Energi hos skuespilleren er like viktig om det er en fysisk krevende scene der skuespilleren skal kaste seg rundt eller gjøre store bevegelser, som når skuespilleren har en rolig scene (Callery, 2011, s.27).

I Erikson psykososiale stadier, er menneskets utvikling delt inn i ulike aldersfaser. Barna i Lademoen Jubateater inngår i fasen som er fra seks til tolv år. I denne fasen står det at barn begynner å sammenligne seg med andre, noe som kan føre til at de blir påvirket av

hverandre (Brønstad & Hårberg, 2022). Dette er noe jeg la merke til flere ganger under prosjektet. Et spesifikt tilfelle som skjedde, var under *Frantic Assembly*-workshopen, der barna skulle få velge mellom *Chair Duets*, *Fluff* og *Round/By/Through*. Det virket som om at et av barna likte *Chair Duets* best, men da barna skulle stemme frem hvilken de ville ha med, hadde barnet byttet mening og valgte heller de to andre øvelsene. De andre barna hadde vært klare på hvilke øvelser de ville ha med, og kan derfor ha påvirket hverandres beslutninger. En måte jeg som fasilitator kunne gjort det, for at de ikke skulle påvirke hverandre, var å få alle til å skrive sine foretrukne øvelser på en lapp. Slik hadde det blitt anonymisert og alle kunne komme med sine virkelige ønsker.

Sett i et medbestemmelsesperspektiv, er *Frantic Assembly* en god metode, for å legge til rette for barnas medbestemmelse. Dette ettersom det innebærer tydelige rammer for koreografi, som er med på å konkretisere arbeidsoppgaven for barna. Dette er også en tilbakemelding som et av barna har kommet med, hvor h*n legger vekt på det positive med strukturen i *Round/By/Through*. I tillegg er medbestemmelsen sentral, når det kommer til barnas interesser, som er grunnleggende for dette arbeidet (Stai, 2021). Gjennom observasjoner, har jeg erfart at flere av barna er opptatt av å være i aktivitet, slik som dansing og turning. Valget med å bruke en fysisk teatermetode inn i dette arbeidet, var derfor med utgangspunkt i denne erfaringen. Samtidig kan disse rammene knyttet til *Frantic Assembly* oppleves som begrensende for barna, ved at de ikke får bevege seg fritt. Dette kan være en brems for medbestemmelsen, ved at barna kan føle seg tvunget til å bevege seg på en bestemt måte. Dette kommer frem i intervjuene jeg har hatt med barna i ettertid, der flere av barna har kommet med konkrete tilbakemeldinger på at de skulle ønske de hadde muligheten til å danse friere. Med dette vil jeg si at *Frantic Assembly* som metode, er fordelaktig så lenge den ikke benyttes i for dominerende grad, men at det i tillegg brukes andre metoder, som legger til rette for mer frihet hos barna.

6.0 Sluttrefleksjon

Høsten 2022 ble forestillingen *Garnviruset* spilt på Kultursenteret Isak. På scenen sto Lademoen Jubateater. *Garnviruset* var et produkt skapt gjennom et praktisk-teoretisk forskningsprosjekt, hvor jeg som fasilitator la til rette for barnas medbestemmelse i en egenskapt teaterprosess. I denne masteravhandlingen har jeg sett på hvordan barnas medbestemmelse ble lagt til rette for gjennom det kunstneriske arbeidet, og hvor barnas medbestemmelse kom gjennom i form av forskjellige sekvenser i forestillingen.

Medbestemmelse hos barn og unge går ut på at de skal få være med å bestemme det som angår dem (Stai, 2021). Koronapandemien har vært en sentral del av barnas liv, noe som var med på å skape en spenning i form av å lage en egenskapt teaterforestilling, med dette som tema. Gjennom denne teaterprosessen har hovedfokuset mitt vært å skape en forestilling der barnas medbestemmelse er drivende faktor. Selv om dette har vært hovedfokuset, har prosessen vært delt i to deler; workshop med fokus på materialinnhenting via medbestemmelse, og øving til forestillingen. Ved starten av dette arbeidet, planla og gjennomførte jeg fem ulike workshoper med barna. Disse workshopene var utformet på ulike måter, med utgangspunkt i forskjellig teori og metode. Dette skulle sikre at alle barna skulle få muligheten til å komme med sine tanker, meninger og ideer. Barn er ulike, og har forskjellige måter å kommunisere på. Derfor er det viktig at jeg, som fasilitator, legger til rette for at oppgaver og øvelser, skal svare ut ifra barnas forutsetninger, slik at de kan kommunisere sine tanker (Stai, 2021). Dette er viktig for at barnet skal kunne oppleve mestring, som igjen bidrar til å utvikle deres selvtillit, og mulighet for å kunne utføre mer komplekse arbeidsoppgaver (Maree, 2020). I tillegg hadde jeg fokus på den relasjonen jeg har med barna. Dette var viktig for å skape et trygt rom, hvor barna kunne komme med sine ideer (Johnston, 2008, s.62). Videre var jeg opptatt av å komme med positive tilbakemeldinger på barnas ideer, slik at de kunne oppleve å bli anerkjent, sett og hørt. Dette er en nødvendighet når det kommer til å legge til rette for barnas medbestemmelse, ettersom det bidrar til at de kan oppleve det som trygt å komme med sine tanker og forslag. I tillegg er det nødvendig for at barna skal ha tro på seg selv, og egne prestasjoner (Brønstad & Hårberg, 2022).

Gjennom workshopene ble det tilrettelagt for barnas uttrykksform og fantasi, som resulterte i at deres medbestemmelse ble med på å lage innholdet i teaterforestillingen (Braanaas, 2008, s. 53). Ved dette arbeidet, fant jeg at det å bruke flere ulike workshoper var vesentlig for å legge til rette for barnas medbestemmelse. Likevel har jeg gjort meg erfaringer i ettertid gjennom å vite hva (Nelson, 2013, s.44), at jeg på ulike områder skulle ha tilpasset på en annen måte, for å få et bedre resultat ut av diverse workshoper. Dette kommer blant annet av barnas påvirkning til hverandre, utydighet i oppgavebeskrivelse eller begreper, og at Frantic Assembly kunne sette for mange begrensninger for barnas fantasi og uttrykksform. Samtidig har jeg erfart meg at det går en linje mellom det å være *teaterlæreren*, som ønsker å ha fokus på barnas medbestemmelse, og *teaterregissøren*, som ønsker produktivitet og resultat. Ved flere anledninger, hadde jeg mest fokus på barnas medbestemmelse, noe som kunne sette bremsen for fremgangen i forestillingen, og det ferdige resultatet. Dette med tanke på at vi hadde et bestemt tidsrom vi måtte forholde oss til. Likevel er det ikke nødvendigvis resultatet som er det viktigste i en slik prosess, men det

at barna har fått bidratt med deltagelse og innspill til det kunstneriske arbeidet, og sitter igjen med glede og stolthet over det de har vært med på (Braanaas, 2008, s. 59).

Avslutningsvis har jeg gjennom dette prosjektet og masteravhandlingen tilegnet meg ny kunnskap som er gull verdt for fremtidige prosjekter, enten om det er videre sammen med Lademoen Jubateater eller andre. Gjennom *å vite at*, kunnskap man tilegner seg ved undersøkelse av bøker med mer (Nelson, 2013, s.45), har jeg fått mer kunnskap innad i barneteaterfeltet og tilegnet meg viktig kunnskap om hvordan tilrettelegge for barnas medbestemmelse i en prosess mot egenskapt teaterforestilling. Gjennom min refleksjon, *å vite hva* (Nelson, 2013, s.44), har jeg tilegnet meg ny kompetanse i form av praktisk teoretisk kunnskap. Disse nye kunnskapene har nå blitt *å vite hvordan*, taus kunnskap (Nelson, 2013, s.42) som jeg tar med meg inn i videre arbeid.

Litteraturliste

Arntzen, K.O & Moi, M. (2023, 12.01). Barneteater. I *Store norske leksikon*.
<https://snl.no/barneteater>

Barnekonvensjonen. (1989). Konvensjon om barnets rettigheter (LOV-20-11-1989). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-05-21-30/KAPITTEL_8#KAPITTEL_8

Barneloven. (1982). Lov om barn og foreldre (LOV-1982-01-01). Lovdata.
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1981-04-08-7>

Braanaas, N. (2008). *Dramapedagogisk historie og teori*. (5.utg.). tapir akademisk forlag.

Brønstad, A. & Hårberg, G. B. (2022, 15.09) *Eriksons psykososiale stadier*. Nasjonal digital læringsarena.

<https://ndla.no/subject:1:2cbe8089-7d7b-407f-8f04-fbfdc116abc1/topic:3:183771/topic:2:184796/resource:1:3987>

Callery, D. (2011). *Through the body*. (10.utg.). Routledge.

Dawson, K. & Kelin, D. (2014). *The reflexive teaching artist*. (1.utg.). Intellect.

Frantic Assembly. (2023a). *About*.
<https://www.franticassembly.co.uk/about/history>

Frantic Assembly. (2023b). *Scott Graham*.
<https://www.franticassembly.co.uk/profile/scott-graham>

Graham, S. (2023). *The Frantic Method*.
<https://www.franticassembly.co.uk/the-frantic-method>

Graham, S. & Hogget, S. (2014). *The Frantic Assembly book of devising*. (2.utg.). Routledge.

Haagensen, C. (2018). *Teaterproduksjon*. (1.utg.). Cappelen Damm Akademisk

Haseman, B. (2006). A Manifesto for Performative Research [Paper in: Practice-led Research. Green, Lelia and Haseman, Brad (eds).]. Media International Australia Incorporating Culture & Policy, 118, 98-106.

Heddon, D. & Milling, J. (2006). *Devising performance*. (1.utg.). Palgrave macmillan.

Hovik, L. & Nagel, L. (2017). *Deltakelse og interaktivitet i scenekunst for barn*. (1.utg.). Fagbokforlaget

Johnston, C. (2005). *House of games. Making theatre from everyday life*. (2.utg.). Nick Hern Books

Juba. (u.å). *Juba mener*.
<https://juba.org/juba-mener/>

Klemp, T. (2014, 28.01). *Refleksjon – hva er det, og hvilken betydning har den i utdanning til profesjonell lærerpraksis?* Utdanningsforskning
<https://utdanningsforskning.no/artikler/2014/refleksjon--hva-er-det-og-hvilken-betydning-har-den-i-utdanning-til-profesjonell-larerpraksis/>

Maree, J. G. (2020, 28.10). The psychosocial development theory of Erik Erikson: criticaloverview [Paper in: Early child development and care, 2021.]. Routledge. VOL. 191, NOS. 7–8, 1107–1121

Mermikides, A. & Smart, J. (2010). *Devising in process*. (1.utg.). Palgrave macmillan.

Murray, S. & Keefe, J. (2007). *Physical Theatres. A critical introduction*. (1.utg.). Routledge.

Nelson, R. (2013). *Practice as research in the arts*. (1.utg.). Palgrave macmillan.

Spolin, V. (1999a). *Improvisation for the theatre*. (3.utg.). Northwestern university press.

Spolin, V. (1999b). *Praktisk teaterarbejde*. (1.utg.). Drama.

Stai, S. (2021, 23.05) *Medvirkning og medbestemmelse*. Nasjonal digital læringsarena.
<https://ndla.no/nb/subject:1:03e810db-3560-47b5-a5f6-e7afe1d0a2d6/topic:2:a635e5b5-aaaa-4807-8918-3f45d9901fac/topic:2:7a7ee295-1aa2-4090-b3dc-430005cf282f/resource:750a6fef-8074-4327-8b30-e4300f5e6557>

Sunde, L. E. (2018, 05.03). *Barneteater på Lademoen kan bli nedlagt etter 15 år*.
trondheim24.no
<https://trondheim24.no/nyheter/jubateateret/>

Tjernshaugen, A., Hiis, H., Bernt, J. F., Braut, G. S., Bahus, V. B. & Simonsen, M.M. (2023, 31.01). *Koronapandemien*. Store Norske Leksikon.
<https://sml.snl.no/koronapandemien>

Trondheim Kommune. (2022, 3.11). *Kulturtilbud for barn*. Hentet fra:
<https://www.trondheim.kommune.no/tema/kultur-og-fritid/aktivitetstilbudkulturtilbud/kulturtilbudforbarn/>

Utdanningsdirektoratet (u.å). *Utdanningsspeilet 2021*.
<https://www.udir.no/tall-og-forskning/publikasjoner/utdanningsspeilet/utdanningsspeilet-2021/koronapandemien/#go-to-top-target>

van de Water, M., McAvoy, M. & Hunt, K. (2015). *Drama and education*. (1.utg.). Routledge

Vedlegg:

- Vedlegg 1: Samarbeidsavtale
- Vedlegg 2. Prosjektplan Trondheim Kommune
- Vedlegg 3: Mail til foreldre
- Vedlegg 4: Brainstorming
- Vedlegg 5: Tegne hva korona er for deg
- Vedlegg 6: Miniforestillinger
- Vedlegg 7: Loggføring
- Vedlegg 8: Reaksjon på tematikk
- Vedlegg 9: Manus
- Vedlegg 10: Intervju etter forestilling
- Vedlegg 11: Plan for dagen
- Vedlegg 12: Fremdriftsplan

Vedlegg 1: Samarbeidsavtale

Samarbeidsavtale

Mellom
Institutt for Kunst- og medievitenskap, NTNU
og
Trondheim Kommune, Kulturenheten

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) Institutt: Kunst og medievitenskap
Veileder ved NTNU: Heli Aaltonen e-post: heli.aaltonen@ntnu.no
Ekstern virksomhet: Trondheim Kommune, Kulturenheten Ekstern virksomhet sin kontaktperson, e-post: Anniken Amble, anniken.amble@trondheim.kommune.no
Student: Marit W. Rossmann Fødselsdato: 23.04.97

1.0 Innhold

I dette samarbeidet skal teatergruppa Lademoen Jubateater og student/instruktør Marit W. Rossmann jobbe sammen for å komme frem til en forestilling. Lademoen Jubateater og Marit W. Rossmann skal jobbe hver mandag høsten 2022 kl. 17.30-19.10, med unntak av ferie. Samarbeidet går ut på å ha dramapedagogiske teaterøvinger, hvor teatergruppa kommer med ideer og utvikler forestillingen sammen med student/instruktør, som skal spilles på Kultursenter ISAK 5. og 6. desember, og skal ha tilsammen fire forestillinger.

2.0 Lokale + utstyr

Kulturenheten har ansvaret for at Lademoen Bydelshus står klar til disposisjon for dette prosjektet hver mandag kl. 17.30-19.10 høsten 2022. Studenten har ansvar for teknisk utstyr lånt fra NTNU under øvingsprosess, om det skulle være nødvendig.



Kulturenheten har ansvar for at Kultursenteret ISAK står klar til disposisjon for dette prosjektet, og forestillingen den 5. og 6. desember 2022, samt 21. november og 2. desember for å øve. Kulturenheten har ansvar for å skaffe lydteknikere og lystekniker til forestillingene og øvingene på Kultursenteret ISAK.

Kulturenheten har ansvar for å skaffe riktig utstyr til forestillingene, slik som mygg.

3.0 Masterstudent vs. ansatt

Studenten er ansatt ved Trondheim Kommune. Kulturenheten. og har ansvar for at rollen

4.0 Underskrifter

Veileder ved NTNU: Dato: 31.8.2022  Heli Aaltonen
Ekstern virksomhet: Dato: 15.09.22 Anniken Amble
Student:  Dato: 15.09.22

Vedlegg 2: Prosjektplan Trondheim Kommune

1. Mål og rammer

1.1 Bakgrunn

Lademoen er en av Trondheims fattigste bydeler. 10 % av innbyggerne mottar sosialhjelp, og 11,3 % er innvandrere. Boligmassen består i stor grad av små leiligheter og over 400 kommunale boliger. Barnefamilier flytter for en stor del ut av bydelen når ungene nærmer seg ungdomsskolealder. De som ikke flytter ut har ofte ikke økonomi til å kjøpe seg større boliger andre steder i byen. Kombinasjonen lav inntekt og små leiligheter gjør at ungdommene trekker ut på gata til tilfeldige samlingsplasser i nærmiljøet eller i midtbyen (som er i gangavstand). Lademoen er den bydelen i Trondheim som ligger lavest på alle kritiske faktorer som fattigdom, kriminalitet, barnevernstiltak, sosialklienter, enslige forsørgere, kommunale boliger, andel innvandrere og lav lønn. Høsten 2003 kom det en forespørsel fra Lademoen velforening om Kultur og fritid, Sentrum hadde anledning til å bidra til drift av Lademoen barneteater. Velforeningen hadde året før satt opp en egen forestilling. Samtidig hadde BuranHus et eget teatertilbud som hadde behov for å finne andre mer egnede lokaler. De to teatertilbudene ble slått sammen til ett: Lademoen barneteater.

Vedlegg 3: Mail til foreldre

Høsten 2022 Innboks x



Lademoen Jubateater <lademoenjubateater@gmail.com>

tir. 30. aug. 2022, 17:27 ☆ ↶ ⋮

Hei,

Vi har nå begynt et nytt og spennende semester på Lademoen Jubateater. Vi skal som sist semester lage en egenskapt teaterforestilling, som vi skal vise frem den 5. og 6. desember på Kultursenteret ISAK. Det som er annerledes denne høsten er at jeg, Marit Rossmann, skal bruke denne forestilling opp mot min masteroppgave. Det kommer derfor til å være en sensor på en av forestillingene i desember. Jeg skal forske på hvordan det er å gi regi under en egenskapt prosess der barnas medbestemmelse er hovedfokus. Denne informasjonen fikk barna i går under øvingen. Under denne prosessen kommer jeg til å filme og ta lydopptak, men ingen av filene skal vises til noen andre enn meg.

Mvh.
Marit Rossmann
Instruktør for Lademoen Jubateater

Vedlegg 4: Brainstorming

Transkribering av brainstorming om korona med Lademoen Jubateater

Dato: 29.08.22

Hva tenker dere når dere ser korona?

-syk, Erna Solberg, korona, Jonas Gahr Støre, en rød blomst, Donald Trump, smitte, kreft, grøss og gru, skog, smerte, aids, sushi, godteri, hjemme, Amerika, alene, karantene, hjemmekontor, svarthet, hjemmeskole, koronavaksine, planet, fuglebæsj, flaggermus, kina, shingshong, perle, munnbind, hoste, antibac, lys, støvklump, avstand, en meter, forkjølelse, fem meter, butikk, stengt, toalettpapir, angst, bøtte, sykdom, nesedråper, spy, livet, kåls, hostesaft, død, grav, africa, bestemor og bestefar, klemmer, venner, sitte i sengen og snakke med lærer/klassen, dårlig bursdagssang, macdonalds wifi (dårlig wifi) Bestille burger eller noe med take away, alt blir bra hjertene, vennehandtrykk,

hva føler dere når dere ser bilde av koronaviruset?

Jeg blir happy for at jeg får vaksinen, trist, happy for å være hjemme, etter at man har hatt korona får man en heldig vaksine – kroppen lærer seg å kjempe mot korona, lei, kjedelig, dagsrevyen, wifi sugde, jeg syns ikke det var kjedelig – jeg lå til midt på natta og så på tv,

Vise klipp fra nyheter. Si det første dere tenker eller føler når dere ser dette klippet

Ikke rapport eller nyheter eller hva enn det er.....neeeeeeeei

Leksefri, mye korona på nyhetene, pappa fordi han ser på sånt, ikke forstår noe (av nyhetene),

Så dere mer på nyheter da korona kom?

Nei, jeg ser aldri på det. Jeg bryr meg ikke

Jaa.

Jeg gidder ikke høre på den bullshitten deres

Hva sa mannen på nyhetene?

At skoler og barnehager stenger, det er litt skrudd, nisse – fordi etternavnet hans var nilsen, online skole var noe dritt, det var dritt fordi jeg måtte stå opp bare for å gå på sånn greier (zoom), vi måtte sitte og gjøre lekser imens læreren sa sånn "ja, hvor langt har dere kommet da?", jeg hadde bursdag og så skulle klassen synge bursdag sang og det hørtes sånn....skurrete, og så hadde alle diare, erna solberg, første tanke: jippi, men ikke utover, det gikk over, utover ville møte venner, ble kjedelig, og kunne ikke klemme venner, lege og vaksine, skillevegg, jeg så en video av at det var en dame som ville kjøpe saus på butikken, sausen kosta sånn 1kr, og så ble dama sur så hun dreiv å rev ned skilleveggene i butikken, de kasta saus over hele butikken mens folk filma, folk klikka litt,

det var synd, korona is fake news, lockdown - det er på en måte bra og på en måte dårlig, jeg ville gjerne hatt det i noen uker nå, jeg tenker nice – var det digg med hjemmeskole? Nei. Var nice i starten, også ble det kjedelig. Litt bra, for da får man ikke enklere covid. Når vi kom tilbake til skolen var det kohorter, og så kunne man ikke gå overalt på skolegården, det var verre enn hjemmeskole, hadde så lite space for alle 20 ungene, det var bare nei, jeg likte det ikke. Vi måtte være på samme sted hver dag, og gjøre det samme hvert eneste friminutt.

Jeg fikk flashback fra da jeg tenkte at trump var bra, så jeg hadde han som bakgrunnsbilde, jeg hadde han som bakgrunnsbilde og det var skikkelig kult da fordi, jeg drev å sminka han på appen min og han så såå fin ut han så ut som en my little pony til slutt, trump sa vi skulle drikke antibac, korona=konspirasjonsteori,

Viser bilde av forebygger smitte 13.12

Den sto over vaskene våre, den var over alt, den er fortsatt rundt omkring på skolen, den var litt stygg, de hengte en sånn på plassen min, de fant ut at det var det perfekte stedet i et hjørnet, tenker irriterende, dritt, spille roblux, alle har sett den, den er over alt, kjeder seg veldig, jeg tenker at han gutten burde dra hjem når han driver å snyter seg rundt og nyser, drit kjedelige regler, at hver gang etter friminuttet sto læreren over vasken for å se at alle sammen hadde vasket fingrene sine og det tok skikkelig lang tid,

Tar frem munnbind

Tannlege/lege, folk som sitter på bussen, folk på tog, på butikk, mamma som klager, snufsete,

Hva syns dere om at vi lærer måtte ha det på?

Dere er ikke lærere!!!! (teaterlærer)

Men er ikke vi en kohort da?

Det var fint, for da slapp vi den dårlige ånden, ikke dere da, bare lærerne på skolen.

Vi var en kohort helt på slutten da vi hadde forestilling, men det var kanskje litt vanskelig å vite hvem som var i kohort og ikke?

Jeg kunne ikke være med vennene mine

Fleste syns det var kjipt å bli splittet fra venner

Nærkontakt?

Jeg kunne ha to folk hjemme hos meg. Og så ble det lov med ti og ti.

Antibac?

Jeg fikk vondt i hendene. Ble de tørre? Ja. mine hender var helt oppsmuldra. Jeg ble tørr. Hele tiden ble huden min sånn ruglat. Jeg måtte kjøpe meg hudkrem. Jeg fikk eksem.

Bruker dere antibac nå?

Neeei. Antibac suger.

Jeg vet ikke hvorfor men jeg kom på nå at det var en jente som var en vaskebjørn som ble dratt ut av scenen før (refererer her til en tidligere forestilling juba har hatt, der det var en vaskebjørn som hadde vasketvang og nøys masse pga støv.)

Hva må man ha med i en forestilling om korona?

- Antibac-bjørn
- korona
- erna solberg
- fortnight-kids
- vaskebjørn
- hjemmeskole
- kanin
- tvilling-kanin
- jonas gahr støre
- gruppechat/zoom
- to bestevenner, der en har korona. Og da har den personen f.eks maling på hendene, så tar de et håndtrykk, og så får den andre grønn på hånda (maling) og så går personen ut så får den grønnmaling i ansiktet så ser man at den personen også har korona. (for å vise hvor lett det var å smitte)
- donald trump
- at folk må vaske hendene eller bruke antibac
- man må ha avstand
- folk i nyhetene som sier at smitten har gått opp
- korona
- verne drakter slik at man ser ut som romvesen, romvesen har laget korona

Vedlegg 5: Tegn hva korona er for deg

Dato: 05.09.22



Vedlegg 6: Miniforestillinger

Improvisasjon

Dato: 12.09.22

Gruppe 1: Erna Solberg på nyheter/tv. Erna snakker om det nye utbruddet av korona. Viser frem munnbind, som folk skal ha på. Ikke lov med 60-års dag med sushi. Så kan hele Norge samle seg i gruppe, men ikke ved siden av hverandre. Så kan vi få stoppet denne smitten, slik at ikke alle blir syke. Bruk dette nye munnbindet. Erna ut. De som er på tv: vi burde høre på erna solber. Putter på munnbind.

Gruppe 2: på butikken, kjøper håndsprit. Ber person bak om å holde avstand. Korona is fake news. Nei, korona er der. Piker på en annen som er korona. En hoster. Korona løper rundt i rommet. Sprayer håndsprit på korona.

Gruppe 3: velkommen til nyhetene 2020 21.mars, vi har dessverre begrensninger. Korona angriper nyhetsreporteren. Over til hjemmeskole, der det er en lærer over zoom og en elev som sitter hjemme og kjeder seg og er lei av det læreren sier. Lærer underviser i korona. Tilbake på skolen korona løper etter deg og tar deg.

Vedlegg 7: Loggføring

29.08.22

Dette var første øving dette semesteret. De fikk info om at jeg skal bruke denne forestillingen opp mot min masteroppgave. Det virka som de synes det var spennende. Da jeg fortalte om tema: korona, var det noen som synes det var litt kjedelig. Det er forså vidt en standard reaksjon hos mange av dem. Vi lekte sura for å få gjengen til å løpe rundt og bruke energi, det er en strategi vi har begynt å gjøre. Det er en gjeng med masse energi, og det er derfor lurt å få ut litt av denne i lekene. Etter sura lekte vi bomba. Der alle, utenom én, står i en ring rundt denne ene som sitter i midten. Ringen rundt kaster en ball rundt, i vårt tilfelle en genser. Den i midten skal telle til 25, for så å "eksplodere". Den personen som har ballen da, må sette seg på gulvet, og så er det ny runde. Det eneste er at personen ved siden av personen på gulvet må hoppe over bena til den personen for å gi ballen videre. Dette er også en bra lek for å få ut all energien. Dette var en viktig ting for dagens øving, ettersom planen etter pausen var å sitte på gulvet å brainstorme. Vi prøver alltid å ha en ti min pause. Når det var tid for brainstorming, tok jeg frem pc og viste dem forskjellige ting de skulle si hva deres første tanke eller følelse var. Her tok jeg lydopptak av det de sa, for så å transkribere. Barna var veldig engasjert på alt som ble vist, og det kom frem masse interessant. Det var til og med flere som kom med hele senere som idé. Det var selvfølgelig en del tulle kommentarer, men det er jo bare artig. Alt i alt ble jeg veldig imponert over gjengen og deres engasjement. Dette var en veldig bra start på semesteret og en forestilling der barnas medbestemmelse er viktig.

05.09.22

I dag var planen for dagen å få barna til å tegne det de tenker er relevant rundt korona. Først begynte vi med å ha en innsjekk, men siden det har kommet en ny mann i gruppa som skal ta ansvar når noe skjer utenom teateret, måtte vi begynne med å presentere oss selv. Etter det hadde vi to leker; boogie boogie og syke-sura. Alltid viktig med en lek der barna får løpt litt energi fra seg. Etter lek begynte vi å tegne, og barna var skikkelig entusiastiske for tegning. Noe som overasket meg litt. Som regel er det en del negativitet rundt ting vi skal gjøre, men ikke med tegning. Jeg hadde satt av 15 min til å tegne, men barna ville gjerne fortsette, så vi tegna i 30 min. Etter tegning tok vi en 10 min pause. Etter pausen gikk vi rundt i ring og fortalt om hva man hadde tegnet. Det var veldig mange fine tegninger. Veldig fin øving.

12.09.22

Planen i dag var å dele gruppa inn i tre, for så at de skulle lage tre forskjellige improviserte forestillinger ut av tre av ordene de hadde kommet med under brainstorming og tegningene. Før øvingen delte vi inn i gruppene, ut ifra slik vi mener er en mest effektiv gruppe. Vi startet som vanlig med en innsjekk. Det er flere som ikke vil dele hva de har gjort denne dagen. Etter innsjekk lagde vi regler med hele gruppen. Det ble ganske mye fokus på en av reglene, ikke lov med tyggis under øvingen. Vi fikk mange gode regler, men disse ble dessverre brutt ganske med en gang. Etter regellaging hadde vi lek, for å få ut litt energi.

Det er flere ganger at noen bare løper etter en person, det syns resten er ganske kjedelig. Etter lek hadde vi pause. Under pausen skjedde det mye rart. Det var noen som lekte litt hardhendt, slik at noen begynte å gråte. Den andre instruktøren tok barna som var med der inn for å prate med dem. Den andre ikke-instruktøren måtte ut å lete etter ungdommene som hadde stukket litt av. Da pausen var over var den andre instruktøren fortsatt vekk og ikke alle barna var tilbake, slik at jeg måtte starte improvisasjonen med noen få. Litt etter litt kom folk tilbake, men da måtte jeg omrokere gruppene. Gjengen var ganske motivert for å lage disse improviserte forestillingene, og det kom masse fint materiale ut av dem. Dessverre oppsto det også en situasjon under en av forestillingene som heller ikke var veldig bra. Dette var en veldig utfordrende øving, så det er bra vi er tre. Det som kan være det mest utfordrende er at det er en i gruppa som får flere til å være med på å være "kule". De kommer med frekke kommentarer til andre, og vil helst ikke følge med på det som skjer. De bringer en negativ energi over gruppa, som dessverre påvirker alle. Håper på en bedre øving neste uke.

19.09.22

Øving utenom det vanlige, fikk ikke gjort noe innhenting av materiale. Men barna fikk lekt masse, noe de elsker.

26.09.22

I dag gjorde vi det som var planlagt for sist øving, tillegg hadde jeg fått mer tanker rundt det vi skulle gjøre. På sett og vis bra, men kjipt at sist øving ikke gikk etter planen. Vi startet øvingen med innsjekk. Her hadde flere mer på hjerte enn bare overlevd. Er også noen av de yngre som har blitt påvirket på den kommentaren. Kan være grunnen til mer fortelling er fordi vi spurte hva de hadde gjort i helgen og ikke hva de hadde gjort i dag. Det er fortsatt mye småsnakk fra en liten gjeng, så denne gangen fikk de konsekvens av at den mannlige lederen satt seg mellom dem. Videre fortsatte vi med leker. Den første leken var dans i firkant, der vi delte inn i tre grupper på fire. Her skal man følge hverandre. Første er den en som danser og resten følger, så sender man det videre til en annen osv. Var noen av barna som ikke syns det var så artig med dans, og derfor satt seg litt på bakbena, men de fleste barna synes leken var artig og hadde mye å komme med. Jeg gikk først litt rundt for å se hvordan det gikk, så ble jeg med i den gruppa der barna ikke var si gira. Den neste leken kalte vi for kroksisten. Det gikk ut på at alle, uten om to, skulle stå to og to og holde hverandre sin arm som en krok. De to som ikke gjør dette er politi og tyv. Tyven skal komme seg vekk fra politiet, og kan når som helst bytte med noen ved å stille seg ved siden av et menneske og lage krok, da må menneske på ander side være tyv og løpe. Denne leken funket utrolig bra, og de fleste barna var ganske slitene etter på. Etter leker hadde vi en 10min pause. Etter pausen var det tid for en øvelse jeg har kalt vis meg med kroppen din hvordan du reagerer på dette utsagnet. I pausen hadde vi bestemt at vi skulle gjøre det på scenen, ettersom det ikke var noe utstyr på den og barna synes det er mer spesielt å gjøre ting på scene. Det jeg ikke hadde tenkt på var at scene er litt for liten for den plassen jeg egentlig hadde tenkt. Jeg hadde også beste at barna skulle sitte på scenekanten, slik at de ikke løp rundt. Det kom reaksjoner på alt, men det var ikke helt slik jeg hadde sett for meg øvelsen. Barna synes nok øvelsen var litt kjedelig. Målet var at barna skulle komme med sin

første reaksjon, og ikke konsentrere seg om de andre. Men siden de var litt tett, gikk ikke det. Det ble også små reaksjoner, og det kan komme av at de satt. Men det kom absolutt frem reaksjoner som vi kan ta med til manuset. Videre hadde jeg grublet videre på en scene som et av barna hadde kommet med på første øving. Barnet sin ide gikk ut på at en skulle ha maling på hendene sine, og så gå rundt og ta på andre for å vise hvor fort korona smitter. Jeg har vist lenge at denne er noe som må være med i forestillingen, men vært usikker på hvordan. Maling er for sølete, og da må vi også ha veldig mange t-skjorter. Jeg fikk en ide på skolen i dag, om å bruke refleksvester, og så skrive K O R O N A bak refleksvestene. Så kan et av barna dele ut vestene, og så når man får refleks vest skal man stille seg på en linje slik at man ser hva som står. Denne scenen prøvde vi ut, bare at vi ikke hadde vester, men papir lapper. Vi sa heller ikke til barna hva bokstavene ble. Scenen funket kjempes fint, og barna fant ut sammen hva bokstavene ble. Da stilte de seg på en rekke, og viste det frem. De synes det var en fin scene. Barna kom med ideer om at det kunne være flere som ikke fikk vester, og det symboliserte at de ikke fikk korona. Det var også fint å se hvor stolt det barna som hadde kommet med denne ideen var, da vi holdt på med denne ideen. Det er viktig å gi anerkjennelse. Alt i alt var det en veldig fin og spennende øving, der det kom ferm masse materiale.

3.10.22

i dag var dagen for Frantic. Denne øvingen skulle vi ikke ha noen vanlige leker, men starte rett på. Vi startet selvfølgelig med innsjekk. Det er viktig å lære seg å høre på hverandre, og omvendt. Vi hadde fått beskjed fra tre at de ikke kom på øving, men det var flere som var vekk. Det var bare fire barn på øving, så det var litt kjedelig. Men vi måtte fortsatt gjøre det vi skulle gjøre, full gruppe eller få. Barna synes vi skulle ha en øving med bare lek siden de var så få. For at det skulle virke som det var flere ble de to andre instruktørene med på alt, det var viktig for progresjonen og barnas interesse vil jeg si. Vi begynte med Quad til Waiting for Love av Avicii. Det begynte at barna synes det var artig, men gikk fort over til at de ville gjøre noe annet. Grunnen til dette er fordi jeg tror de synes det var litt vanskelig, men det er viktig å ikke gi opp selv om det er vanskelig. Vi prøvde å putte på flere ting, som barna fikk velge. Etter det gjorde vi round, by, through. De gikk to og to sammen for å lage koreografi. De delte seg inn i person a og person b, person a startet med tre og person b lagde tre osv. Etter de var ferdig med å lage 12 bevegelser til sammen, viste vi frem for hverandre. Her kunne barna velge sang selv. Det siste paret ut var instruktørene. De framførte sin koreografi to ganger med forskjellige sanger som hadde to forskjellige sinnsstemninger. Her fikk barna se hvordan sanger kunne gjøre samme koreografi til noe annet. De hadde masse å si, og det virka som de synes det var kult. Så hadde vi pause, der alle, uten om én, var med på sura. Etter pause hadde vi chair duet, der delte vi inn i nye grupper. Her gjorde vi det samme med person a og person b. Når det var klart for å vise frem, valgte jeg (og noen ganger barna) hva slags sinnsstemning sangen skulle ha. Vi så på hverandre, men her kom jeg med forskjellige "kommandoer" de skulle gjøre. Slik som at selv om sangen var en trist sang, så skulle de være veldig blide eller så skulle de gjøre koreografien sin sakte eller fort osv. Etter så kunne barna komme med kommentarer til koreografiene, om hva de så osv. Etter det gikk vi videre til Fluff, og igjen person a og person b. Når koreografiene var ferdig, puttet vi på en sang for så skulle alle parene gjøre koreografiene sine samtidig. Her kom jeg også med forskjellige kommandoer.

Målet med denne workshopen var å finne ut hvilken frantic vi skulle ha med i forestillingen. Her kom barna frem til, etter å ha vært gjennom alle øvelsene, at de ville ha med fluff og round by through.

Det var også veldig spennende å se relasjonen mellom barna når de var så få. Som regel er det noen som skaper litt negativ energi for å være litt kul. Under øvingen i dag var det lite negativitet til det vi holdt på med, og det var fint at det ikke var så mye klikker. Her kom det sterkt frem hvordan noen forandrer seg litt på andre, og at noen er seg selv helt lik. Vi instruktører var veldig nysgjerrige på hvordan det kom til å bli når noen av barna skulle være borte, og vi hadde ganske rett på hvordan det skulle bli.

17.10.22

i dag delte vi ut manus ved å projisere den på veggen. Grunnen til at barna ikke fikk et fysisk eksemplar var fordi de skulle kunne komme med innvendinger til manuset. Det var mye styr når det kom til rollenavnene, noen som ikke var helt fornøyd med det. Vi har en strategi med å ta samme forbokstav på rollenavnene som deres egentlige navn. En artig ting var i manuset er det en som sier at de har runda rublox og da brøyt nesten alle sammen ut at det ikke går an, noe vi instruktører hadde null peiling om, vi har bare hørt at de har snakket mye om det spillet. Her kom da et av barna med en ny replikk som skulle med i manuset. det var også mye fokus på Erna og Trump sekvensen, her kom de med ideer til musikk og at det måtte stå ting på vernedraktene deres. Barna synes også det hørt kult ut med de hvitemaskene, og syns det var kult at de skulle tegne på maskene.

Etter vi hadde lest gjennom manuset, tok jeg frem tegningene de hadde tegnet noen øvinger før. Selv hadde jeg tegnet en tegning til hver scene. Først skulle barna få gjette hva som var på tegningen min, og så plassere i hvilken scene, for så å plassere sin egen tegning under scene-tegningen. At jeg tegnet scenetegninger var et råd fra hovedveileder, ettersom barna skjønner mer visuelt enn bare det skriftlige manuset. Jeg valgt så å videre utvikle det ved å få barna til å bruke sine tegninger med. Jeg tror noen av barna synes det var litt vanskelig, ettersom de hadde tegnet noe litt annet, men det var fint å se at de tenkte seg litt om og plasserte noe de selv hadde laget inn i det visuelle manuset.

24.10.22

i dag var målet å sette koreografien til round by through og 4 bevegelser. Det var dessverre slik at ikke alle var tilstede. Måten vi løste det var at de to andre instruktørene lagde koreografier med barnet. Barnet bestemte sine bevegelser, så får vi lage hele koreografien senere. Barna er veldig motivert til å leke, men ikke motivert til å lage koreografi. Vi fikk lagd koreografi, men føler jeg selv burde sette koreografi for å gi dem det, og spare tid.

- Veiledning fra lærer: lag koreografi selv, det kan være mer motiverende og føle mestring.

To av barna lagde litt freestyle round,by,through, men det var bare fint. Etter koreografiene var ferdig, viste de dem for hverandre. Videre spilte vi inn bursdagssangen. Jeg tok to og to ut på kjøkkenet, slik at det ikke skulle være skummelt å synge bursdagssangen. Etter alle hadde spilt inn, redigerte jeg filene sammen. Barna hadde mange innspill å komme med når jeg viste frem, og de ville at filene skulle ha større mellomrom slik at man hørte enda

tydeligere at det ikke var synkront. Slik det var med bursdagssang over zoom. Virket som de syntes det var gøy med å spille inn sangen, og hvert fall når vi hørte på det.

31.10.22

i dag var det halloween, så vi hadde bestemt å dele øvingen i to. Første del med øving og siste del med halloween-party. Vi var usikre på hvor mange som skulle komme, det kom 5. Planen var å gå gjennom scene 4. Vi begynte med å sette forskjellige ting, men fant ut at det ikke fungerte å si at de skulle gå skikkelig sakt, så bestemte meg for å ta en tampo øving, der vi gikk i forskjellig tempo fra 1-10, der 1 er å stå stille, 5 er normalt gange og 10 er raskere enn vindene. Vi satt tempo to på når maskene skulle gå rundt, og tempo 8 når man leker sura. Tempoøvelsen funket utrolig bra, og gjorde godt for scenen. Videre skulle barna tenkte ut en ting som var det skumleste med korona, for så fortelle resten hva de skulle gjøre for å spille ut hva det var. Det funket også veldig fint, virket som de synes det var artig å gi regi til resten. En veldig fin øving.

7.11.22

I dag laga vi masker. Under maske malingen var barna ganske fokusert, og virket som de synes det var artig. De lagde veldig kreative masker. Ikke alle var fornøyde med fargevalget, men de kjørte på læll. Det ble også litt små krangling når de skulle velge pensel, selv om de hadde fått beskjed at de bare skulle ha en hver. De ble også litt små krangling når noen følte at andre hermet, men det gikk heldigvis fort over. Og alle maskene ble forskjellige når de lima på garn. Garn var også noe ikke alle ville ha på, men for å sy det opp mot tittelen av stykket var det noe jeg synes var viktig. Virka som barna var enige etter de fikk på garn. De fikk også bestemme hvor mye garn de skulle ha og hvor. Når de var ferdige med maskene, begynte vi på choosing the subject. Jeg hadde forklart oppgaven til de andre instruktørene, slik at de var klar over hva det gikk ut på, og sammen gjorde vi den litt om til hvordan vi mente var best mtp. barna. Vi delte dem inn i to, fire og fire på hver gruppe. Og så skulle alle, uten å si noe til de andre, tenkte ut en ting som var det verste med korona. Så skulle de en og en regissere resten av gruppa slik at det ble et bilde av hva de tenkte og så skulle de putte seg selv inn i bilde. Når alle hadde gjort det, fikk de instruks på å øve å lage alle bildene og bevege seg sakte mellom hvert bilde. Så var det tid for å vide frem. Her skulle de ta på seg maskene. Det ble skikkelig kult og skummelt. Etter alle hadde vist frem, begynte vi på scene 4. Første gjennomgang av scene 4 med masker. Det ble skikkelig spennende, og de var skikkelig flinke til å holde seg i tempo sitt. Etter på snakket vi litt om maskene, og hva barna følte når det kom til maskene. Det var en som sa at det var litt vanskelig å pute i den, men da jeg spurte om vi skulle lage nesebor slik at det skulle bli lettere å puste var det ingen som ville de. Virket som barna syntes det var skikkelig kult med maskene, og at det var en fin og motiverende ting. Helt på slutten ble det litt tull med garnnøstene, menmen

14.11.22

I dag testet jeg en ny måte å få barna til å bli med å bestemme gjennom medbestemmelse. Jeg hadde tenkt ut en hinderløype, og det barnet som klarte hinderløypen først fikk

bestemme hvilken lek. Det virka som barna syntes dette var artig, og de likte godt å være med på å ta avgjørelsen til lek. Det var viktig at det bli rettferdig for hvem som skulle velge leken. Det kan ofte bli mye diskusjon rundt valg av lek.

I dag var også første møte med veilederen min og Juba. Veilederen satt å observerte gjennom øvingen. Etter lek begynte vi å arbeide med forestillingen. Det går ganske trådt, og vi måtte stoppe litt ettersom ikke alle hadde laget ferdig koreografiene sine.

21.11.22

I dag var vårt første møte med ISAK. Jeg møtte opp i god tid før barna, slik at jeg kunne sette lys sammen med en hustekniker der. Lyset var ganske satt da barna kom, noe som var fint mtp. Fokus på øving mot forestilling. Det er veldig bra at Elise og Henrik er med, slik at jeg kunne sette lyset ferdig når barna kom. Henrik skal styre lys, og jeg skal styre lyd. Dette var en viktig øving mtp. For å se hvordan løse ting helt teknisk og scenisk. En ting vi fant ut var at Fluff burde gjøres i en halvsirkel. Fant også ut av vi ikke skulle ha med Choosing the subject. Det funket ikke, så da var det greit å kutte det. Replikkene til barna sitter heller ikke helt, og scenen går litt treigt. Det må vi øve mer på neste uke. Barna likte veldig godt lyset og røyken, og det var mye fokus som gikk til det. En annen ting som er verdt å nevne er boksen går. Boksen gård er en lek barna knytter til ISAK, ettersom vi ofte leker den leken når vi er der. Det tok litt tid, men jeg tenker at dette var viktig både for barna sin motivasjon for å øve og å opprettholde tradisjon. Alt i alt en veldig viktig øving, men det er fortsatt mye som mangler.

28.11.22

Tilbake på Bydelshuset. Dette var egentlig veldig dumt, men sånn ble det denne gangen. Veilederen min var også her denne øvingen. Jeg hadde fått tips om å få barna til å tegne deres forståelse av forestillingen. Jeg tror dette kommer til å bli veldig fint opp mot når jeg skal skrive master, men det tok veldig mye tid fra øvingen som egentlig burde vært fokusert på forestillingen. Barna ble delt inn i to og to, hvor de sammen skulle finne ut hva hver scene handlet om. Etter dette, var det tid for å øve på forestillingen. Jeg prøve å markere ISAK-scenen, slik at barna skulle få øve på hvor stor scenen er. Det ble dessverre litt tekniskfeil, som gjorde at jeg ikke fikk til å projisere. Fortsatt mye som ikke sitter helt enda.

02.12.22

Generalprøve! Generalprøven gikk fint! Barna var ganske fokusert, men det er fortsatt scener som mangler energi. Jeg prøver å få dem gira, men energien faller gjerne på Frantic delene, men også når replikkene skal sies. Vi har nok ikke hatt nok tid til å øve. Når det er sakt, er barna veldig flinke med å motivere hverandre og om noen glemmer er de flinke til å hjelpe. Det var fortsatt mye fokus på røykmaskinen. De liker godt å leke i røyken, tar det for mye fokus? Det er utrolig fin effekt til scenen, som forsåvidt er ganske skummel. Mange tanker etter denne øvingen. Blir spennende med forestilling nå.

05.12.22

Første forestilling er ferdig! Det var litt mangel på energi, men de var veldig flinke. En fortsettelse fra generalprøven er at de fremdeles hjelper hverandre, slik som om noen glemmer at de skal hente boken til hjemmeskole-scenen. Bevegelsene sitter fortsatt ikke helt. Mye fin improvisasjon i røyken. Selv har jeg noen tanker om det dramaturgiske, om forestillingen gir mening. Pratet med folk rundt meg, og de sier at de skjønner hva som skjer. I dag var det foreldre som var å så. Barna virket stolte etter forestillingen var ferdig. De fikk rose, noe som alltid er stas.

06.12.22

Barna ble tryggere og tryggere for hver forestilling. Energien ble også bedre. Dette viser nok at det ble for få gjennomganger når vi øvde. En læring til senere. Det var veldig fint å se hvordan barna heiet på hverandre, og det virka som de syntes det var litt kult at de var med i min eksamensforestilling. Det var ikke kjempe mye fokus på det, men av det de sa, virket det sånn. Mellom forestillingene snakket barna om hva de måtte huske til neste. Det var også litt fokus på at det var litt kleint at de spilte for klassene sine, men det virka også som de syntes det var litt stas, hvert fall når forestillingen var ferdig, og folk fra klassen kom for å si hei. Det er litt delte meninger fra barna om vi skal spille for klassene eller ikke. Barna har vært kjempeflinke, og jeg er veldig stolt over det vi har laget sammen.

Vedlegg 8: Reaksjon på tematikk om korona

Vis meg med kroppen din hvordan du reagerer på dette utsagnet

Dato: 26.09.22

- Reaksjon når skolene ble stengt ned
Hurra, sjokk, smil, sur, lei seg bryr seg ikke, sover på gulvet, tommel opp, skepsis, tommel ned
- Hjemmeskole
Jaaaa, woohooo, neeeei, buuuu, no more karen, jeg satt og sov, mye data skjerm og skriving på data, var i sengen, lå på magen
- Reaksjon når du fikk korona
Kjempeglad, jeg fikk godteri, gråter, glad fordi slapp skole, ingen følelse,
- Reaksjon på plakat
Æsj, ææææææ, ikke igjen, det er jeg feridg med, brekker seg, kjedelig, det er overalt på skolen, måtte vaske hendene, lærerne sto over og passe på at alle vaske hendene
- Reiseforbud
Jeg skulle til oslo, også kunne vi ikke. Legger seg på bakken. Bryr seg ikke pga skulle ikke reise. Oppgitt.
- Begrenset nærkontakt
Ble snakking om å herme etter lekser, var ikke mye reaksjon her.
- Når man fikk komme tilbake på skolen
Neeeei. Wiiiiiiii. Tommel opp. Klemte vennen mine
- Skole, men avstand
Meeeeee, ikke noe artig. Skikkelig kjedelig. Tommel ned. Lei seg munn. Sinne. Gråter.
- Når man fikk hjemmeskole igjen
Ja, det er bra! Legger seg ned på bakken av oppgitthet. Tommel opp og ned, usikker. Lei seg. kjedelig å ha hjemmeskole. Kjipt.
- Gå på butikken
Albue over munnen. Klær over munnen: holdt pusten når noen går forbi. Hoster på alle. Masse munnbind.
- Lærere på zoom
Prata masse. Rekk opp hånden og skru av lyden. Ikke lov å bite negler. Dårlig wifi. Bursdagsang med dårlig wifi. Hakkende.
- Korona er ferdig, og Norge åpna igjen
Jaaaaa, hurra. Danser av glede. Gir hverandre klem. Deilig at Norge åpna. Trenger ikke forholde seg til restriksjoner. Best å kunne klemme igjen. Deilig å slippe munnbind. Slippe å vaske hendene.

Vedlegg 9: Manus

Scene 1:

Det er 11.mars, dagen før restriksjonene i Norge kom. Barna er på skolen, det er helt vanlig. Alle sitter to og to. Folk tuller. Dytter litt på hverandre. Round/By/Through sekvens. Ingen tenker på å holde avstand, eller at man må vaske hendene sine når man kommer inn. Alt er helt normalt. Barna leker med garnnøste, som kan se ut som koronaviruset. Kaster det på hverandre/hiver til hverandre.

Ole: Iver, ta i mot!

Iver: Yes!

Nora: Æ vil og vær med!

Garn-nøster lander på Thea istedenfor Nora.

Thea: Ey! Hallo! Det der e skikkelig farlig, ass!

Alle fniser og ler.

Sunniva: Haha, snakk om drama-queen.

Iver: Det e itj så farlig, sjø. Slapp av litt no.

Nils: La hu vær i fred da, ikke alle som like å få sånt spredt rundt sæ.

Gjengen fortsetter med å kaste garnnøstet til hverandre, mens Thea er litt utafør.

Nyhetsklipp 1: Korona Pandemien har kommet til Norge, og skole og barnehager stenges. Barna kaster garn ballen fra seg, ser på hverandre og så full jubel. Det er nå tid for hjemmeskole.

Erika: Å, herre har æ venta hele livet mitt på!

Daria: Det ska bli så godt å få chille litt.

Erika: Håpe ikke at vi lære så lite at vi blir helt dum da...

Ole: Nei, slutt da, Erika! Det blir skikkelig deilig. No ska æ game mens vi har skole, faktisk!

Erika: Jaja, hver sine interessa.

Det kommer på et lydspor og alle sprer seg rundt på scenen.

Scene 2:

Alle sitter spredt rundt på scenen. Dette symboliserer at alle er hver for seg i sitt eget hjem. Projiserer lærer på zoom – hjemmeskole. Dialog med hverandre om hvordan ting er.

Iver: Ka skjer a, Ole? Fått runna spillet ditt eller?

Ole: Ja, klart det. Men æ har itj nånn fler igjen no. Sykt kjedelig.

Sunniva: Har du prøvd Roblox, da?

Ole: Ja, runna det og.

Thea: Det går jo ikke an

Nils: Åh, det e så kjedelig med hjemmeskole.

Nora: Åh, æ savne dokker, æ.

Læreren bryter så inn og starter timen. Timen begynner med at alle følger med, men så begynner noen å gjøre fire bevegelser: symboliserer den kjedelige rutinen av hjemmeskole. Dagene var fryktelige like, og man fikk ikke treffe vennene sine. Det kan komme repetitive lyder, slik som at man hysjer på foreldrene sin osv. Bursdagssang over zoom.

Lærer: Ja, fint dokk. Men sist, men ikke minst! Daria, reis dæ opp. No ska du få bursdagssang! Koss vil du ha?

Daria: Eehm, okei. Hurra, kanskje?

Hele klassen synger en litt mindre sjarmerende flerstemt "Hurra for deg" til Daria. Elevene er litt utilpass, men synger bursdagssang.

Scene 3:

Nyhetsklipp 2: Norge åpner opp for at barn kan gå på skole igjen, men det er fortsatt restriksjoner. Elevene beveger seg mot hverandre. Noen med litt mer avstand enn andre.

Nora: Yes, endelig kan vi fær på skolen igjen!

Ole: Wohoo! Endelig kan æ gi dæ en high five!

Bryter i mellom og stopper de.

Thea: Ehm, no tror æ dokk har misforstått litt. Vi har ikke lov te å ha nærkontakt.

*På skolen igjen er det mange restriksjoner, slik som at man må holde avstand. Dette skal vi vise gjennom en Fluff/mirroring-sekvens. Kanskje man begynner å bevege seg rundt i rommet, og så ser man mange restriksjonsplakater.
Dialog om restriksjonsplakatene, og hvor kjedelig det er å ikke kunne gjøre som man vil på skolen.*

Sunniva: Åh, æ får snart mareritt av derre plakatan der snart!

Erika: Dem e overalt.

Daria: Æ e så lei av å vask hendern, dæm blir helt sår.

Nils: Skjønne det. Men det e vel bedre å ha sår i hendern enn Corona.

Alle går av scenen.

Scene 4:

Et garnnøste kommer rullende inn på scenen. Thea plukker det forsiktig opp, ser undrende på det. Kaster det ned på bakken, ser på publikum og går ut. Alle utenom kommer inn på scenen med en munter stemning.

Nora: La oss leik, sura. Æ kan start!

Alle: Jaaa!

De leker litt, i tempo 7 så kommer Thea inn med maske og "tar" de andre barna. Når man har på maske går man i tempo 2. Så kommer et til garnnøste fra andre siden. Barna prøver å unngå å treffe trådene som legger seg på gulvet. Etterhvert kommer det garnnøster også ovenfra. Daria og Sunniva treffer garnet. Går av. Kommer på med maske og fortsetter leken. Nora og Ole treffer så tråden, går av og kommer på med maske. Erika og Iver treffer tråden, går av og kommer inn med maske. Plutselig er det bare Nils som er igjen på leken uten maske. Alle prøver å ta Nils i slow motion. Nils blir redd og prøver å komme seg unna. Poenget med scenen er at det skal vi vises hvor fort korona sprer seg.

Det kommer to stykker kledd fra topp til tå i vernedrakter inn på scenen, det kommer røyk, så hører vi stemmen til Erna Solberg og Donald Trump. Musikk i bakgrunn. Musikk: Rasputin. Donald: corona is fake news. Erna: Korona e ekte.

Scene 5:

Nyhetsklipp 3: Norge åpner igjen, nå trenger vi ikke forholde oss til restriksjoner. Thea og Daria kommer frem på scenen. Musikk spilles og Thea står på høyre side og Daria står på venstre side - de klipper seg innover mot midten. Når alle tråden er klippet opp, samler de to seg i midten og tar en high five.

Daria: Heeey! Alle sammen, no e det endelig trygt for oss å kun møtes igjen.

Thea: Æ e så glad for at korona ikke lengre kan styr hverdagen min.

Alle kommer inn, hjelper til med å skyve vekk trådene og er veldig fornøyde. Avslutter med Round/by/through, samme koreografi som på scene 1. Musikk.

Vedlegg 10: Intervju etter forestilling

Transkribering av intervju med Lademoen Jubateater etter Garnviruset

Dato: 08.05.23

Hvordan var det å jobbe med egenskapt teater?

Kult! Ja, det var artig å lage egen forestilling. Men det kan jo være basert på noe annet. Et var kult med korona på ark, men det var litt rart å spille det. Det var litt absurd. Ville hatt med mer drama. Mer som i at noen dør. Uenighet mellom de to som snakker. En vil ha mer død, den andre vil ikke det. Likte ikke at det var om viruset. Var ikke et skummelt mtp. Virus, det var ganske morsom forestilling. Hvis jeg skulle laget et stykke ville jeg laget et stykke om aliens eller noe komedie.

Det var gøy, fordi vi lagde våre egne masker. Det var ikke vi som bestemte tema. Vet ikke hva jeg syns. Kanskje hvis det var om krig, andre verdenskrig. Viser hvordan h*n kunne vært i den forestillingen. Var litt rart å lage en forestilling helt fra begynnelsen, fordi jeg ville ha mer teater om filmer. Det var på en måte rart, men det var bare fordi det var litt uvanlig. Har ikke jobbet på den måten før, normalt pleier vi bare å ta stykker. Kunne tenke seg å gjøre det igjen. «Det er faktisk gøy».

Egenskapt? Det var dere som valgt korona, og sa at vi skulle ha om korona.

Det var øvelser som knyttet opp mot våre ideer.

Det var enkelt, fordi det var ikke så mange ting (replikker). Det var ikke like mange snakketing. Og så var det dere skulle finne på, mener at det hadde vært lettere om de hadde funnet på replikkene selv «hesten var ute i en fin dag». vanskelig med å herme etter, bedre å finne på selv.

Det var et enkelt stykke, men det er noe med at det tar litt lengre tid å lage forestillingen, fordi man må begynne fra bunnen av. Forestillingen var jo ca. 30min. roper inn i mikrofonen. Var det artig å jobbe på den måten? Ja det var gøy. Det var gøy, det var jo flere leker og sånn, men

Det var gøy å lage egen, for da skjønner de liksom ikke, da vet de ikke hva det er. «å det her er nytt!» Da blir det liksom nytt for publikum.

Jeg likte best når vi skulle lage våre egne danser, når vi var to og to, eller en og en Men det var ikke gøy med RBT. Jeg skjønte det ikke, så jeg huske ikke hva jeg skulle gjøre. Vi gjør bare det. Jeg tenkte ikke, så jeg gjorde noe, jeg fant på noe. Fluff var rart, ikke gøy rart. Det var litt boring. Men den passet bra i den scenen der det var lockdown, den passa i sånn kjedelig scene.

Lærte du noe nytt?

Nei. Husker ikke. Vet itj. Jeg hadde det moro.

Nei. Ikke som jeg kommer på akkurat nå.

Lærte om røykmaskin, det var gøy. Passet bra i den skumle scenen.

Hva syns du om Frantic Assembly?

Det var kult med Frantic. Likte veldig godt når vi skulle gi hverandre high-five, men det var ikke lov. Snakker om en scene. Var ikke verdens største fan av Frantic, men kan gjøre det igjen (hvis jeg blir betalt). Liker du å danse? Vet ikke. Jeg syns det kan være gøy, hvis jeg syns det er gøy. Hva gjorde at Frantic ikke var så gøy? Vet ikke, var ikke helt for meg.

Jeg likte ikke Fluff, men RBT var gøy. Jeg likte det fordi det var på en måte det hadde en struktur. Det ligger i navnet. Fluff, vet ikke det var bare kjedelig. Fordi man bare fulgte hverandre. Det var ikke en struktur i det, som h*n liker.

Det var litt rart. Fluff var litt kjedelig. Fordi man bare bevegde seg. jeg skjønnte ikke hva partneren min gjorde, så jeg gjorde noe og h*n stirra på meg og jeg var så nære på å le og jeg hadde mikrofon. Var vanskelig med den avstanden, og det var mørkt. Og vis jeg snudde meg for å se på meg (Marit) så så jeg klassen min som så på meg.

Det var litt vanskelig med maskene, h*n snubla i meg. Det kan ha vært på grunn av røyken. Viser hvordan h*n snubla.

Det var ikke så gøy, vil ikke gjøre det mer.

Bevegelsene er gøy, det er gøy å danse og sånn, men når alt er bestemt og vi kan bare gjøre de bevegelsene er det litt kjedelig. Liker best freestyle. Var gøy når de danset freestyle med erna og trump. Hvis alle hadde gjort én dans med samme koreografi hadde vært kult. Går på dans selv, og sier at de kunne lært bort dans til resten.

Kjente du igjen noe fra forestillingen?

Hjemmeskole.

Hjemmeskole til meg varte veldig kort. Fordi mesteparten måtte være hjemme, mens de som hadde foreldre som ikke hadde tid kunne dra på skolen.

High five scene, der man ikke kunne ta på hverandre. Vi måtte holde avstand på butikken, det var en meter avstand der, og stå på linje.

Når vi fikk sånn garn, var det masse garn og da snubla h*n i garnet. Viser igjen hvordan snubla.

Kjente igjen zoom-meeting, hjemmeskole. Det var dårlig internett. Forteller om en hendelse som skjedde under et zoom-møte.

Når læreren sier hva man skal slå opp i boka under zoom-møte, plutselig kommer rocke musikk, synger litt. Sånn var det ikke på hjemmeskole eller i klasserommet. Seriøst, forestil deg at det skjer på hjemmeskole at læreren plutselig skal spille sånn musikk.

Snakker om at det var vanskelig å skille mellom positiv og negativ koronatest, hva var hva?

Jeg husker at jeg sto bak, og mistet boksen til mikrofonen. Og teipen var VOND.

Korona. Pandemien. Når garnvuset, jeg husker fra skolen da skikkelig mange fikk korona, det var litt som garnviruset. Når det spredde seg fort. Forteller om noen som har hatt korona mange ganger. Hjemmeskolen.

Snakker om at den ene scene kom et av barna med, hva synes du om det?

Det var bra, for det var sånn korona fungerer. Følte meg veldig heldig, pluss jeg fikk den rollen som overlevde. Det var litt flaut at alle øyne var på meg, det var litt rart.

Hva syns dere om at garnet symboliserte korona?

Det var litt gøy. For meg var det veldig gøy. Det var gøy å kaste det på folk. Jeg tror at det var gøy med garnet, at det var spredt rundt. Jeg likte at det var dramatisk, det var så mye emosjoner gjennom hele forestillingen. Noen var redd. Vi var først redd for garnviruset, først var vi glad egentlig før korona startet, og så trist og så var vi glade igjen og triste igjen. Kult med forskjellige følelser. Jeg smilte masse under masken på den scenen, viser hvordan smilte under masken. Følte at man tok over verden med en type superkraft, og at korona tok over verden. Følte at man var korona som tok over verden. Og de andre var veldig redd.

Hva likte du best i forestillingen?

Trump. Jeg husker best at garnviruset, korona som sprer seg.

Erna solberg og trump. Når vi var bak lerete var Erna Solberg gigantisk.

Røykmaskienen var kult!

Hva trengte ikke å være med?

Har ingenting. Vet ikke. Forestillingen var perfekt? Ja! Nei!

Ingenting. Når vi hadde garn og masker og gikk, det gikk litt sakte. Litt treig scene.

Det var gøy når vi kunne lage våre egne danser, likte frantic. Likte også å lage egne masker. Det er ikke noe man gjør hver dag, og det er veldig kreativt.

RBT og Fluff, ikke trengt å ha med Frantic – det var litt rart.

Var gøy med workshop, men husker ikke en spesifikk ting.

Intervjuet hverandre:

Hva syns du om Garnviruset?

Jeg syns Garnviruset var gøy! Greia med Garnviruset er at vi har laget noe på egen greie, vi har brukt vår fantasi og Marit og Elise er forfatteren og illustrasjonsting. Jeg vet ikke en gang hva jeg sier, men ja fordi Garnviruset var gøy fordi vi hadde funnet på noe helt selv,

og at vi hadde liksom sånne masker. Det var gøy med masker. Det var gøy å lage sånn egne ting. Man skjønnte ikke hvem som var hvem. Og det var bra med tråd, nei det heter garn Garnviruset. Det var min favorittscene.

Nå er det din tur!

Min favorittscene var da pandemien gikk, da det kom mange som var i masker og det var røyksmaskin og jeg var den eneste, det var min favorittscene. Men det jeg likte aller best var det, det var helt sikkert, på slutten da Erna Solberg kom.

Var det noe mer du skulle si?

Det jeg synes er at jeg liker teater, men ikke når man bare sitter på en stol.

Takk for oss!

Jeg trykker på knappen! Jeg trykker på stopp!

Hadeeeee! Tuddeluuu! Ææææ!

Vedlegg 11: Plan for dagen

Her har jeg også bare tatt med planen frem til manusutdeling

29.08

Innsjekk + plan for høsten 17.30-17.50

Lek 17.50-18.20 Bomba & Sura(harn)

Pause 18.20-18.30

Brainstorme 18.30-19.00

Vise bilde av korona-viruset

- hva tenker dere når dere ser dette bildet?
- Hva føler dere når dere ser dette bildet?

- Hva tenker dere må være med i en forestilling om korona?

Vise klipp fra nyhetene om at skoler stenges

- Hva tenker dere når dere ser dette klippet?
- Hvordan var det å ha hjemmeskole

Vise frem munnbind?

- Første reaksjon

Antibac

- Første reaksjon

- Hva mer må man ha med i en forestilling om korona?

Tegne hvordan korona var for dere

Utsjekk 19.00-19.10

05.09

Innsjekk 17.30-17.50

Lek 17.50-18.15 Boogie boogie og Syke-sura

Tegne hvordan korona er for deg 18.15-18.45

Pause 18.45-18.55

Vise frem det man har tegnet, og forklare 18.55-19.05

Utsjekk 19.05-19.10

12.09

Innsjekk + lage regler 17.30-18.00

Lek 18.00-18.20 Sura med hinder

Pause 18.20-18.30

Lage egne improviserte teaterforestillinger med ter av ordene fra brainstorming 18.30-19.00

Utsjekk 19.00-19.10

19.09

Innsjekk 17.30-17.50

Lek 17.50-18.20 Mus og danse i firkant

Pause 18.20-18.30

Teste ut forskjellige måter å gjøre ting knyttet til korona 18.30-19.00

Utsjekk 19.00-19.10

26.09

Innsjekk 17.30-17.50

Lek 17.50-18.20 Danse i firkant + kroksisten

Pause 18.20-18.30

Ettersom øvingen forrige gang ikke ble slik som planlagt skal vi teste ut forskjellige ting knyttet til korona med improvisasjon. Her skal alle barna stå på en rekk, og gjøre det første som faller dem til å gjøre 18.30-19.00

- Reaksjon når skolene ble stengt ned
- Hjemmeskole
- Reaksjon når du fikk korona
- Reaksjon på plakat
- Reiseforbud
- Begrenset nærkontakt
- Når man fikk komme tilbake på skolen
- Skole, men avstand
- Når man fikk hjemmeskole igjen
- Se vennen sin, men må holde avstand
- Gå på butikken

- Lærere på zoom
- Munnbind x3 måter å bruke det på
- Korona er ferdig, og Norge åpna igjen

Om vi rekker, teste ut en scene som et av barna har kommet med, og jeg har gjort litt om

Utsjekk 19.00-19.10

03.10

Innsjekk 17.30-17.50

Lek 17.50-18.00 Quad

Frantic 18.00-18.20

Pause 18.20-18.30

Frantic 18.30-19.00

Utsjekk + hvilken frantic skal vi ha med 19.00-19.10

17.10

Innsjekk 17.30-17.50

Lek 17.50-18.00

Gjennomlesning og prating om manus 18.00-18.20

Pause 18.20-18.30

Se på tegningene, og plassere dem inn i hvilke scener 18.30-18.45

Begynne å sette koreografi 18.45-19.05

Utsjekk 19.05-19.10

Plan 24.10

Innsjekk 17.30-17.50

Lek 17.50-18.10 dansestopp med å sette seg ned

Pause 18.10-18.20

Lage koreografi + spille inn bursdagssang 18.20-19.00

Utsjekk 19.00-19.10

31.10

Innsjekk 17.30-17.40

Øve på scene 4 17.40-18.30

Halloween party 18.30-19.10

07.11

Innsjekk 17.30-17.40

Male masker 17.40-18.10

Pause 18.10-18.20

Choosing the subject 18.20-18.50

Øve scene 4 med masker 18.50-19.05

Utsjekk 19.05-19.10

14.11

Innsjekk 17.30-17.40

Hinderløype=lek 17.40-18.10

Pause 18.10-18.20

Øve forestilling 18.20-19.00

Utsjekk 19.00-19.10

21.11

Teknikk (ikke barna) 14.00-17.30

Kostymer 17.30-17.50

Boksengård 17.50-18.20

Pause 18.20-18.30

Gjennomgang 18.30-19.15

Ta av kostymer og utsjekk 19.15-19.30

28.11

Innsjekk 17.30-17.40

Tegna hva som skjer i forestilling 17.40-18.00

Pause 18.00-18.10

Gjennomgang 18.10-19.20

Utsjekk 19.20-19.30

02.12

Dagsplan fredag 02.12 - Teknisk prøve/generalprøve
Kjernetid barna: 17:00-20:00

Tidspunkt	Hva
15:00-17:00	Snakke om teknikken, org. kostymer og rigge opp scenen
17:00-17:15	Ta på kostymer <i>Barna ankommer</i>
17:15-17:35	Oppvarming/lek
17:35-17:50	Ta på mygger og lydsjekk
17:50-18:20	<i>Gjennomgang</i>
18:20-18:45	Pause
18:45-19:45	<i>Generalprøve x 2 (Så langt vi rekker på 2. prøve)</i>
19:45-20:00	Barna reiser hjem
20:00-20:30	Opprydding og kort evaluering/planlegging

05.12

Dagsplan mandag 05.12 - forestilling
Kjernetid barna: 16:00-18:30

Tidspunkt	Hva
14:30-16:00	Møte i cafeen, så org. kostyme, sminke og teknisk
16:00-16:30	Ta imot barna. Kostyme og sminke
16:30-16:50	Rask oppvarming + mygg
16:50	Gjøre seg klar og gå bak scenen
17:00-17:45	Forestilling! Si noen ord og dele ut roser
17:45-18:30	Ta av kostyme, gjøre klart til morgendagen og sende barna hjem
18:30-19:00	Opprydning

06.12

Dagsplan tirsdag 06.12 - forestilling
Kjernetid barna: 09:00-13.30

Tidspunkt	Hva
08:30-09:00	Kort møte og sjekke at alt er på plass
09:00-09:30	Ta imot barna. Kostyme og sminke
09:30-09:50	Rask oppvarming + mygg
09:50-	Gjøre seg klar og gå bak scenen
10:00-10:45	Forestilling!
10:45-11:15	Pause
11:15-11:40	Lek og moro
11:40-11:50	Ta på mygg
11:50	Gjøre seg klar og gå bak scenen
12:00-12:45	Forestilling!
12:45-13:30	Ta av kostyme, avslutte og sende barna hjem
13:30-14:30	Opprydning

Vedlegg 12: Framdriftsplan

Dette var framdriftsplanen som ble laga i uke 34, det ble gjort endringer. Slik som i uke 38, under står det at vi skal lage masker, men den dagen ble det ikke en vanlig øving. Planen hadde også endret seg, vi skulle egentlig ha reaksjon på koronautsagn.

Måned	Hva skjer?
August	<p>Uke 34:</p> <ul style="list-style-type: none">- Oppstart skole- Møte med Kulturenheten, snakke om semesteret og samarbeidsavtale- Planlegge første møte med Juba <p>Uke 35:</p> <ul style="list-style-type: none">- Første møte med Juba, brainstorme tema korona- Loggføre etter øving- Transkribere lydopptak fra brainstorming- Teste ut forskjellige lydfiler og lys på skolen, sjekke om Q-Lab på skolen m/ utstyr
September	<p>Uke 36:</p> <ul style="list-style-type: none">- Møte m/ Juba: tegne hvordan korona er i hodene deres.- Loggføre etter øving- Møte m/ ISAK- Skole: scenografi- Se på ideer til scenografi <p>Uke 37:</p> <ul style="list-style-type: none">- Møte m/ Juba: barna skal lage egne ti min forestillinger, ut ifra tre av ordene de kom med i uke 34- Loggføre etter øving- Jobbe videre med manus, spesifikt mtp. barnas forestillinger <p>Uke 38:</p> <ul style="list-style-type: none">- Møte m/Juba: Tegne på masker (hvite heldekkende), slik at alle barna har sin egen, med sin egen stil. Stille flere spørsmål rundt tema, om det er noe jeg lurer på eller trenger mer av.- Loggføre etter øving- Møte med veileder- Planlegge Frantic for uken etter

	<ul style="list-style-type: none"> - Jobbe videre med scenografi <p>Uke 39:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Møte m/ Juba: Undervise tre forskjellige Frantic øvelser, der vi tilslutt tar en avstemning på hvilken øvelse barna vil ha med i forestillingen - Loggføre etter øving - Sette sammen materiale til visningsseminar - Visningsseminar 29.09
Oktober	<p>Uke 40:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Møte m/ Juba: Lage Frantic koreografi til forestilling, kanskje m/ maskene. Lage en koreografi m/zoom. - Loggføre etter øving - Jobbe med teknikk (lyd + videoklipp) - Jobbe med manus <p>Uke 41:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Høstferie hos Juba - Ferdigstille manus - Visningsseminar 13.10 <p>Uke 42:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Møte m/ Juba: Gjennomlesning av hele manus - Loggføre etter øving - Om det er noe som ikke fungerer i manus, gjøre om - Begynne for fullt å jobbe med teknikk <p>Uke 43:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Møte m/ Juba: Gjøre manus på gulvet, med manus. Sette de første scenene. - Visningsseminar 27.10 - Jobbe videre med manus og teknikk opp mot hverandre <p>Uke 44:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Møte m/ Juba: Fortsette med manus på gulvet, sette resten av scenene - Loggføre etter øving - Begynne å skrive på rapport - Manus + teknikk + scenografi

November	<p>Uke 45:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Møte m/ Juba: Gjøre de første scenene på gulvet uten manus - Loggføre etter øving - Fortsette rapportskrivning - Se videre på teknikk <p>Uke 46:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Møte m/ Juba: Fortsette ut manuset på scenen uten manus - Loggføre etter øving - Skrive rapport - Gjøre det som trenges til neste uke, mtp. at Juba har første møte med ISAK <p>Uke 47:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Møte m/ Juba: Første møte på ISAK. Forhåpentligvis komme oss gjennom hele stykket - Loggføre - Skrive rapport - Hva funket/hva funket ikke på ISAK? <p>Uke 48:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leverer rapport - Gjøre klart til generalprøve - Generalprøve 02.12 på ISAK
Desember	<p>Uke 49:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forestillinger 5. og 6. desember. Filme begge forestillingene den 6. - Loggføre etter alle forestillingene - Muntlig eksamen <p>Uke 50:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Møte m/ Juba: Juleavslutning - Se gjennom alt av logger, få ned alt av det som er viktigst - Se gjennom forestilling - Gjøre seg klar til å skrive dra3192

